

LICEUL TEORETIC „ANGHEL SALIGNY” CERNAVODA

<https://www.ltascernavoda.ro/>

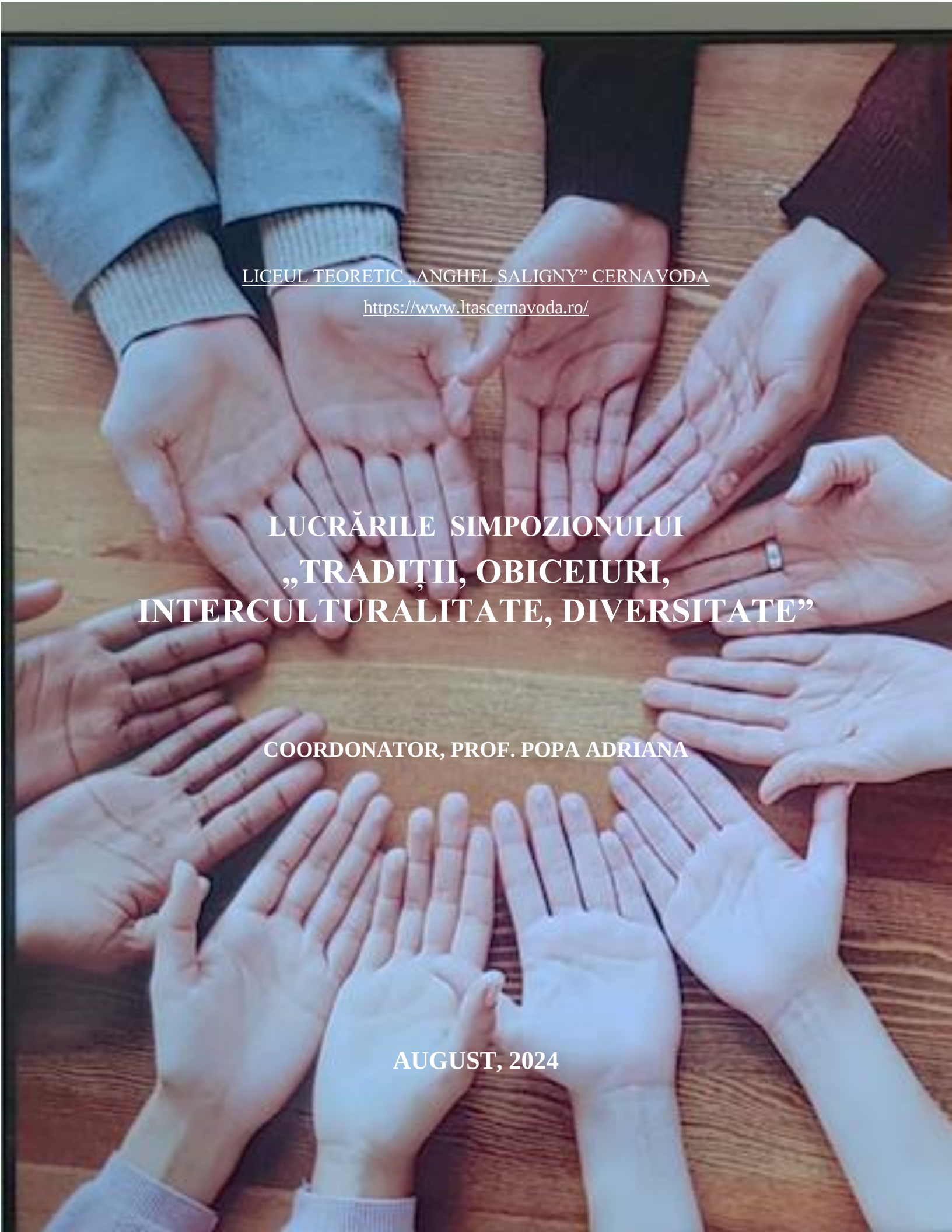
REVISTA EDUCAȚIONALĂ DANUBIUS

ISSN 3061 - 2977

ISSN-L 3061 - 2977

**NUMĂRUL 1, AUGUST 2024
CERNAVODA**

LICEUL TEORETIC „ANGHEL SALIGNY” CERNAVODA

<https://www.ltascernavoda.ro/>

**LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI
„TRADIȚII, OBICEIURI,
INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”**

COORDONATOR, PROF. POPA ADRIANA

AUGUST, 2024

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CONSTANȚA

Liceul Teoretic „ANGHEL SALIGNY” Cernavoda

Str. A. Saligny nr.24, Cernavoda, cod 905200, jud. Constanța
Tel: 0241-237119; email: liceulteoretic_a.saligny@yahoo.com;

TEL : 0763660605

E_mail : festivaluldanubius@gmail.com

<https://www.ltascernavoda.ro/>

FESTIVALUL REGIONAL CU PARTICIPARE NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ „DANUBIUS” Concurs de interpretare a cântecului popular, muzică ușoară și muzică instrumentală, dansuri populare și moderne, arte vizuale, simpozion

SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE” Desfășurat în cadrul Programului ERASMUS + KA122-SCH - Short-term projects for mobility of learners and staff in school education - “Dezvoltarea educației pentru un viitor de succes”, număr de referință 2023-1-RO01-KA122-SCH-000125642, Mobility „A European School for All Children”

Ediția a VIII-a, inclus în CALENDARUL PROIECTELOR DE EDUCATIE EXTRAȘCOLARĂ REGIONALE ȘI INTERJUDEȚENE CE SE DESFĂȘOARĂ, ÎN ROMÂNIA, ÎN ANUL ȘCOLAR 2023 – 2024, pozitia 775, prevăzut conform Anexei nr. 3 aprobată prin nota nr. 24.953/01.02.2024

REVISTA EDUCAȚIONALĂ DANUBIUS

ISSN: 3061 - 2977

ISSN-L: 3061 -2977

REFERENȚI ȘTIINȚIFICI:

- **Prof. Mihalca Gela, Inspector de specialitate limba și literatura română ISJ Constanța**
- **Prof. Menaef-Rădulescu Elena, Inspector de specialitate limba și literatura română ISJ Constanța**

Coordonator: Prof. Popa Adriana

REDACTORI :

- **prof. Costin Nina Cătălina, director Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavoda**
- **prof. Dinescu Ionuț, director adj. Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavoda**
- **prof. Popa Adriana, Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavoda**
- **prof. Marinescu Lucreția, Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavoda**
- **prof. Cotitu Iuliana, Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavoda**

AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE

CUPRINS

SECȚIUNEA I - ARTICOLE, PROIECTE EDUCATIVE pag. 6 – pag. 117

1. Azili Arslan Denis, Suliman Geaner - Tradiții și obiceiuri ale minorității turce în cultura românească	pag. 7
2. Bacula Mariana - Păstrarea și valorificarea tradițiilor românești prin educație	pag.13
3. Bostan Cristina Magdalena: Măcinicii - tradiții populare românești	pag. 15
4. Bucur Vanda Mădălina: Tradițiile Pascale în Bărăgan	pag.17
5. Chenaru Constantina, Tudor Diana Mihaela - Obiceiuri și tradiții dobrogene: TRESĂNDIȚA	pag. 20
6. Cioară Maria, Ion Marinela Carmen - O datină străveche „ Scaloianul”	pag. 23
7. Ciociei Doina - Proiect educativ „Ce ne face fericiți?”	pag. 26
8. Cociu Doina - Tradiții și obiceiuri la români	pag. 29
9. Cotitu Iuliana - Puterea și marginalizarea – influența asupra dinamicii grupului de elevi	pag. 32
10. Costin Nina-Cătălina, Dinescu Ionuț - Interculturalitate și diversitate	pag. 35
11. Cupar Norina Cornelia - Abordarea interculturalității în procesul instructiv-educativ.....	pag. 39
12. Curt Mirel - Păstrarea tradițiilor în familia mea	pag. 41
13. Diaconu-Holban Daniela - Păstrarea tradițiilor în era globalizării	pag.43
14. Ene Florin - Păstrarea obiceiurilor în satul meu	pag. 46
15. Gănescu Bogdan-Nicolas- Păstrarea și valorificarea tradițiilor în cultura minorității lipovene din Dobrogea	pag. 47
16. Ghindean Cristiana - Importanța cunoașterii de către preșcolari a tradițiilor și obiceiurilor populare românești	pag. 50
17. Herghiligu Cristina- Destinul în dramaturgia greacă antică.....	pag. 55
18. Hîrlea Nicoleta Mădălina - Cultivarea tradițiilor și obiceiurilor populare în rândul elevilor cu CES	pag. 56
19. Homei Raluca Nicolle - Tradiția desenelor japoneze	pag. 58
20. Hriscoschi Alexandra - Tradiții și obiceiuri din zona Transilvaniei. Cum ne asigurăm că tradițiile românești nu se pierd?	pag. 61
21. Ion Marinela Carmen - Proiect de activitate extracurriculară	pag. 63
22. Laza Laura-Maria - Tradiții și obiceiuri la români	pag. 65
23. Marinescu Lucreția – Provocări în educație legate de diversitatea culturală	pag. 67
24. Menaef-Rădulescu Elena-Tradiții și obiceiuri ale rușilor-lipoveni din Dobrogea	pag. 70
25. Mihalca Gela - Muzeul de artă de la Topalu- ”Dinu și Sevasta Vintilă” - Oaza de cultură de la țară	pag. 74
26. Miskolczy Mariana - Tradiții, obiceiuri, interculturalitate, diversitate	pag. 77
27. Mocanu Daniela - Keeping traditions in a multicultural environment	pag. 79
28. Plugaru Rodica - Incluziunea școlară– soluția pentru o lume mai bună	pag. 81
29. Popa Adriana - Diversitatea culturală și conștientizarea diversității culturale	pag. 85
30. Popa Adriana - Integrare și interculturalitate – Proiect educativ	pag. 90
31. Spoitu Loredana - Folclorul aromân, prezentare generală	pag. 92
32. Stafie Viorica - Dezvoltarea potențialului creativ la elevii cu CES.....	pag. 96

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

33. Stanculescu Sidia-Nicuța - Valorificarea tradițiilor și diversității culturale în educația muzicală pag. 98
34. Surduc Lucia - Diversitate culturală pag. 100
35. Tilici Luminița Constanța - Introducere în învățarea colaborativă prin instrumentele TIC pag. 101
36. Trestianu Gabriel - Tradiții, obiceiuri, interculturalitate, diversitate la Vintileasca ..pag. 107
37. Țăranu Ioana - Tradiții, obiceiuri, interculturalitate, diversitate - Tradiții folclorice românești-Jocul călușarilor pag. 107
38. Vîrdol Alin-Daniel, Cosma Eleonora - Sărbătoarea cucilor pag. 109
39. Vlad Flavia- Tradiții, obiceiuri, interculturalitate, diversitate-Tradițiile rome.....pag. 114

SECȚIUNEA II - STUDII DE SPECIALITATE pag. 117– pag. 158

40. Burlacu Mirela - Integrarea tradițiilor populare în activitățile școlare pag. 118
41. Costin Nina – Cătălina, Dinescu Ionuț - Utilizarea metodelor interactive pentru implicarea activă a elevilor în procesul de predare-învățare pag. 121
42. Ion Marinela Carmen - Cultură și identitate pag. 127
43. Mihalca Gela - Potențialul tuistic al localității Cernavoda, județul Constanța pag. 130
44. Popa Adriana - Dezvoltarea motivației elevilor și a conexiunii de grup prin utilizarea metodelor activ-participative pag. 143
45. Spoitu Loredana - Repertoriul obiceiurilor legate de viața omului la aromânipag. 148

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

SIMPOZIONUL
„TRADIȚII, OBICEIURI,
INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

SECȚIUNEA I - ARTICOLE,
PROIECTE EDUCATIVE

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ALE MINORITĂȚII TURCE ÎN CULTURA ROMÂNEASCĂ

Elev AZILI ARSLAN DENIS

Elev SULIMAN GEANER

Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Constanța

Prof. îndrumător AL SAKBAN LAVINIA

În România, minoritatea turcă are o prezență semnificativă, în special în Dobrogea, unde a influențat considerabil cultura și tradițiile locale. Turcii din România își păstrează identitatea culturală și tradițiile prin diverse mijloace și obiceiuri, care sunt parte integrantă a patrimoniului cultural românesc. Iată câteva dintre cele mai importante tradiții și obiceiuri, precum și mijloacele prin care acestea sunt păstrate și valorificate:

Tradiții și Obiceiuri

1. Sărbători Religioase și Culturale

Ramadanul și Kurban Bayram: Aceste sărbători sunt celebrate cu mare respect în comunitatea turcă din România. Ramadanul implică o lună de post, iar Kurban Bayram (Sărbătoarea Sacrificiului) este marcată prin sacrificarea unui animal și distribuirea cărnii către cei nevoiași. **Ramadanul** este cea mai sfântă lună din calendarul islamic și este sărbătorită de musulmani din întreaga lume, inclusiv de comunitatea turcă din România. Această lună este marcată de post (sawm), rugăciuni suplimentare (tarawih), reflecție spirituală și acte de caritate.

Tradiții și Practici

1. Postul (Sawm)

- De la răsăritul până la apusul soarelui, musulmanii se abțin de la mâncare, băutură, fumat și relații intime. Postul este văzut ca un mijloc de purificare spirituală și de apropiere de Dumnezeu.

2. Rugăciunea și Reflecția

- În timpul Ramadanului, musulmanii își intensifică rugăciunile zilnice și participă la rugăciuni speciale numite tarawih, care se țin în fiecare seară în moschee.

3. Iftar

- Postul zilnic se încheie cu o masă numită iftar, care începe cu consumul de curmale și apă, urmată de o masă mai consistentă. Comunitățile turce organizează adesea iftaruri comunitare, unde oamenii se adună pentru a rupe postul împreună.

4. Suhoor

- Masa de dinainte de răsăritul soarelui, numită suhoor, este ultima masă înainte de a începe postul zilnic.

5. Zakat și Caritate

- În timpul Ramadanului, musulmanii sunt încurajați să dea zakat (donație obligatorie) și să facă acte de caritate pentru a ajuta pe cei nevoiași.
- **Sărbătoarea de Eid al-Fitr** La sfârșitul Ramadanului, musulmanii sărbătoresc Eid al-Fitr (Sărbătoarea Întreruperii Postului), o zi de bucurie, rugăciune comună, daruri și mese festive.

Kurban Bayram, cunoscut și ca Eid al-Adha (Sărbătoarea Sacrificiului), este una dintre cele mai importante sărbători islamice, comemorând disponibilitatea profetului Avraam (Ibrahim) de a-și sacrifica fiul în ascultare față de Dumnezeu.

Tradiții și Practici

1. Rugăciunea de Eid

- Sărbătoarea începe cu o rugăciune specială de dimineață, ținută în moschei și spații deschise, unde musulmanii se adună pentru a se ruga și a asculta predici.

2. Sacrificiul Animalului

- Conform tradiției, un animal (de obicei oaie, capră, vacă sau cămilă) este sacrificat. Carnea este împărțită în trei părți: o treime pentru familie, o treime pentru prieteni și vecini, și o treime pentru cei săraci și nevoiași.

3. Distribuirea Cărnii

- Actul de a împărți carnea sacrificată este un gest de solidaritate și caritate, subliniind importanța ajutorării celor mai puțin norocoși.

4. Mese Festive

- Familiile se reunesc pentru mese festive unde servesc diverse preparate tradiționale, iar copiii primesc adesea cadouri.

5. Vizite și Socializare

- Musulmanii vizitează rudele și prietenii, întărind legăturile sociale și familiale.

Importanța în Comunitatea Turcă din România

Pentru comunitatea turcă din România, Ramadanul și Kurban Bayram sunt ocazii de întărire a identității religioase și culturale. Aceste sărbători sunt celebrate printr-o combinație de practici tradiționale și activități comunitare care reflectă atât credințele religioase, cât și moștenirea culturală.

Activități Comunitare

- **Rugăciuni Comune:** În moscheile din România, musulmanii turci se adună pentru rugăciuni comune și pentru a participa la predici.
- **Iftaruri Comunitare:** Comunitățile organizează mese de iftar la care participă membri ai comunității și, adesea, invitați din afara comunității.
- **Evenimente Culturale:** Diverse evenimente și festivaluri sunt organizate pentru a celebra aceste sărbători, inclusiv spectacole de muzică și dans tradițional turcesc.
- **Acte de Caritate:** Sunt organizate campanii de caritate pentru a ajuta pe cei nevoiași, reflectând spiritul de solidaritate al acestor sărbători.

Aceste practici nu doar că păstrează și valorifică tradițiile turcești, dar contribuie și la promovarea înțelegerii și armoniei interculturale în România.

Sărbătoarea de Nawruz: Este sărbătorită ca un simbol al primăverii și al renașterii naturii, fiind marcată prin diverse festivități și mâncăruri tradiționale. Nawruz, cunoscută și sub numele de Nowruz sau Nauryz, este o sărbătoare tradițională persană ce marchează începutul noului an și a primăverii. Aceasta are o semnificație profundă în multe culturi din Orientul Mijlociu, Asia Centrală și alte regiuni, inclusiv în rândul comunității turce din România.

Originea și Semnificația

Nawruz înseamnă "nouă zi" în persană și simbolizează reînnoirea naturii, un nou început și speranță pentru viitor. Este sărbătorită la echinocțiul de primăvară, când ziua și noaptea sunt egale, ceea ce semnifică echilibrul și armonia.

Obiceiuri și Tradiții de Nawruz

1. Curățenia de primăvară (Khane Tekani)

- Înainte de Nawruz, familiile efectuează o curățenie generală a caselor lor, simbolizând alungarea răului și pregătirea pentru noul an.

2. Decorarea mesei (Haft-Seen)

- O tradiție specifică Nawruzului este pregătirea mesei Haft-Seen, care include șapte obiecte al căror nume începe cu litera "S" în persană, fiecare având o semnificație simbolică:
 - **Sabzeh** (grâu sau linte încolțită) – simbolizează renașterea.
 - **Samanu** (budincă dulce din grâu) – simbolizează puterea și fertilitatea.
 - **Senjed** (fructe uscate de lotus) – simbolizează dragostea.
 - **Seer** (usturoi) – simbolizează medicina.
 - **Seeb** (măr) – simbolizează frumusețea și sănătatea.
 - **Somāq** (sumac) – simbolizează răsăritul soarelui.
 - **Serkeh** (oțet) – simbolizează răbdarea și înțelepciunea acumulată de-a lungul anilor.

3. Îmbrăcăminte Nouă și Cadouri

- Oamenii își cumpără haine noi și oferă cadouri celor dragi, simbolizând reînnoirea și prosperitatea.

4. Mâncăruri Tradiționale

- Diverse preparate speciale sunt pregătite pentru Nawruz, incluzând mâncăruri tradiționale precum plov (pilaf), dolma (legume umplute) și deserturi specifice.

5. Întâlniri și Vizite

- Vizitarea rudelor și prietenilor este un aspect important al sărbătorii, subliniind legăturile sociale și familiale.

6. Dansuri și Muzică

- Nawruz este adesea sărbătorit cu dansuri și muzică tradițională, care variază în funcție de regiune și comunitate.

Nawruz în România

În România, comunitatea turcă sărbătorește Nawruz printr-o serie de activități culturale și sociale care aduc laolaltă membri ai comunității și prieteni. Evenimentele includ:

- **Festivaluri și Serbări Comunitare:** Sunt organizate spectacole de dans, muzică și teatru, unde participă atât artiști locali cât și invitați din alte țări.
- **Activități Educaționale:** Școlile și organizațiile culturale organizează ateliere și prezentări despre semnificația Nawruzului, promovând astfel cunoașterea și aprecierea acestei tradiții.
- **Expoziții și Târguri:** Expoziții de artizanat, mâncăruri tradiționale și obiecte culturale turcești sunt organizate pentru a împărtăși bogăția culturală cu un public mai larg.

Nawruz este o sărbătoare plină de semnificații și tradiții frumoase, care reflectă valorile de reînnoire, armonie și speranță. În România, comunitatea turcă păstrează și valorifică această tradiție prin evenimente culturale și sociale care întăresc legăturile comunității și promovează diversitatea culturală. Astfel, Nawruz contribuie la bogăția multiculturală a României și oferă o ocazie de a celebra împreună noul început și frumusețea primăverii.

2. Obiceiuri de Nuntă

- Nuntile turcești din România combină tradițiile vechi cu influențele moderne. Ritualurile includ adesea dansuri tradiționale, muzică turcească și ceremonii specifice, cum ar fi henna (aplicarea henei pe mâinile miresei).
- **Gastronomie** Bucătăria turcească este renumită pentru diversitatea și bogăția sa. Plăcinte turcești (börek), ciorbe (çorba), kebaburi și dulciuri precum bavlavaa sunt preparate tradiționale care sunt păstrate și transmise din generație în generație.

3. Artizanat și Meșteșuguri

- Țesutul covoarelor, broderiile și alte forme de artizanat sunt păstrate ca parte a patrimoniului cultural. Meșteșugarii turci din Dobrogea continuă să creeze obiecte tradiționale, care sunt apreciate și în afara comunității.

Mijloace de Păstrare și Valorificare

1. Educație și Cultură

- **Școli și cursuri de limbă:** Există școli și cursuri care predau limba turcă și cultura turcă, asigurând astfel că noile generații își păstrează limba maternă și cunoștințele despre tradițiile lor.
- **Festivaluri Culturale:** Festivalurile precum Festivalul Turcesc din România promovează tradițiile culturale turcești prin muzică, dans, gastronomie și artizanat.

2. Asociații și Organizații Culturale

- Diverse organizații, precum Uniunea Democrată Turcă din România, organizează evenimente și activități care promovează cultura și tradițiile turcești. Acestea includ conferințe, expoziții, cursuri și ateliere.

3. Mass-Media și Publicații

- Publicațiile în limba turcă și emisiunile radio și TV dedicate comunității turce ajută la păstrarea și promovarea culturii și tradițiilor turcești.

4. Patrimoniul Religios

- Moscheile sunt nu doar lăcașuri de cult, ci și centre culturale unde se organizează diverse activități comunitare. Ele joacă un rol crucial în menținerea vieții religioase și culturale a comunității.

5. Proiecte și Inițiative Culturale

- Proiecte finanțate de stat sau de organizații non-guvernamentale, care au ca scop conservarea și promovarea patrimoniului cultural turcesc.

Concluzie

Tradițiile și obiceiurile minorității turce din România sunt un exemplu de diversitate culturală care îmbogățește patrimoniul național. Păstrarea și valorificarea acestor tradiții se realizează printr-o combinație de educație, evenimente culturale, suport instituțional și implicarea activă a comunității în transmiterea valorilor și obiceiurilor către noile generații. Aceste eforturi asigură continuitatea și relevanța culturii turcești în contextul multicultural românesc.

PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA TRADIȚIILOR ROMÂNEȘTI PRIN EDUCAȚIE

Prof. BACULA MARIANA

Liceul Tehnologic “Dimitrie Leonida” Constanța

În cultura românească, tradițiile și obiceiurile au o importanță deosebită, constituind o parte esențială a identității naționale. Acestea sunt transmise din generație în generație și includ diverse practici, credințe și manifestări artistice care reflectă modul de viață, valorile și istoria poporului român.

Educația joacă un rol crucial în păstrarea și valorificarea tradițiilor și obiceiurilor în cultura românească. Prin intermediul educației, generațiile tinere sunt familiarizate cu moștenirea culturală și învață să aprecieze și să perpetueze aceste tradiții.

Iată câteva modalități prin care educația contribuie la acest proces:

Tradițiile și obiceiurile pot fi integrate în curriculum-ul școlar, în educația formală. Studiarea folclorului românesc, a istoriei tradițiilor și obiceiurilor poate fi inclusă în programa școlară, în cursuri de literatură, istorie și artă. Elevii pot învăța despre sărbători tradiționale, legende populare și meșteșuguri specifice diferitelor regiuni ale țării. Dezvoltarea de manuale și materiale didactice care să includă informații despre tradițiile și obiceiurile românești. Aceste resurse pot fi folosite pentru a ilustra diversitatea și bogăția culturii naționale.

Pot fi organizate activități extracurriculare: organizarea de cercuri și cluburi de folclor în cadrul școlilor, unde elevii pot învăța dansuri tradiționale, cântece populare și meșteșuguri. Organizarea de tabere și excursii în zone rurale sau în locuri cu semnificație culturală oferă elevilor o experiență directă cu tradițiile și obiceiurile locale.

Dezvoltarea de proiecte educaționale interdisciplinare care să integreze cunoștințe din diverse domenii, cum ar fi istoria, geografia, artele plastice și muzica, oferă elevilor o înțelegere holistică a tradițiilor românești. Concursurile și festivalurile la nivel școlar și interșcolar încurajează participarea elevilor la activități culturale și artistice inspirate din tradițiile românești.

Colaborările cu instituții culturale, parteneriatele cu muzee, case de cultură și alte instituții de cercetare oferă elevilor acces la resurse și experți în domeniul tradițiilor și obiceiurilor românești. Muzeele etnografice colectează, păstrează și expun obiecte de valoare culturală, organizând și evenimente educative. Institutul de Etnografie și Folclor este o instituție de cercetare care documentează și studiază tradițiile și obiceiurile românești, contribuind la păstrarea și promovarea acestora.

Tradițiile sunt adesea păstrate și transmise în cadrul familiei, prin povești, practici și sărbători. Evenimentele comunitare, cum ar fi nunțile, botezurile și sărbătorile religioase, sunt ocazii pentru a păstra și transmite obiceiurile locale. Implicarea comunității locale prin invitarea

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

meșteșugarilor, artiștilor populari și bătrânilor din comunitate în școli pentru a împărtăși cunoștințele și experiențele lor cu elevii.

Media și tehnologia au și ele un rol important, prin difuzarea la televiziune și radio a unor emisiuni dedicate culturii și tradițiilor românești, documentare despre obiceiuri și sărbători, și transmisiuni live de la evenimente culturale. Platformele online și rețelele sociale sunt utilizate pentru a distribui conținut legat de tradițiile românești, inclusiv videoclipuri, fotografii și articole informative.

Utilizarea tehnologiei prin crearea de platforme online educaționale care să conțină informații, videoclipuri și resurse despre tradițiile și obiceiurile românești. Acestea pot include tutoriale despre meșteșuguri, interviuri cu artiști populari și documentare despre sărbători tradiționale. Pot fi dezvoltate și aplicații mobile care să ofere jocuri educaționale și activități interactive pentru a învăța despre cultura tradițională românească.

Educația informală și cea non-formală joacă un rol important, prin ateliere și cursuri pentru toate vârstele și evenimente comunitare: organizarea de ateliere și cursuri de meșteșuguri, dansuri și muzică populară pentru copii, tineri și adulți, în afara sistemului formal de educație, dar și participarea și implicarea școlilor în organizarea de evenimente comunitare, cum ar fi târguri tradiționale, serbări și spectacole folclorice.

Aceste mijloace sunt esențiale pentru a asigura continuitatea tradițiilor și obiceiurilor românești, adaptându-le în același timp la contextul contemporan. Păstrarea și valorificarea acestora contribuie la consolidarea identității naționale și la promovarea culturii românești pe plan internațional. Prin toate aceste modalități, educația poate contribui semnificativ la păstrarea și valorificarea tradițiilor și obiceiurilor în cultura românească, asigurându-se că acestea sunt transmise și adaptate pentru viitoarele generații.

PROIECT EDUCAȚIONAL: MĂCINICII - TRADIȚII POPULARE ROMÂNEȘTI

prof. BOSTAN CRISTINA MAGDALENA
Liceul de Arte ”Ionel Perlea” Slobozia

Măcinicii, sărbătoriți pe 9 martie, reprezintă o sărbătoare tradițională românească ce marchează începutul primăverii și are rădăcini adânci în credințele și obiceiurile populare. Aceasta zi este cunoscută și sub numele de "Ziua Sfinților 40 de Mucenici" și este prilejul unor ritualuri și practici străvechi, menite să aducă prosperitate și noroc.

Obiective

1. Cunoașterea și înțelegerea tradițiilor românești legate de Măcinici.
2. Dezvoltarea abilităților de cercetare și prezentare a informațiilor.
3. Promovarea valorilor culturale și a patrimoniului imaterial românesc.

Activități

1. Documentarea

Elevii vor citi materiale despre Măcinici, tradițiile asociate și semnificațiile lor. Se vor viziona documentare și materiale video care prezintă obiceiurile din diferite regiuni ale României.

2. Atelier de creație

Elevii vor învăța cum să prepare măcinici din aluat (măcinici moldovenești) și cum să facă măcinici fierți (măcinici muntenesci).

Elevii vor decora măcinicii cu nucă, miere și scorțișoară, învățând despre simbolistica ingredientelor folosite.

3. Reprezentații artistice

Elevii vor învăța și interpreta cântece și poezii populare legate de sărbătoarea Măcinicilor.

Se va organiza o mică scenetă care să ilustreze tradițiile și obiceiurile legate de această sărbătoare.

4. Expoziție

Elevii vor organiza o expoziție cu obiecte tradiționale, costume populare și măcinici realizați în cadrul atelierului de creație.

Vor fi realizate panouri care să prezinte informații despre sărbătoare, originea acestora și diferențele regionale.

Resurse necesare

- Cărți și articole despre tradițiile de Măcinici.
- Materiale video/documentare.
- Ingrediente pentru prepararea măcinicilor: făină, apă, nucă, miere, scorțișoară, etc.
- Costumele populare și obiectele tradiționale pentru expoziție.
- Materiale pentru panouri informative: carton, markere, imprimantă, etc.

Evaluare

Evaluarea se va face pe baza participării active a elevilor la activități, a creativității și a interesului manifestat în cadrul atelierelor și expoziției. De asemenea, se vor organiza sesiuni de feedback unde elevii își vor putea exprima părerea despre activitățile desfășurate și despre ce au învățat.

Concluzie

Proiectul "Măcinicii - Tradiții Populare Românești" are rolul de a educa tinerii despre valorile culturale românești și de a le oferi ocazia de a se implica activ în păstrarea și promovarea acestor tradiții. Prin participarea la acest proiect, elevii nu doar că vor învăța despre o parte importantă a patrimoniului românesc, dar vor dezvolta și abilități practice și creative.

Bibliografie:

1. <https://muzeulagriculturii.ro/macinicii-traditii-populare-romanesti/>
2. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Mucenici>
3. [Enciclopedia Tradițiilor Românești](#)
4. Antoaneta Olteanu, "Sărbători și obiceiuri românești", 2001, editura Paideia
5. Ion Ghinoiu, "Calendarul țăranului român: Zile și mituri", 2008, Editura Fundației Culturale Române
6. Marcel Lutic, "Obiceiuri populare de peste an: Dicționar", 2009, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
7. Mihai Pop, "Tradiții și superstiții românești", 1999, Editura Fundației Culturale Române

PROIECT EDUCAȚIONAL: TRADIȚIILE PASCALE ÎN BĂRĂGAN

prof. BUCUR VANDA MĂDĂLINA

Liceul de Arte ”Ionel Perlea” Slobozia

Regiunea Bărăganului, cunoscută pentru câmpiile sale întinse și tradițiile agricole, găzduiește un set distinct de obiceiuri pascale. Aceste tradiții reflectă influențele culturale și istorice ale zonei, oferind o perspectivă unică asupra modului în care Paștele este celebrat aici.

1. Obiectivele Proiectului

1. Să înțelegem importanța Paștelui în cultura și tradițiile din Bărăgan.
2. Să identificăm și să descriem obiceiurile pascale specifice regiunii.
3. Să promovăm și să conservăm patrimoniul cultural local.

2. Metodologia

1. Cercetare documentară: Studii ale literaturii de specialitate și resurselor disponibile despre tradițiile pascale din Bărăgan.
2. Interviu și mărturie: Discuții cu localnici, preoți și folcloriști pentru a obține informații autentice și detalii despre obiceiurile practicate.
3. Observație participativă: Participarea la evenimente și sărbători locale pentru a documenta tradițiile în mod direct.

Tradițiile Pascale în Bărăgan

1. Pregătirile pentru Paște

Curățenia de primăvară

Similar cu alte regiuni ale României, în Bărăgan, curățenia de primăvară are o importanță deosebită. Casele sunt curățate și decorate, pregătindu-se pentru primirea sărbătorii.

Postul Paștelui

În perioada Postului Mare, oamenii din Bărăgan respectă tradițiile de post și participă la slujbele religioase, accentuând purificarea spirituală.

2. Săptămâna Mare

Joia Mare

În Joia Mare, gospodinele din Bărăgan vopsesc ouăle de Paște, folosind atât metode tradiționale, cât și moderne. Culoarea predominantă este roșu, dar se folosesc și alte culori și tehnici de decorare.

Vinerea Mare

Vinerea Mare este marcată de participarea la slujba deniilor, o ceremonie religioasă importantă, care include cântări și rugăciuni specifice.

Sâmbăta Mare

Sâmbăta Mare este dedicată pregătirii mâncărilor tradiționale. Gospodinele pregătesc cozonaci, pască, drob de miel și alte bunătăți pentru masa de Paște.

3. Noaptea de Înviere

Slujba de Înviere

Noaptea de Înviere este un moment de profundă semnificație religioasă. Credincioșii se adună la biserică pentru a participa la slujba de Înviere și pentru a lua Lumina Sfântă.

Salutul Pascal

După slujbă, oamenii se întorc acasă cu lumânările aprinse și se salută cu „Hristos a înviat!” și „Adevărat a înviat!”.

4. Masa de Paște

Ouăle roșii sunt nelipsite de pe masa de Paște. Ritualul ciocnitului ouălor este practicat cu entuziasm, simbolizând învierea și viața nouă.

Mielul, preparat sub formă de friptură sau drob, este un element central al mesei de Paște în Bărăgan, simbolizând sacrificiul lui Iisus Hristos.

Pasca, o plăcintă cu brânză dulce și cozonacul, o pâine dulce cu nucă și cacao, sunt deserturi tradiționale servite la masa de Paște.

5. Obiceiuri și tradiții locale

Obiceiul „Colindului de Paște”

În unele sate din Bărăgan, tinerii practică obiceiul colindului de Paște, mergând din casă în casă pentru a aduce vestea Învierii și a primi daruri.

Sfințirea bucatelor

În ziua de Paște, multe familii merg la biserică pentru a sfinți bucatele pregătite. Această practică simbolizează binecuvântarea hranei și protecția familiei.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Tradițiile pascale din Bărăgan sunt o componentă esențială a identității culturale locale. Ele reflectă o combinație de credințe religioase și practici comunitare care au fost transmise de-a lungul generațiilor. Acest proiect educațional își propune să documenteze și să promoveze aceste obiceiuri, asigurându-se că ele vor fi păstrate și apreciate și de generațiile viitoare.

Activități educaționale

1. Ateliere de vopsit ouă: Organizarea de ateliere pentru a învăța copiii tehnicile tradiționale de vopsit și decorat ouă.
2. Excursii educaționale: Vizite la Muzeul Național al Agriculturii din Slobozia, județul Ialomița, pentru a explora istoria și tradițiile pascale din Bărăgan.
3. Prezentări și expoziții: Crearea de prezentări și expoziții despre obiceiurile pascale, cu participarea comunității locale.

Acest proiect nu numai că ajută la educarea tinerei generații despre tradițiile locale, dar și la consolidarea sentimentului de apartenență și identitate culturală.

Bibliografie:

- **Constantin, Ion.** *Tradiții și obiceiuri de Paște în România*. Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.
 - Această lucrare oferă o privire detaliată asupra diverselor tradiții pascale din întreaga Românie, inclusiv aspecte regionale specifice.
- **Marian, Simion Florea.** *Sărbătorile la români: Paștele*. Editura Minerva, București, 1994.
- **Gheorghe, Dumitru.** *Obiceiuri și credințe populare românești*. Editura Albatros, București, 1990.
- **Pop, Mihai.** *Folclor românesc*. Editura Științifică, București, 1969.
- **Constantinescu, Nicolae.** *Tradiții românești: Sărbători și obiceiuri*. Editura Humanitas, București, 2012.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DOBROGENE: TRESĂNDIȚA

prof. înv. primar CHENARU CONSTANTINA

Școala Gimnazială nr. 1 Rasova

prof. înv. primar TUDOR DIANA MIHAELA

Școala Gimnazială nr. 2 Cernavodă

Dobrogea este cunoscută pentru moștenirea sa culturală diversă, o regiune bogată în tradiții și obiceiuri populare, care își au rădăcinile în diversitatea etnică și culturală a locuitorilor săi. Unele dintre cele mai cunoscute obiceiuri și tradiții dobrogene includ:

Păstrarea costumelor tradiționale: Femeile dobrogene își păstrează în continuare portul popular, iar la sărbători sau evenimente speciale ele poartă cu mândrie ii și fote, broderii și mărgel colorate.

Muzica și dansul: Dobrogea este cunoscută pentru muzica sa populară și pentru dansurile tradiționale, care reflectă diversitatea culturală a regiunii. În satele dobrogene se organizează frecvent serate de folclor, unde localnicii se adună să asculte muzică tradițională și să danseze în costume populare.

Festivaluri și sărbători tradiționale: Dobrogea găzduiește numeroase festivaluri și sărbători tradiționale, precum Ziua Dobrogei, sărbătorirea Sfântului Andrei, Festivalul Vinului sau Festivalul Peștelui. Aceste evenimente aduc împreună comunitățile locale pentru a celebra tradițiile și obiceiurile dobrogene.

Gastronomia tradițională: Bucătăria dobrogenească este influențată de diversitatea etnică a regiunii și de resursele naturale bogate. Unele dintre cele mai apreciate preparate dobrogene includ plăcinta cu brânză și mărar, sarmalele de pește, ciorba de burtă sau peștele afumat.

În acest peisaj pitoresc se înscrie și TRESĂNDIȚA

Obiceiul umblatului cu Tresăndița este legat de sărbătoarea de Înviere a Domnului.

Cu o săptămâna înainte, în sâmbăta lui Lazăr, un grup de 3, 4 fete merg pe la casele oamenilor și colindă. Fetele trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 7 și 12 ani. Una va fi împodobită cu un voal de mireasă. Ea trebuie să stea lângă coșul cu ouă și să nu spună nimic. Celelalte fete, legate la cap cu batic sau tulpă, se învârt în jurul ei și cântă.

„Tre , Săndițo- ncoace,
Că neica ți-o face
Rochie ronțoită,
Pe poale-ndoită.
Cu ținte cu zale,
Lăsate pe poale.
Cu ținte, cu bolduri,
Lăsate pe șolduri.
Intr-un colț de dugheană
Șade-o barză gheană
Și din ochi îi face,

*Din sprânceană-i trage.
Fir de izmă crează
Să nu-ți cadă greață.
Bună dimineața!
Bună dimineața.“*

Pentru colindul lor, primesc ouă. Fetele din sat sunt foarte bucuroase dacă se întorc acasă cu coșul plin cu ouă proaspete.

Acest obicei este descris și de Teodor T. Burada , în cartea sa „O călătorie prin Dobrogea”.

Mai rămân multe obiceiuri afară de cele ce le-am văzut, acărur origine este încă de cercetat așa :

In Sămbăta lui Lazăr este obiceiul de se adună trei fete mici ca de 12 ani, dintre care una se impodobeste pe cap cu tel (peteală) făcându-se că este mireasă, alta se leagă la cap cu un tulpă e ar cealaltă ține un paner cu oue in mână; ele merg pe la case și dau ouele de pomană.

Cu o zi înainte de înălțarea Domnului la

Prin păstrarea și promovarea acestor tradiții, locuitorii Dobrogei își mențin identitatea culturală și contribuie la diversitatea culturală a României.

Bibliografie

Burada T. Teodor, *O călătorie prin Dobrogea*, Tipografia Națională, Iași, 1880

*** fotografii, arhivă personală

O DATINĂ STRĂVECHE „ SCALOIANUL”

Profesor învățământ primar CIOARĂ MARIA

Profesor învățământ primar ION MARINELA CARMEN

Liceul Teoretic ”Anghel Saligny” Cernavoda

Datinile străvechi fac parte din credințele și religiile primitive, aflate în ”zestrea” culturală a oricărui popor. Ele sunt, de obicei, transmise prin viu-grai, oral, prin executarea, repetarea unor ritualuri bine știute și stabilite de reguli nescrise, din om în om, de la generație la generație.

Religia primitivă reprezintă credințele și practicile oamenilor cărora le lipsește scrisul și care au o cultură simplă. Este religia omului fără îndrumare divină, în încercarea sa de supraviețuire, de a face pace cu forțele terifiante și misterioase ale naturii.

Importanța datinilor și tradițiilor specifice fiecărui popor în parte, nu este una întâmplătoare, ci se datorează rolului pe care acestea în joacă în crearea identității naționale și a sentimentului de apartenență la un grup social bine definit.

Toate tradițiile și obiceiurile specifice poporului român, de la arta vestimentară, culinară, meșteșuguri, ceremoniile care au loc la anumite ocazii sunt un factor de comuniune socială, de apropiere între semeni.

Datinile și obiceiurile nescrise sunt marcate de repetitivitate, de anumite aspecte estetice ce sunt respectate și de urmarea cu sfințenie a anumitor pași, necesari pentru îndeplinirea cu bine a ritualului respectiv.

Atunci când spui „datină”, te gândești imediat la un obicei vechi, care se desfășoară în mod repetat și care presupune urmarea anumitor procedee sau ceremonii. În România, datinile populare sunt păstrate cu sfințenie mai ales la sat, unde joacă un rol important în derularea vieții cotidiene și a păstrării identității culturale. Acestea reprezintă un mod străvechi de a celebra momente vesele sau triste din existența umană, precum și trecerea timpului și parcurgerea etapelor ciclice ale naturii.

Acest ritual spectaculos îndreptat împotriva naturii, **Scaloianul**, aparține culturii de pe Valea Dunării inferioare, care s-a extins între văile tuturor râurilor din sudul Carpaților cu precădere în zona unde au fost centrele regatelor gotice.

Acest obicei îl știu de la strabunica din partea tatălui, născută în satul Cochirleni, aflat pe malul Dunării, la 9 km de orașul Cernavoda.

Obiceiul se repeta an de an, după sărbătoarea Pastelui.

După masa de Paste se adunau cojile ouălelor vopsite și încondeiate și se uscau.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

A doua marți după Paște, se adunau fetele până la 13-14 ani care sub îndrumarea bunicilor și mamelor aflau sau își reaminteau obiceiul „Scaloianul”, la o șezătoare unde copii prezenți primeau gogoși, iar bunicile și mamele depănau descrierea acestei ceremonii populare care era una din cele mai interesante manifestări folclorice ale vremurilor și care a rezistat trecerii timpului, având același iz arhaic.

În a treia marți, după Paște, se desfășura propriu-zis obiceiul Scaloianu. În dimineața zilei, din pământ galben și cu apă neînceptă (apă scoasă din fântână înaintea zorilor de zi), adunată de la trei fântâni din sat, se frământă și din pasta obținută se modela sub forma de om și se așeza pe o scândură. Apoi, fetele prezente găteau cu cojile aduse Scaloianul. Ochii cu coji albastre, sprâncenele cu coji negre, gura cu coji roșii, îmbrăcămintea din diferite culori. Aceste pregătiri erau făcute doar de fetele prezente.

De jur împrejurul Scaloianului se așezau flori culese din grădină. Apoi tot alaiul pornea spre Dunăre.

Pe parcursul drumului, însoțitorii, precum un cortegiu, se cântau:

Iene, Ionel, Scaloiene

Ia cerului torțile

Și deschide porțile.

Curgă ca șuvoaie,

Umple-se pâraiele

Printre toate văile,

Umple-se fântânile,

Să răsară grânele,

Florile, verdețurile

Să crească fânețele,

Să-se-adape vitele,

Fie multe pitele.

Alta melodie:

Iese Scaloiene

Cum ne curg lacrimile,

Să curgă ploile,

Zilele și nopțile,

Să umple șanțurile,

*Să crească legumele,
Și toate ierburile.*

Odată ajuns la Dunăre, Scaloianul era pus pe apă, rugat să aducă ploaia în curând și urmărit cu privirile până dispărea în zare.

La final, toți cei prezenți erau răsplătiți cu „ghizmane” (plăcinte), la întoarcere, și așteptau să vină ploaia în următoarele zile, ca urare de belșug.

Farmecul acestor obiceiuri constă în puterea credinței care îi leagă pe oameni, spiritul de ”clacă”, specific poporului român, care a rezistat veacurilor și vitregiilor cotropirilor, datorită acestei forțe de neegalat a comunității sociale.

Credințele religioase au apărut încă din perioada preistorică, din nevoia oamenilor de a căuta explicații pentru evenimentele vieții.

Gândirea naivă a oamenilor primitivi s-a manifestat sub forma animismului, animatismului, a totemismului, prin credința în mistic, în mistere. În perioada respectivă era mult mai ușor să crezi în miracole și minuni pentru că atunci oamenii nu stăpâneau cunoașterea, nu dețineau informații științifice.

În epoca modernă, oamenii caută cunoașterea, explicațiile științifice, gen cauză-efect. Credințele fantastice ale oamenilor din epoca preistorică au fost rezultate ale gândirii antropomorfe, în care oamenii obișnuiau să atribuie forțelor necunoscute din natură, înfățișări și însușiri omenești, încercând să găsească explicații pentru nivelul lor de înțelegere.

Cultura românească este caracterizată prin tradiții și ritualuri bogate, pline de însemnătate pentru poporul român, care oglindesc armonia cu care locuitorii țării noastre trăiau în raport cu natura. Respectul pentru ciclicitatea timpului, a sezoanelor și redarea artistică a elementelor naturale, din domeniul botanic sau cosmic, se reflectă în modul în care se pune accentul în permanență pe toate aspectele din etapele unui ritual.

Bibliografie:

Ghinoiu, Ion – 1997 – ”Obiceiuri populare de peste an”, Ed. Fundatiei Culturale Române, București, pg. 37-38

PROIECT EDUCATIV „CE NE FACE FERICIȚI?”

Prof. învă. primar CIOCIOI DOINA

Școala Gimnazială „Mircea Eliade” Cernavodă

ARGUMENT

Individul e unic, deși e comparabil cu alte ființe umane. Natura, lăsând trăsături comune indivizilor a creat speciile, iar în cadrul acestora a lăsat diversitatea din care derivă unicități. Unicitatea persoanei a născut diversitatea. Când vorbim de acceptare și respect pentru diversitate ne referim la educarea întregii populații pentru a învăța să aprecieze diversitatea, să își schimbe comportamentul și atitudinea față de diferite grupuri pe care le-ar putea discrimina din cauza stereotipurilor și a prejudecăților.

Ne folosim de cuvinte pentru că acestea au o putere magică, dărâmă ziduri, creează punți și clădesc relații în care fiecare își aduce contribuția sa inimitabilă.

Proiectul „Ce ne face fericiți?” își propune să aducă împreună elevi, părinți, profesori, membri ai comunității locale și nu numai în vederea desfășurării unor activități ce cultivă respectul, solidaritatea, înțelegerea, cooperarea.

Tipul activității principale din cadrul proiectului : educație pentru cetățenie democratică

Domeniul în care se încadrează proiectul: educație civică

Tipul proiectului: local

Scopul proiectului: Obținerea stării de bine emoționale în rândul copiilor de vârstă școlară mică prin desfășurarea de activități de educație pentru cetățenie democratică care promovează diversitatea

Obiectivele proiectului:

- Formarea unor comportamente pozitive față de propria persoană și față de ceilalți
- Cultivarea stării de bine emoționale a copiilor de vârstă școlară

Impactul educativ estimat asupra grupului țintă: Formarea la elevi a unor comportamente proactive față de diversitatea persoanelor prin implicarea lor în activitățile propuse.

Locul de desfășurare a activităților: Școala Gimnazială „Mircea Eliade” Cernavoda

Perioada de desfășurare a activităților: ianuarie – martie 2024

Număr participanți la proiect: 2 cadre didactice, 1 îngrijitor, 24 de elevi din clasa pregătitoare B, de la Școala Gimnazială „Mircea Eliade” Cernavodă

Proiectul se desfășoară cu participare directă și/sau online.

Activitățile propuse în cadrul proiectului:

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Nr. Crt.	Denumirea activității	Data desfășurării	Descrierea activităților
1.	Cuvinte magice	11 ianuarie	Cu ocazia Zilei Internaționale a cuvântului „Mulțumesc!” se discută despre ce magie produce cuvântul „Mulțumesc!” și când folosim acest cuvânt, se prezintă diversitatea acestui cuvânt (Cum se spune „Mulțumesc!” în mai multe limbi), se audiază poezia „Mulțumesc!” a lui Vali Slavu și se discută pe baza mesajului transmis, se cântă și se dansează pe melodia „Mulțumesc!” interpretată de Gașca Zurli, se colorează și se decupează flori în mijlocul cărora se scrie cuvântul „Mulțumesc!” realizând o expoziție pe holul școlii.
2.	Să citim împreună!	7 februarie	Cu ocazia Zilei Internaționale a cititului împreună invităm un părinte al unui elev care provine dintr-o altă cultură și să le citească elevilor o poveste pe care o știe din copilărie. Se discută pe baza poveștii, iar elevii sunt îndemnați să pună întrebări pentru aprofundarea informațiilor auzite. Un alt invitat va fi profesorul de limba engleză care le va citi o poezie sau o povestioară în limba engleză, după care elevii vor spune ce au înțeles din aceasta. Se pune accent pe diversitatea limbilor și a culturii popoarelor.
3.	Ce ne face fericiți?	8 februarie	Cu ocazia Zilei Internaționale a Râsului și a Fericirii elevii vor desena ceea ce îi face pe ei fericiți. Toate desenele vor fi expuse pe tablă. Prin diversitatea desenelor obținute se subliniază unicitatea persoanei, a intereselor, a gustului pentru frumos, a preferințelor alimentare, a hobby-urilor, etc. Se desfășoară apoi un concurs de karaoke, subliniind aportul cuvintelor preluate din alte limbi.
4.	Din dragoste pentru mama	8 martie	De Ziua Internațională a Femeii elevii vor pregăti cântecele închinare mamelor din lumea întreagă. Vor viziona scurte videoclipuri, în care copiii din alte țări sau de alte etnii transmit mesaje de urare mamelor, cu ocazia Zilei Femeii. Se vor evidenția

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

			diferențele sau asemănările între mesaje. Elevii vor confecționa medalii sau alte obiecte pe care le vor dăruia mamelor și vor căuta pe internet imagini cu copii din alte colțuri ale lumii care fac același lucru ca și ei. Un proiect eTwinning ar fi o idee pentru colaborare.
--	--	--	--

Beneficiarii direcți și indirecți: elevi, cadre didactice, personal auxiliar și nedidactic, părinți și alți membri ai comunității locale

Modalități de monitorizare și de evaluare ale proiectului:

- Organizarea de expoziții cu materialele realizate în cadrul activităților
- Întocmirea fișelor de activitate
- Promovarea rezultatelor proiectului pe pagina de Facebook și pe site-ul școlii

TRADIȚII ȘI OBICEIURI LA ROMÂNI

Prof. Înv. Preșc. COCIU DOINA

Liceul Vocațional Pedagogic „Nicolae Bolcaș” Beiuș

Probabil că nimic altceva nu poate defini mai bine spiritul unui popor decât străvechile sale tradiții și obiceiuri. Călătorul vestit va fi surprins să descopere în România un loc plin de legende, mituri și tradiții păstrate de-a lungul secolelor.

Definită dinăuntrul ei, subiectiv, mitologia este o încercare globală de cunoaștere absolută a universului, deci o filosofie incluzând demersul mistic și o știință generală excluzând experimentul, și care se constituie în orice cultură primitivă, operând cu mijloace magice și manifestându-se prin adaptarea concretă epică a abstracțiilor și a fenomenelor superioare la situația psihosocială dată, ca și prin explicarea simbolică a acestora.

Iată câteva din frumusețea tradițiilor românești ce se țin la sărbătorile calendaristice sau la momentele importante din viața românilor care au rolul de-a ne îmbia cu farmecul lor.

Sfântul Andrei

Noaptea din ajunul Sf. Andrei este destinată unor obiceiuri, poate ante creștine, care să asigure protecție oamenilor, animalelor și gospodăriilor. Țăranii români le-au pus sub oblăduirea acestui sfânt, tocmai pentru că ele trebuie garantate de autoritatea și puterea sa. Ajunul Sf. Andrei este considerat unul dintre acele momente în care bariera dintre văzut și nevăzut se ridică. Clipa cea mai prielnică pentru a obține informații cu caracter de prospectare pentru anul care vine. De asemenea, "Andreiul" cap de iarnă" cum îi spun bucovinenii, permite interferența planurilor malefice cu cele benefice, lucrurile importante din existența oamenilor putând fi întoarse de la matca lor firească. Se crede că în această noapte "umblă strigoi" să fure "mâna vacilor", "mințile oamenilor" și "rodul livezilor".

Împotriva acestor primejdii, taranul român folosește ca principal element apotropaic (de apărare), usturoiul. În egală măsură, casa, grajdul, cotețele, ușile și ferestrele acestora sunt unse cu usturoi pisat, menit să alunge pătrunderea duhurilor rele la oameni și animale.

Sfântul Nicolae.

Decembrie vine apoi cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfântului Nicolae. Câți dintre noi nu au așteptat cu înfrigurare dimineața de 6 decembrie pentru a se uita dacă Moșu' a lăsat ceva în ghetele pregătite de cu seară? Acest obicei al darurilor aduse de Moș Nicolae, s-a împămâtenit mai mult la oraș. Este posibil să fie un împrumut din țările catolice, unde Moș Crăciun este cel care pune daruri în ghete sau ciorapi anume pregătiți. Copiilor din România li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aducă și câte o vârguță (pentru cei obraznici). Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor. Povestea lui Moș Crăciun începe cu un bătrân numit Sfântul Nicolae, episcopul din Myra. Se spune că el posedă puteri magice și a murit în 340 a.H. și a fost îngropat

în Myra. Târziu, în secolul XI, soldații religioși din Italia au luat rămășițele sfântului cu ei înapoi în Italia. Ei au construit o biserică în memoria lui, în ari, un oraș port din sudul Italiei. Curând, pelerinii creștini din toată lumea au venit să viziteze Biserica Sfântului Nicolae. Ei au luat legenda lui Moș Nicolae în locurile lor natale. Legenda s-a răspândit în toată lumea și a luat caracteristicile fiecărei țări.

Colindatul

Pentru cea mai așteptată sărbătoare din decembrie, Crăciunul, românii au apelat în egală măsură la tradiție, știind să accepte și obiceiuri mai recente. Obiceiul colindatului a înglobat în el nu numai cântec și gest ritual, ci și numeroase mesaje și simboluri ale unei străvechi spiritualități românești. El s-a păstrat asociindu-se cu celebrarea marelui eveniment creștin care este Nașterea Domnului Iisus Hristos. În ajunul Crăciunului, pe înserat, în toate satele din țară, începe colindatul. Copiii cu steaua vestesc Nașterea Domnului și sunt primiți cu bucurie de gazdele care îi răsplătesc cu mere, nuci și colaci.

Anul nou

Pentru cel mai important moment, trecerea în noul an, pregătirile se reiau. În săptămâna dintre Crăciun și Anul Nou, în toate satele cetele de flăcăi se prepară pentru "urât", sistem complex de datini și obiceiuri. Pe înserat, în ajunul anului sunt așteptați să apară "Ursul", "Capra", "Bunghierii", "Caiuti", "Malanca", "Jienii", "Mascații" etc.

Concretizarea spectaculoasă a unor mituri antice legate de simbolistica animalelor, aceste manifestări reprezintă o modalitate originală de exprimare a arhaicelor asociații rituale dintre animale și cultul evasiuniversal al soarelui.

Faptul că aceste obiceiuri se practică la cumpăna dintre ani este justificat de simbolistica zilei de 31 decembrie care în gândirea populară reprezintă data morții dar și a renașterii ordinii cosmice. Structura ceremonială a obiceiului este în același timp plină de forță și vitalitate. Muzica și dansul remarcabile prin virtuozitate și dinamism, măștile pline de expresivitate, alcătuiesc un spectacol unic. Când se apropie miezul nopții către noul an, țăranii obișnuiesc să prevadă cum va fi vremea în anul ce vine. Se folosesc de foile unei cepe mari pe care le desprind și le așează în ordine, numindu-le după lunile anului. În fiecare din ele pun puțină sare. A doua zi, de Sfântul Vasile, cel ce dezleagă vrăjile și făcăturile, ei vor verifica cât lichid a lăsat sarea topită în fiecare foaie. Așa vor ști (pentru că în mod misterios cantitățile sunt diferite) dacă vor avea secetă sau ploaie și în ce lună anume.

Mărțișor și Baba Dochia

Mărțișor este denumirea populară a lunii Martie, luna echinocțiului de primăvară și a Anului Nou Agrar, dedicată zeului Marș și planetei Marte. Mărțișorul este, în tradiția populară, o funie formată din zilele săptămânii și lunile anului adunate și răsucite într-un șnur bicolor, simbolizând iarna și vara, făcuta cadou la 1 Martie. La sfârșitul secolului XIX, Mărțișorul era primit de copii, fete și băieți, fără deosebire, de la părinți. În dimineața zilei de 1 martie, înainte de răsăritul soarelui. Mărțișorul, de care se agață o monedă metalică de argint și, uneori, de aur, se purta legat la mână, ulterior prins în piept sau la gât. El era scos, în raport de zona etnografică, la o anumită sărbătoare a primăverii (Măcinici, Florii, Paște, Arminden) sau la înflorirea unor arbuști și pomi fructiferi. Se credea că purtătorii Mărțișorului nu vor fi pârliti de soare pe timpul verii, că vor fi sănătoși și frumoși că florile, plăcuți și dragăstoși, bogați și norocoși, feriți de boli și de deochi. Obiceiul

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Mărțișorului este o secvență a unui scenariu ritual de înnoire a timpului și anului, primăvara, la nașterea și moartea simbolică a Dochiei, divinitate agrară și maternă care moare și renaște simbolic la noua martie, echinocțiul de primăvară în Calendarul Iulian (stil vechi). În raport cu scurgerea anuală a timpului, Dochia se numește Drăgaica, sau Sânziana la 24 iunie, Maică Precista la 8 septembrie, Vinerea Mare la 14 octombrie, devenind "baba", după ce a fost, rând pe rând, copilă, tânără, matură. Dochia păstrează, împreună cu metamorfozele ei calendaristice, aminirea Marii Zeițe, (Terra Mater) și este identificată cu Diana și Iuno din Panteonul roman, cu Hera și Artemis din Panteonul grecesc.

Bibliografie

1. Mică enciclopedie de tradiții românești, Ion Ghinoiu, Ed. Enciclopedică, 2001
2. Sărbători și obiceiuri, C. Brăiloiu, Ed. Enciclopedică, 2002
3. Obiceiuri și tradiții de Crăciun, M. Mitroi, Ed. Autorul, 2004

PUTEREA ȘI MARGINALIZAREA – INFLUENȚA ASUPRA DINAMICII GRUPULUI DE ELEVI

Prof. COTITU IULIANA

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Definiție: **Puterea** este capacitatea unei persoane, grup, organizație sau națiune de a influența, controla sau direcționa acțiunile altora. Aceasta poate fi exercitată prin diverse mijloace, inclusiv autoritate legală, forță, influență socială sau resurse economice.

Tipuri de Putere:

1. **Putere Coercitivă:** Capacitatea de a impune voința asupra altora prin forță sau amenințări.
2. **Putere Economică:** Influență derivată din controlul resurselor economice.
3. **Putere Politică:** Autoritatea de a crea și implementa politici și legi.
4. **Putere Socială:** Influență bazată pe statut social, rețele și relații.
5. **Putere Informativă:** Controlul asupra informației și cunoștințelor.

Exemple:

- Guvernul unei țări care decide politica economică și externă.
- Un manager care are autoritatea de a lua decizii în cadrul unei companii.

Marginalizare

Definiție: Marginalizarea este procesul prin care anumite grupuri sau indivizi sunt excluși, izolați sau plasați la periferia societății, astfel încât nu au acces egal la resurse și oportunități. Aceasta poate fi rezultatul discriminării, prejudecăților sau inegalităților structurale.

Cauze ale marginalizării:

1. **Discriminare rasială:** Excluderea bazată pe etnie sau culoarea pielii.
2. **Sărăcie:** Lipsa resurselor economice necesare pentru a participa pe deplin în societate.
3. **Gen:** Inegalități de gen care duc la excluderea femeilor sau a minorităților de gen.
4. **Orientare sexuală:** Discriminarea bazată pe orientarea sexuală sau identitatea de gen.
5. **Disabilitate:** Excluderea persoanelor cu dizabilități din activități sociale, educaționale sau economice.

Exemple:

- O comunitate minoritară care nu are acces la educație și servicii de sănătate adecvate.
- Persoane fără adăpost care sunt ignorate sau tratate cu dispreț de societate.
- **Puterea** este despre control și influență.

- **Marginalizarea** este despre excludere și lipsă de acces.

Aceste concepte sunt adesea interconectate, deoarece exercitarea puterii de către un grup poate duce la marginalizarea altui grup. De exemplu, o majoritate etnică puternică poate marginaliza minoritățile etnice prin politici discriminatorii.

Combaterea marginalizării implică adesea eforturi de redistribuire a puterii, cum ar fi promovarea echității, diversității și incluziunii în toate domeniile vieții sociale.

În mediul școlar, puterea și marginalizarea se manifestă în moduri variate și complexe, influențând experiențele și oportunitățile elevilor. Aceste dinamici pot afecta performanța academică, bunăstarea emoțională și socială, precum și dezvoltarea personală a elevilor.

Puterea în mediul școlar

1. Autoritatea profesorilor și administratorilor

Profesorii și administratorii școlii dețin o putere legitimă bazată pe rolul lor de educatori și lideri. Aceștia au capacitatea de a impune reguli, a disciplina elevii și a lua decizii care afectează viața școlară.

Puterea profesorilor derivă și din cunoștințele și competențele lor, ceea ce poate influența modul în care elevii percep și se raportează la învățare.

2. Influența liderilor de Grup

În rândul elevilor, liderii de grup, cum ar fi președinții consiliilor elevilor sau cei care sunt populari, pot avea o influență semnificativă asupra colegilor lor.

Acești lideri pot modela normele sociale și comportamentele din școală, influențând incluziunea sau excluderea anumitor elevi.

3. Puterea resurselor

Accesul la resurse educaționale, cum ar fi cărți, tehnologie, activități extracurriculare și tutori, poate oferi unor elevi un avantaj suplimentar, consolidând astfel puterea lor academică și socială.

Marginalizarea în mediul școlar

1. Discriminare și stereotipuri

Elevii pot fi marginalizați pe baza etniei, genului, statutului socio-economic, orientării sexuale, religiei sau dizabilităților. Aceasta poate duce la discriminare și stereotipuri care afectează negativ experiența școlară.

De exemplu, elevii din minoritățile etnice pot întâmpina prejudecăți din partea colegilor sau profesorilor, ceea ce poate afecta performanța lor academică și sentimentul de apartenență.

2. Bullying și hărțuire

Bullying-ul și hărțuirea sunt forme de marginalizare care pot avea efecte devastatoare asupra sănătății mintale și emoționale a elevilor. Cei care sunt percepuți ca fiind diferiți sau vulnerabili sunt adesea țintele acestor comportamente.

Elevii care sunt hărțuiți pot suferi de anxietate, depresie și scăderea stimei de sine, ceea ce le poate afecta și performanța școlară.

3. Inegalitatea oportunităților

Inegalitatea în accesul la educație de calitate, resurse și activități extracurriculare poate marginaliza elevii provenind din familii cu venituri mici sau comunități defavorizate.

Elevii care nu au acces la suport academic adecvat sau la oportunități de dezvoltare personală pot rămâne în urma colegilor lor, atât academic, cât și social.

Exemple și Posibile Soluții

- **Educația incluzivă:** Promovarea unei educații incluzive care recunoaște și valorifică diversitatea elevilor poate reduce marginalizarea. Formarea profesorilor în tehnici de incluziune și sensibilizare culturală poate ajuta la crearea unui mediu școlar mai echitabil.
- **Consilierea și suportul psihologic:** Asigurarea accesului la consiliere și suport psihologic pentru toți elevii, în special pentru cei care sunt ținta bullying-ului sau care se confruntă cu marginalizarea, poate îmbunătăți bunăstarea emoțională și performanța școlară.
- **Programe antibullying:** Implementarea de programe și politici antibullying, care să includă educație despre empatie, respect și diversitate, poate contribui la reducerea comportamentelor de excludere și hărțuire.
- **Acces egal la resurse:** Asigurarea unui acces egal la resurse educaționale, activități extracurriculare și oportunități de învățare pentru toți elevii, indiferent de statutul socio-economic, poate contribui la reducerea inegalităților și la crearea unui mediu școlar mai just și mai echitabil.

Combinarea dintre educația incluzivă, suportul psihologic, politicile antibullying și accesul egal la resurse poate ajuta la reducerea marginalizării și la promovarea unui mediu școlar în care toți elevii au oportunitatea de a prospera.

INTERCULTURALITATE ȘI DIVERSITATE

Prof. COSTIN NINA – CĂTĂLINA

Prof. DINESCU IONUȚ

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

“Educația interculturală privilegiază interacțiunea și dialogul, curajul de a ieși din sine și dorința de proiecție în celălalt. O educație concepută în perspectiva interculturală va resemnifica relațiile dintre școală și alte spații educative; ea va deborda zidurile școlii, prelungindu-se și insinuându-se în activitățile informale, în viața de zi cu zi. Cum multiculturalul nu se regăsește doar în perimetrul școlii, trebuie să ne pregătim în prealabil pentru a-l întâmpina și valoriza.”

În lumea modernă, diversitatea culturală nu mai este un prejudiciu, ci o realitate care trebuie fructificată în mediul școlar. Pluralitatea culturală pune nu numai problema apărării diferențelor, ci a dialogului cultural, care recunoaște că fiecare trebuie să contribuie la îmbogățirea experienței umane.

Educația interculturală corespunde celui de-al treilea stâlp al educației: deprinderea de a trăi împreună cu ceilalți. Educația interculturală este educația relațiilor interpersonale, care implică membrii unor culturi diferite. Scopul acestui tip de educație este de a facilita relațiile interculturale, de a contribui la formarea și intensificarea atitudinii de toleranță, de acceptare a celuilalt. Diferențele în raport cu celălalt vizează mai multe domenii: limbă, religie, practici sociale, de relaționare, vestimentare, alimentare, de petrecere a timpului liber, tradiții etc.

Educația interculturală este cea care respectă, celebrează și recunoaște normalitatea diversității în toate componentele vieții umane. Educația interculturală conduce către ideea că oamenii au dezvoltat în mod natural moduri diferite de viață, obiceiuri și viziuni asupra lumii și că această gama variată ne îmbogățește pe noi toți. Educația interculturală este cea care promovează egalitatea și drepturile omului, lupta împotriva discriminării și promovează valorile pe care egalitatea se bazează.

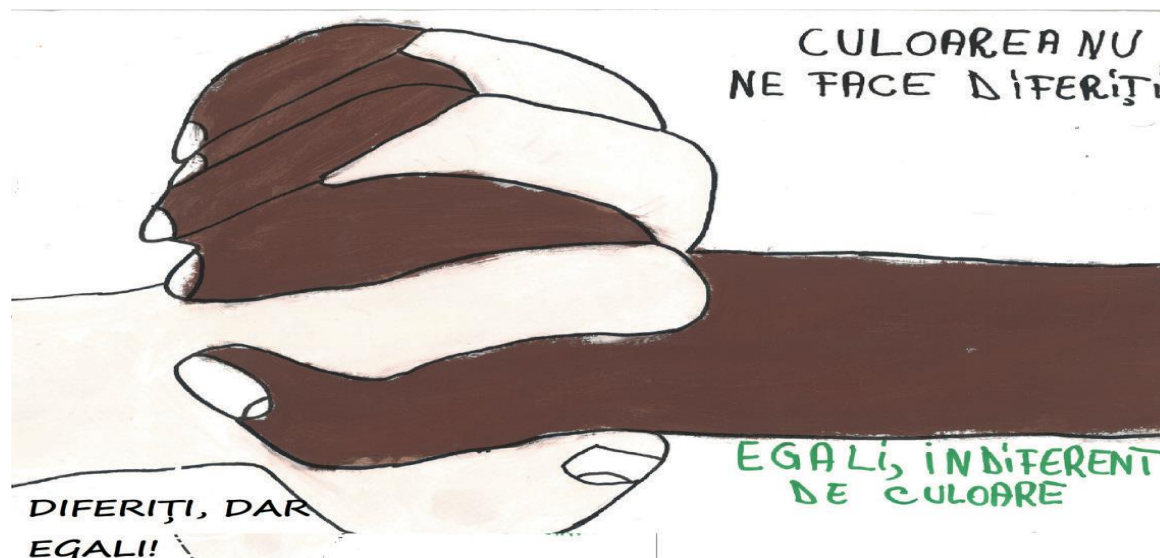
Învățarea interculturală are ca scop:

- o mai bună înțelegere a culturilor în societățile moderne;
- o mai mare capacitate de comunicare între oameni din culturi diferite;
- o atitudine mai flexibilă față de diversitatea culturală în societate;
- o mai bună capacitate de participare la interacțiunea socială, precum și recunoașterea patrimoniului comun al umanității.

Prin educația interculturală ar trebui să fim în măsură să folosim dialogul intercultural. Dialogul intercultural poate fi descris ca fiind un schimb deschis și politicos de opinii între indivizi și grupuri din diferite medii etnice, culturale, religioase și lingvistice, pe bază de înțelegere reciprocă și respect. Atunci când utilizăm învățarea interculturală în școală, ar trebui să acordăm atenție deosebită trăsăturilor caracteristice educației interculturale.

Există două dimensiuni majore ale educației interculturale. Aplicarea principiilor acesteia presupune, concomitent, respectul **diversității**, și cel al **echității**. Pe aceste două axe se bazează, în practică, atât conținuturile cât și procesele pedagogice proprii educației inter- culturale.

Diversitatea înseamnă să acceptăm faptul că oamenii sunt diferiți în privința aspectului exterior și personalității. Modul în care fiecare dintre noi înțelege și respectă aceste lucruri contribuie la dezvoltarea și consolidarea societății civile.

- Diversitatea nu înseamnă înlăturarea prejudecăților – diversitatea înseamnă să le recunoaștem și să ne gândim la ele înainte de a lua o decizie!
- Diversitatea nu înseamnă discriminare pozitivă – înseamnă încurajarea acțiunilor pozitive!
- Diversitatea nu înseamnă felul în care folosim limbajul și corectitudinea politică, ci cum discutăm deschis și sincer despre diferențele dintre noi pentru a le/ne înțelege mai bine!
- Diversitatea nu înseamnă o diversitate menită să abată atenția de la alte probleme importante!

Nu avem o opțiune sau puterea de decizie în a fi sau a nu fi diferiți. Acolo unde avem două sau mai multe persoane, avem diversitate. Diferențele dintre noi pot fi în funcție de vârstă, etnie, gen, abilități fizice, naționalitate, orientare sexuală, educație, stare civilă, religie, experiențele de viață pe care le-am trăit și care ne-au influențat. Diferențele dintre noi ne dau niște avantaje și caracteristici unice și o perspectivă distinctă asupra vieții.

Diversitatea culturală nu mai este un prejudiciu, ci o realitate care trebuie fructificată în mediul școlar. Pluralitatea culturală pune nu numai problema apărării diferențelor, ci a dialogului cultural, care recunoaște că fiecare trebuie să contribuie la îmbogățirea experienței umane și că fiecare dintre ele este un efort de universalizare a unei experiențe particular.

Vom prezenta un exemplu de activitate educațională ce poate fi adaptat și realizat la clasa.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Joc de rol

Obiective:

- dezvoltarea empatiei;
- acceptarea punctelor de vedere alternative;

Ceea ce se prezintă în această activitate e mai mult o metodă, se poate folosi pentru un număr foarte mare de teme.

Exemplificăm:

Ideea activității este de a plasa elevii, în plan imaginar, în diferite situații ipotetice sau reale, în care să fie obligați să privească lucrurile și să acționeze din punctul altcuiva de vedere.

Se pot găsi multe variante de desfășurare a acestui tip de activitate, din care prezentăm aici două. Pornind de aici se pot face modificări și se pot crea noi variante de exerciții.

Varianta I

Se lucrează cu un număr de 5 – 7 elevi, restul clasei fiind observatori. După un anumit timp rolurile pot fi schimbate, fiind implicați și alți elevi din clasă. Acest lucru este indicat mai curând dacă v-ați rezervat mai mult de o oră pentru activitate.

Se dă o situație (reală sau imaginară din viața clasei sau chiar viața personală a elevilor), elevii participanți asumându-și fiecare rolul unei persoane implicate în respectiva situație. Discuțiile care vor urma vor fi purtate de fiecare participant din punct de vedere al persoanei pe care o reprezintă.

De exemplu, se prezintă situația unui elev care riscă să fie exmatriculat pentru că a bătut un coleg. În acest caz, pot exista rolurile: elevul «problemă», mama/tatăl acestuia, dirigintele, directorul școlii, elevul agresat, mama/tatăl elevului agresat. 6 elevi din clasă.

Ceva ce mă definește

--	--

O calitate

--

Nume

--

Un defect

--

Un hobby

Își vor asuma aceste roluri, purtându-se o discuție între cele 6 personaje, pe tema situației create.

Varianta II

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Se lucrează cu toată clasa, împărțită pe grupe de 5 – 6 persoane. Se lucrează tot pe o situație -problemă, aleasă de comun acord cu clasa, diferența față de prima variantă apăsând în distribuirea rolurilor: fiecare grup din clasă va primi câte un “rol”, având sarcina de a răspunde la câteva întrebări din punct de vedere al personajului respectiv: “Care este cauza apariției acestei probleme?”, “Ce puteam eu să fac pentru a o preveni?”, “Ce pot să fac acum pentru a rezolva problema?”. Evident, pot fi găsite și alte întrebări, în funcție de situația aleasă. De exemplu, pentru aceeași situație-problemă prezentată în prima variantă, un grup va primi rolul elevului agresor, din punctul de vedere va trebui să răspundă la cele trei întrebări, alt grup, rolul dirigintelui, etc.

Discuțiile se vor axa pe diferențele care apar între punctele de vedere ale personajelor și pe motivele apariției acestor diferențe.

Sugestii pentru profesori:

- alegeți situațiile în colaborare cu clasa, astfel încât acestea să fie de interes pentru ei, discutarea lor fiind de asemenea utilă în rezolvarea unor probleme comune;
- nu împărțiți rolurile pe considerente care țin de disciplină, elocvența sau potrivire cu “personajul”. Încercați să-l lăsați pe elevi să-și aleagă ei înșiși un rol;
- este posibil ca unii să își ia rolul foarte în serios, “ambalându-se” în discuții. Acesta este lucru pozitiv și nu este indicat să întrerupeți prea repede discuția sau să utilizați o ironie excesivă - s-ar putea să apară niște discuții interesante.
- oferiți șanse de participare și elevilor mai slabi sau cu probleme disciplinare.

O șansă neprețuită ni s-a oferit în momentul în care școala la care funcționăm a inițiat Proiectul European „Dezvoltarea Educației pentru un viitor de succes” , nr. de referință: 2023-1-RO01-KA122-SCH-000125642. Acest proiect de formare s-a derulat în Atena-Grecia, Roma- Italia și Madrid-Spania, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+. Acest program la care am participat în luna noiembrie 2023, a însemnat pentru noi experiența care ne-a determinat să conștientizăm importanța învățării pe tot parcursul vieții și cât de la îndemână este pentru orice profesor deschis să înțeleagă mai bine că este necesară adaptarea practicii pedagogice la contextul actual și viitor al societății.

Bibliografie:

1. www.asociatiaproetnica.ro

ABORDAREA INTERCULTURALITĂȚII ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. CUPAR NORINA CORNELIA

Școala Gimnazială „Nichita Stănescu” Baia Mare

Realizarea educației interculturale, componentă a noilor educații, este o premiză esențială a organizării și statutării unei școli incluzive. Valorile europene sunt axate în mod deosebit pe aspectul interculturalității sub toate fațetele sale: educație interculturală, învățare interculturală și comunicare interculturală.

Toți suntem diferiți, dar în același timp egali. Semnul de egalitate care s-ar pune în relațiile pe care le împărtășim cu cei din jurul nostru nu vine din spațiul pe care îl ocupăm și nici de la ceea ce considerăm că așteaptă ceilalți de la noi. Semnul de egalitate este dat de respectul față de cei de lângă noi și de posibilitatea de comunicare care trebuie valorificată.

Nu toți suntem români și nu toți vorbim limba română. Diversitatea este condimentul care ne încântă viața în relațiile stabilite cu ceilalți. Elementul exotic care încântă și sperie în același timp, dar numai de noi depinde dacă vrem să depășim prejudecățile pentru a cunoaște o lume nouă, o viziune diferită asupra vieții. A fi altfel și a vorbi altă limbă fac din noi un rezervor inepuizabil de experiențe noi și inedite. Împărtășindu-le, nu se realizează decât o îmbogățire a culturii pe care o simțim a noastră și un spațiu pe care îl simțim al nostru.

A învăța de la alții care sunt altfel decât tine nu înseamnă decât să înveți ca om, ca român, ca maghiar, sau sas. Nu poți vorbi de o cultură diferită și de reprezentări identitare diferite decât cunoscând-le. Iar cel mai bun mod de a o face este să cunoști oamenii din această cultură, să împărtășești gândurile lor, trăirile, conflictele care ar putea să apară dintr-un motiv sau altul. Toleranța și capacitatea de detașare de propriile idei și valori sunt esențiale în acest sens. De aceea este foarte greu să reușești în acest domeniu dacă pleci la drum cu idei preconcepute.

Termeni ca majoritar sau minoritar nu trebuie să fie o armă în mâna noastră, nu trebuie să aruncăm asupra altora greutatea identității, nu trebuie să fim mono ci inter, nu trebuie să fim eu și tu ci eu împreună cu tine. Primul pas în atingerea acestui obiectiv este acceptarea, înțelegerea, respectarea propriei culturi și a celor ce fac parte din ea. Acceptarea sinelui facilitează acceptarea și înțelegerea celorlalți.

Argumentele susținerii interculturalității

1. Argumente pedagogice

a. Constantin Cucoș spunea „Educația interculturală vizează o abordare pedagogică a diferențelor culturale strategice prin care se iau în considerație specificitățile spirituale sau diferențe solciale economice evitându-se pe cât posibil riscurile ce decurg din schimburile inegale dintre culturi sau mai grav, tendințele de atomizare a culturilor.”

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

b. Centrul European de Tineret preciza „Educația interculturală este unul dintre instrumentele principale pe care le avem azi și care ne ajută să câștigăm din avantajele date de oportunitățile oferite de societățile multiculturale. ”

2. Argumente sociologice

a. Educația interculturală este o modalitate prin care societatea actuală devine mai bogată în diversitate. Diversitatea și managementul ei este un liant al grupurilor sociale.

Argumente psihologice

a. Dezvoltarea personalității este un deziderat urmărit în învățământul de masă. Acesta urmărește cultivarea sentimentelor de toleranță față de diversitate ca dimensiune a caracterului. Este importantă constituirea unei identități naționale dar nu în opoziție cu identitățile grupurilor sociale ci în spiritul cooperării și a schimbului de experiențe, valori, credințe.

Obiceiurile și tradițiile unui popor constituie cvintesența perpetuării neamului, vorbesc despre istoria acestuia, despre spiritualitatea sa perpetuată peste secole și milenii.

În cadrul proiectului educațional: „Omul și mediul social” având ca subtemă: „Obiceiuri și tradiții rrom” s-au realizat numeroase activități în parteneriat cu părinții și reprezentanții comunității locale.

Tradițiile rromilor.

La Anul Nou rromii obișnuiau să pună în vasul cu apă de băut monede de argint și aur pentru ca anul care vine să fie bogat, să le aducă bani, aur, bogăție, noroc și sănătate.

La Crăciun pleca primul bărbat dintr-un capăt al Șatrei la vecinul său, îi făcea urări, apoi plecau la ceilalți până ajungeau în celelalt capăt. Scoteau la vedere galbenii, potirele, potirele și tot ce aveau mai de preț.

Romii își instalau căminele pe același loc ca în anul precedent. Femeile brodau, torceau lână, iar cele bătrâne descântau.

Rromii au meșteșuguri specifice, astfel ei pot fi: rudari, lăutari, cărămidari, ursari, sau negustori de cai. Fiecare din acestea au ramuri distincte.

În cadrul fiecărei arii curriculare s-au desfășurat diferite activități: Limba română, poveste rromă: Copilul care nu-i cuminte, educație muzicală: imnul rromilor „Gelem, gelem”, educație plastică: realizarea Steagului rromilor, educație fizică: Dans popular rrom.

Toți cei implicați în activități, în special elevii, au înțeles cât de important este să respectăm dreptul fiecărui individ la propria cultură, origine, obicei, manifestare.

Interculturalitatea dă o notă de stabilitate și de integrare a componentelor multiculturale ale unui grup social, fie că e vorba de grup ca dimensiune locală, fie națională.

Bibliografie :

Adrian Severin, 2002, Interculturalitate-cercetări și perspective românești, Presa Universitară Clujeană.

Costică Bălțan, 2000, Nestemate din folclorul rromilor, Editura Kripterion, București.

Constantin Cucos, 2014, Pedagogie, Editura Polirom, București.

PĂSTRAREA TRADIȚIILOR ÎN FAMILIA MEA

Elev CURT MIREL

Liceul Tehnologic “Dimitrie Leonida” Constanța

Prof. îndrumător BACULA MARIANA

Păstrarea tradițiilor într-o familie nu este doar un act de respect pentru trecut, ci și un mod de a consolida identitatea și legăturile între membrii acesteia. În familia mea, tradițiile sunt mai mult decât simple obiceiuri – ele sunt fire invizibile care ne leagă de rădăcinile noastre, ne definesc prezentul și ne ghidează viitorul. De la sărbători religioase și ritualuri zilnice la povești de familie și meșteșuguri, fiecare aspect al tradițiilor noastre este îmbrățișat și transmis cu grijă și iubire.

Unul dintre cele mai importante moduri prin care păstrăm tradițiile este prin sărbătorirea evenimentelor religioase. Crăciunul, Paștele și alte sărbători importante sunt marcate cu solemnitate și bucurie în familia noastră. În fiecare an, pregătirile pentru Crăciun încep cu decorarea bradului și confecționarea ornamentelor din materiale naturale, așa cum făceau bunicii noștri. În Ajunul Crăciunului, ne adunăm toți pentru a împodobi masa cu mâncăruri tradiționale, cum ar fi sarmalele, cozonacul și plăcintele cu mere. Rugăciunea înainte de masă și colindele cântate împreună ne amintesc de semnificația profundă a sărbătorii.

Poveștile de familie sunt un alt mod prin care tradițiile sunt păstrate și transmise. În serile de iarnă, când ne adunăm toți în jurul sobei, bunicul începe să ne povestească întâmplări din tinerețea lui sau legende locale. Aceste povești nu sunt doar mijloace de divertisment, ci și lecții de viață și exemple de curaj, înțelepciune și perseverență. Prin ascultarea și povestirea acestor istorisiri, noi, copiii, învățăm să apreciem eforturile și sacrificiile făcute de strămoșii noștri.

Un alt aspect important al tradițiilor noastre familiale este legat de meșteșuguri. Bunica este maestră în arta țesutului și ne-a învățat și pe noi să lucrăm la războiul de țesut. Pe lângă acest meșteșug, confecționăm și costume populare pe care le purtăm cu mândrie la festivalurile locale. Aceste activități nu doar că ne permit să învățăm abilități noi, dar și să apreciem valorile muncii și ale creativității.

În viața de zi cu zi, păstrăm tradițiile prin mici ritualuri care ne aduc împreună și ne oferă momente de reflecție și conectare. În fiecare duminică, după ce mergem la biserică, avem obiceiul de a lua masa împreună, discutând despre săptămâna care a trecut și planurile pentru viitor. Rugăciunea de seară, cititul poveștilor înainte de culcare și participarea la diverse activități comunitare sunt alte modalități prin care menținem vii tradițiile noastre.

Pentru a ne asigura că aceste tradiții nu se pierd, ne-am făcut un obicei din a documenta evenimentele importante și obiceiurile noastre. Păstrăm un jurnal de familie unde notăm întâmplări semnificative, rețete tradiționale și învățături valoroase. De asemenea, am creat un album foto și video în care am adunat momente speciale, de la sărbători și vacanțe, la zile obișnuite petrecute

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

împreună. Această arhivă nu doar că ne ajută să ne amintim de vremurile trecute, dar și să împărtășim aceste amintiri cu generațiile viitoare.

Păstrarea tradițiilor în familia mea este o responsabilitate și o bucurie pe care o îndeplinim cu devotament și iubire. Fiecare sărbătoare, poveste, meșteșug și ritual zilnic contribuie la întărirea legăturilor noastre și la perpetuarea moștenirii culturale. Prin respectarea și transmiterea acestor tradiții, ne asigurăm că valorile și identitatea noastră vor fi păstrate și prețuite de generațiile viitoare. Tradițiile sunt, în esență, inima și sufletul familiei noastre, oferindu-ne un sentiment de apartenență și continuitate într-o lume în continuă schimbare.

PĂSTRAREA TRADIȚIILOR ÎN ERA GLOBALIZĂRII

Prof. DIACONU-HOLBAN DANIELA

Școala Gimnazială Nr. 1 Hârșova

Lumea noastră este un mozaic de culturi, tradiții și obiceiuri care se îmbină și se influențează reciproc, creând o bogăție incredibilă de diversitate culturală. Aceste aspecte ale vieții sociale ne ajută să înțelegem și să apreciem valorile, credințele și practicile diferitelor comunități.

Tradițiile și obiceiurile sunt componente esențiale ale identității culturale ale oricărei comunități. Tradițiile reprezintă un set de practici, credințe și valori transmise de la o generație la alta, având adesea o semnificație simbolică profundă. Obiceiurile, pe de altă parte, sunt comportamente și rutine stabilite care se repetă în mod regulat în cadrul unei comunități.

Obiceiuri care s-au pastrat din cele mai vechi timpuri sunt Mărțișorul și Colindatul. Sărbătorit pe 1 martie, acest obicei simbolizează renașterea naturii și venirea primăverii. Mărțișoarele, mici obiecte decorative legate cu un șnur alb-roșu, sunt oferite persoanelor dragi pentru a le aduce noroc și sănătate. În perioada sărbătorilor de iarnă, grupuri de colindători merg din casă în casă cântând colinde și aducând urări de bine. Acest obicei este o modalitate de a celebra Crăciunul și Anul Nou, menținând legătura comunității.

De exemplu, tradițiile religioase cum ar fi Crăciunul sau Paștele în creștinism, Ramadanul în islam sau Diwali în hinduism, aduc împreună comunități și familii, întărind legăturile sociale și spirituale. Obiceiurile asociate cu aceste tradiții, cum ar fi decorarea bradului de Crăciun sau postul în timpul Ramadanului, sunt manifestări tangibile ale acestor credințe și valori.

Într-o lume globalizată, interculturalitatea devine o necesitate, nu doar o opțiune. Capacitatea de a comunica și colabora eficient cu persoane din diferite culturi este esențială. Interculturalitatea este importantă, deoarece promovează înțelegerea și respectul, oferă oportunități de a învăța despre alte culturi și de a dezvolta empatie și respect pentru diferențele culturale. Are un rol major în prevenirea conflictelor. Îmbunătățirea înțelegerii interculturale poate reduce tensiunile și conflictele între grupuri culturale diferite. Interculturalitatea contribuie, de asemenea, la îmbogățirea culturală. Schimburile interculturale duc la crearea unor noi forme de expresie culturală, îmbogățind patrimoniul domeniului, de la afaceri la educație și sănătate.

Școlile și universitățile joacă un rol crucial în promovarea interculturalității. Programele educaționale care includ studii de cultură și limbi străine, schimburile de studenți și proiectele internaționale ajută la dezvoltarea competențelor interculturale. În acest fel, tinerii sunt pregătiți să trăiască și să lucreze într-o societate globalizată.

O componentă cheie a interculturalității este comunicarea eficientă. Acest lucru înseamnă nu doar cunoașterea limbii celuilalt, ci și înțelegerea normelor și valorilor culturale care influențează modul de comunicare. De exemplu, în multe culturi asiatice, comunicarea indirectă și evitarea confruntării directe sunt preferate, în timp ce în culturile occidentale, exprimarea directă și deschisă este adesea valorizată.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Un exemplu de interculturalitate poate fi observat în orașele mari, cosmopolite, unde comunități diverse trăiesc și lucrează împreună. Festivaluri multicultural, cum ar fi Carnavalul de la Notting Hill din Londra sau Mardi Gras în New Orleans, sunt platforme unde diferite culturi se exprimă și se celebrează reciproc, evidențiind bogăția diversității umane. Canada este adesea considerată un model de multiculturalism, unde diversitatea culturală este încurajată și protejată prin politici guvernamentale. Canada promovează integrarea imigranților prin respectarea și celebrarea tradițiilor și obiceiurilor acestora.

Diversitatea este o resursă valoroasă pentru orice societate. Ea contribuie la inovare, dezvoltare economică și la îmbogățirea culturală. Diversitatea aduce perspective și idei diferite, ceea ce poate duce la soluții inovatoare și creative. Studiile au arătat că echipele diverse au o capacitate mai mare de a rezolva probleme complexe și de a genera idei noi. De exemplu, companii precum Google și Apple promovează diversitatea în rândul angajaților lor, recunoscând că aceasta contribuie la succesul lor în industrie.

O societate diversă și incluzivă este una în care toți indivizii, indiferent de originea lor culturală, au oportunități egale de a contribui și de a prospera. Politicile de incluziune socială, cum ar fi accesul egal la educație și la locuri de muncă, sunt esențiale pentru construirea unei societăți juste și echitabile. De exemplu, în multe țări, au fost implementate programe de acțiune afirmativă pentru a sprijini grupurile minoritare și defavorizate.

Diversitatea poate aduce, de asemenea, provocări legate de coeziunea socială. Este important ca societățile să găsească modalități de a promova dialogul intercultural și de a combate prejudecățile și discriminarea. Organizațiile non-guvernamentale și inițiativele comunitare joacă un rol crucial în acest sens, organizând evenimente și activități care promovează înțelegerea și respectul reciproc.

Tradițiile, obiceiurile, interculturalitatea și diversitatea sunt piloni fundamentali ai societății umane. Ele contribuie la coeziunea socială, la dezvoltarea personală și la prosperitatea economică. Într-o lume în continuă schimbare, este esențial să înțelegem și să apreciem aceste aspecte ale vieții noastre colective, să le protejăm și să le promovăm pentru a construi o societate mai armonioasă și mai incluzivă. Diversitatea nu este doar o realitate a lumii în care trăim, ci și o resursă prețioasă care, dacă este gestionată cu înțelepciune, poate aduce beneficii imense tuturor.

PĂSTRAREA OBICEIURILOR ÎN SATUL MEU

Elev ENE FLORIN

Liceul Tehnologic “Dimitrie Leonida” Constanța

Prof. îndrumător BACULA MARIANA

Am ales să urmez cursurile unui liceu din Constanța și să locuiesc în cămin, eu fiind dintr-un sat din județul Călărași. Satul meu, un loc pitoresc ascuns între dealuri și păduri, este un bastion al tradițiilor și obiceiurilor ancestrale. Aici, viața curge într-un ritm mai lent și mai natural, iar locuitorii își transmit din generație în generație valorile, credințele și obiceiurile care îi definesc. Păstrarea tradițiilor este o prioritate pentru comunitatea noastră, iar acest lucru se realizează prin diverse activități și inițiative care implică întreaga comunitate.

Sărbătorile tradiționale sunt momente esențiale în viața satului nostru. De la Crăciun și Paște la sărbători locale, cum ar fi Ziua Recoltei, fiecare eveniment este marcat cu festivități și ritualuri specifice. Crăciunul este deosebit de special, când copii și adulți deopotrivă se îmbracă în costume populare și merg cu colindul din casă în casă, cântând colinde vechi și primind în schimb dulciuri și fructe. Paștele este sărbătorit cu o procesiune impresionantă și o masă bogată în bucate tradiționale, cum ar fi pasca, drobul de miel și ouăle roșii.

Festivalurile locale sunt ocazii perfecte pentru comunitate de a se aduna și a celebra moștenirea culturală. Târgurile de toamnă și festivalurile de primăvară aduc împreună meșteșugari, artiști și producători locali care își prezintă și vând produsele tradiționale. Aceste evenimente nu sunt doar despre comerț, ci și despre întărirea legăturilor sociale și transmiterea cunoștințelor tradiționale.

Satul nostru este renumit pentru meșteșugurile sale, care includ olăritul, țesutul, sculptura în lemn și broderia. Aceste meșteșuguri sunt păstrate vii prin intermediul atelierelor și cursurilor organizate de meșterii locali. Fiecare copil din sat are ocazia de a învăța să modeleze lutul sau să țese la războiul de țesut, sub îndrumarea atentă a meșterilor. În fiecare an, organizăm un târg al meșteșugarilor unde se prezintă și vând obiecte realizate manual, contribuind astfel la promovarea și menținerea acestor arte tradiționale.

Școala din sat joacă un rol crucial în păstrarea tradițiilor. Pe lângă curriculum-ul obișnuit, elevii învață despre istoria locală, obiceiurile și tradițiile prin ore dedicate. Profesorii colaborează cu bătrânii satului pentru a organiza lecții interactive și excursii educative la muzee locale și situri istorice. De asemenea, avem un club cultural unde copiii pot învăța dansuri populare, cântece tradiționale și poezii, contribuind astfel la perpetuarea moștenirii culturale.

Păstrarea obiceiurilor este o responsabilitate colectivă în satul nostru. Fiecare membru al comunității, indiferent de vârstă, este implicat în acest proces. Bătrânii, în special, au un rol esențial, fiind păstrătorii înțelepciunii și tradițiilor. Ei sunt invitați să povestească întâmplări și legende locale la diverse evenimente și în cadrul școlii. Tinerii, la rândul lor, sunt încurajați să participe activ la toate activitățile culturale și să își asume responsabilitatea de a duce mai departe aceste obiceiuri.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

În era digitală, păstrarea tradițiilor implică și utilizarea tehnologiei moderne. Satul nostru are o pagină de internet și conturi pe rețelele sociale unde sunt promovate evenimentele și obiceiurile locale. Videoclipuri cu festivaluri, tutoriale despre meșteșuguri și interviuri cu bătrânii satului sunt postate online, atrăgând astfel atenția și interesul atât al localnicilor, cât și al celor din afara comunității. Digitalizarea arhivelor și a fotografiilor vechi contribuie la păstrarea și accesibilizarea informațiilor despre trecutul satului nostru.

Păstrarea obiceiurilor în satul meu este o muncă de echipă, un efort comun al tuturor membrilor comunității. Prin sărbători tradiționale, meșteșuguri, educație, participare comunitară și utilizarea tehnologiei moderne, reușim să menținem vie moștenirea culturală. Tradițiile noastre nu sunt doar relicve ale trecutului, ci parte integrantă a identității noastre, oferindu-ne un sentiment de apartenență și continuitate. Ele sunt, în esență, sufletul satului nostru, care ne leagă de rădăcinile noastre și ne îndrumă spre viitor.

PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA TRADIȚIILOR ÎN CULTURA MINORITĂȚII LIPOVENE DIN DOBROGEA

Elev GĂNESCU BOGDAN-NICOLAS, clasa a IX-a B

Liceul Tehnologic “Dimitrie Leonida” Constanța

Profesor îndrumător DĂNILĂ MIHAELA

Refugiați în urmă cu două-trei sute de ani în România, unde s-au stabilit mai ales în nordul Moldovei, dar și în Dobrogea, rușii-lipoveni formează o comunitate pitorească, plină de vitalitate, care știe să se bucure de viață, dar și să fie fermi atunci când e vorba de principiile sale – mai ales cele religioase.

Lipovenii sunt mândri de obiceiurile, de cântecele și femeile lor, sunt veseli. Tradiția este cea care le-a păstrat identitatea atâtea sute de ani și în numele ei au părăsit lipovenii Rusia. Însă astăzi, chiar acest organ vital al comunității lipovene – tradiția, este amenințat de modernizare și de transformările din societate.

Toate sărbătorile religioase se țin cu sfințenie. Chiar și Anul Nou, spre exemplu, are un caracter preponderent religios. În bisericile de rit vechi sunt oficiate slujbe îndelungate, iar în dimineața noului an pe la casele de staroveri se umblă cu semănatul. Fiind mare sărbătoare, gospodinele pun pe masă bucate tradiționale: jarcovia (un fel de mâncare de castraveți murați cu carne), holodeț (asemănătoare piftiei) și multe prăjituri, de tot felul.

Cu ocazia Crăciunului, ei nu au decât un singur colind pe care-l cântă în fața icoanelor. Prima zi a Crăciunului se petrece doar în familie. Sunt interzise vizitele, în această zi, chiar și la rudele cele mai apropiate.

Pragul caselor lipovenești este călcat în această zi doar de colindători. Colindele lipovenilor sunt vechi, de sute de ani, transmise prin viu grai. Împreună cu cântăreții religioși rostesc colinde și gazdele în fața icoanelor. Masa de Crăciun a lipovenilor este una specială. Nu lipsesc răcitura, borșul rusesc și plăcinta numită „Varenika”. Este vorba de o plăcintă din aluat special umplută cu carne, din măruntaiele porcului.

De asemenea, se mai păstrează încă un obicei foarte vechi. Primul se așează la masă, în capul acesteia, „starețul” casei. Este cel mai bătrân bărbat din casă, care binecuvântează masa cu o veche rugăciune rostită în limba lipovenească, care seamănă cu slavona veche.

De Crăciun, la biserică și la masa din prima zi, lipovenii îmbracă haine specifice. Femeile poartă fuste lungi înflorate și bluze pastelate, au părul legat sub o năframă specifică. Bărbații poartă și ei niște cămăși tip rubaskă și se încing cu un brâu.

Cel mai bine s-au păstrat obiceiurile legate de Maslenita (Săptămâna Brânzei sau Lăsata Secului), săptămâna de dinaintea intrării în postul Paștelui. Este o săptămână de voie bună, sărbătorită cu cântece vesele pe străzi și cu preparate lactate specifice: vareniki, blini, piroghi, etc.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Paștele, o sărbătoare foarte importantă pentru rușii-lipoveni, se sărbătorește în familie, cu ouă vopsite și cozonac, ce se sfințesc în dimineața Învierii, după liturghie. Mielul nu face parte din tradiția rușilor-lipoveni. În toată perioada Paștelui, există la rușii-lipoveni obiceiul de a se pupa de trei ori când se întâlnesc, pronunțând „Hristos a înviat!” („Hristos voskrese!”) și respectiv „Adevărat a înviat!” („Voistinu voskrese!”).

Obiceiurile rușilor-lipoveni sunt strâns legate de sărbătorile religioase. Calendarul pe care îl respectă a rămas neschimbat, fiind cel iulian, decalat cu 13 zile. Până în zilele noastre la rușii-lipoveni s-a păstrat obiceiul efectuării semnelor crucii în aproape orice acțiune pe care o întreprind.

Poate nu fără legătură cu caracteristicile spațiului geografic în care trăiesc majoritatea rușilor lipoveni, baia are pentru ei o semnificație sacră. În mod tradițional îmbăierea se face sâmbăta, dar și în pragul unor sărbători care se nimeresc să fie în cursul săptămânii, cum de altfel se face și ori de câte ori se îmbolnăvește vreun membru al familiei. Acest gen de baie este considerat leac universal împotriva tuturor bolilor. Lipoveanul prima dată face baie și numai după aceea se duce la medic.

Baia cu aburi face parte și din ceremonialul ospitalității tradiționale a rușilor lipoveni. Musafirlor doriți, oaspetele de onoare, indiferent de ce neam și de ce religie ar fi, poposit la casa lipoveanului autentic, va fi poftit de gazdă să guste din deliciale băii cu aburi, special pregătită în onoarea sa. După ce va primi toate indicațiile privind tipicul și ritualul străvechi de folosire a acestei binefăcătoare invenții omenești, unică în spațiul cultural carpato-danubian, el va participa la un act de purificare și de inițiere în cultura unui popor ce știe să prețuiască curățenia trupei și puritatea morală.

Și evenimentele importante din viața rușilor-lipoveni prezintă câteva particularități specifice. Căsătoria la rușii-lipoveni a păstrat poate cele mai multe particularități tradiționale. Până la nunta propriu-zisă, până nu demult se organizau șezători la care fetele și femeile cântau și confecționau batiste cu marginea dantelată, pe care apoi le dăruiau nuntașilor. Înainte de cununia religioasă, care are loc imediat după liturghie, se practica un obicei de „cumpărare-vânzare” a miresei de la casa părintească, ocazie cu care sunt interpretate diferite cântece.

Rolul de pețitor revine, de obicei nașului de botez sau unui apropiat al familiei viitorului mire. Într-o zi de duminică sau de sărbătoare, neapărat înainte de apusul soarelui, pețitorul merge la casa fetei. Dacă aceasta acceptă cererea, îi trimite băiatului un batic. Urmează perioada de logodnă, în timpul căreia viitoarea mireasă și prietenele ei se întâlneau la șezători ca să brodeze batiste și baticuri ce urmau să fie făcute cadou la nuntă.

Lipovenii au și ceea ce societatea modernă ar numi „petrecerea burlacilor”. La „devisnik” (care s-ar traduce ca „petrecerea fetelor”), mirele merge împreună cu familia și prietenii la casa fetei. Principalul moment al „devisnik”-ului este cumpărarea miresei, pentru care negociază, de obicei, cea mai bună prietenă a ei. Mirele oferă, la început, o sumă mică, iar oferta este susținută de alaiul său, care îi gasește diferite defecte miresei. Prietena fetei se plânge, la rândul ei, celor de la petrecere, că mirele e zgârcit. Negocierile continuă, până când prietena miresei primește o sumă mulțumitoare.

S-a păstrat obiceiul până în zilele noastre ca mirii să se cunune la biserică în costumele tradiționale pentru viața religioasă. După oficierea slujbei de cununie, mirii se îndreaptă către casa

mirelui, ducând împreună o icoană și fiind însoțiți pe noul drum de către preoți. Cununia civilă și petrecerea propriu-zisă are loc spre după-amiază, seara, de multe ori petrecerea prelungindu-se pe durata a 2-3 zile.

După ce intră în biserică, înainte de începerea cununiei, nașa o pregătește pe mireasă. Părul fetei, care până la căsătorie este purtat într-o coadă împletită, se împarte în două și se împletește invers decât până atunci. Miresei i se pune pe cap kicika (o tichie, în care este strâns părul), kaseak-ul (un fel de maramă), iar peste acestea este legată cu baticul. După ceremonia religioasă, alaiul, în fruntea căruia merg tinerii căsătoriți care poartă o icoană, merge la casa mirelui. Acolo, mireasa e primită cu pâine și sare. Ca mâncare specifică se servește „kasnic“, o budincă din orez, tăiată în romburi. Mireasa e cea care unge romburile cu miere și le oferă invitaților.

La decesul unui rus-lipovean, acesta este privegheat timp de trei zile în camera din față a locuinței, fiind citită neîntrerupt Psaltirea. Se aprinde candela, care trebuie să ardă timp de șase săptămâni. În jurul capului celui decedat se pune o cunună de hârtie, pe care scrie în slavonă: „Sfinte, puternice și nemuritorule Dumnezeu, îndură-te de noi!”, iar în mână i se pune o hârtie cu binecuvântarea preotului. Slujba de înmormântare are loc la biserică, iar după înmormântare se organizează o masă întinsă la casa celui trecut în neființă.

Costum popular lipovenesc

Bibliografie:

1. Ipatiov, Filip, 2001, Rușii-lipoveni din România. Studiu de geografie umană, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca,
2. Rădulescu Adrian, Bitoleanu Ion, 1979, Istoria românilor dintre Dunăre și mare. Dobrogea, Editura Științifică și Enciclopedică, București ,

IMPORTANȚA CUNOAȘTERII DE CĂTRE PREȘCOLARI A TRADIȚIILOR ȘI OBICEIURILOR POPULARE ROMÂNEȘTI

Prof. înv preșc. GHINDEAN CRISTIANA
Grădinița cu Program Prolungit nr.1 Bistrița

Trăim într-o lume a informatizării, a noului, a vitezei, în care de cele mai multe ori se promovează kitch-ul, iar adevăratele valori culturale încep să se piardă, să fie date uitării.

La oraș, puțini părinți mai păstrează în casă obiecte de artă populară sau costume populare, copiii având astfel rare ocazii să le vadă și să admire, nu ascultă muzică populară, de aceea consider că abordarea unor astfel de teme în grădiniță este imperios necesară pentru că arta populară trebuie cunoscută, conservată și mai ales practică de tinerele generații, pentru a nu ne pierde identitatea națională.

Ca educatori avem datoria morală să-i învățăm pe copii să iubească locurile natale, obiectele de artă populară, portul românesc și pe români, să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile zonei în care s-au născut, practic să le sădăm în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc.

Astfel, am desfășurat activități de observare a costumului popular și a obiectelor de artă printr-o vizită la Muzeul Județean Bistrița-Năsăud, secția de etnografie, unde copiii au descoperit foarte multe informații despre obiceiurile și viața de altă dată. Am amenajat și noi în grupă o expoziție cu obiecte de artă și costume populare, rămase moștenire din casele bunicilor.

Deasemenea, am pictat și decorat ulcioare, covoare și farfurii cu motive populare românești, am auzit cântece populare interpretate de artiste cunoscute, din zona Bistriței și a Năsăudului, precum Valeria Peter Predescu, Domnica Dologa și Anuța Motofelea. Am vizionat cu mare atenție dansuri populare din zona noastră: ”Învârtit-a de pe Someș” și ”Călușarii”.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Perpetuarea meșteșugurilor populare, a folclorului și dansului popular s-a realizat în cea mai mare parte printr-o manifestare specifică satului românesc, șezătoarea. Acolo, bunicile noastre au învățat arta țesutului, cusutului, torsului, împletitului etc. Și pentru că șezătorile constituie un mijloc complex de educație, deoarece îi familiarizează pe copii cu frumusețea și naturalețea obiceiurilor, a folclorului autentic, a portului popular și a graiului local, vă prezint un fragment dintr-o șezătoare desfășurată cu preșcolarii grupei mari.

”Fata 1-Aici pe plaiuri Bistrițene

Cu dealuri și cu poiene

Vă spunem „Bun sosit!,,

La Șezătoarea noastră

”Bine Ați Venit!,,

Fata 2:-Româncuță-s bine-mi pare,

Nu mă dau pe orișicare

Port ie și cu năframă

Că-s fătucă Bistrițană.

Fata 3-După cum vedeți prea bine

Nu e nimeni ca și mine

Gătită de sărbătoare

În costumul strămoșesc

Pe care tare-l iubesc.

Am să vă pun o întrebare:

Voi știți ce este o șezătoare?

Fata 4 - Orice zi de șezătoare

E un fel de sărbătoare,

Unde prietenii se adună

Și muncesc cu voie bună.

Fata 5-Treaba cu toții și-o fac

Dar nici din gură nu tac

Povești, glume, poezii,

Cântece pentru copii,

Proverbe și ghicitori

Se spun pe la șezători

La șezătoarea din sus

Fierb fetele cucuruz

Și fac focul de nuiete

Să vină feciori la ele.

Fata 6 -Frunză verde baraboi

Șezătoare-i azi la noi,

Frunză verde de pelin

Fete sunt, feciori nu vin?

Fata7- Haideți să cântăm, să chiuim

Poate așa feciorii vin.

Cântec fete- La căsuța d-îngă vale, dragă
Ileană

Fata 8- Ascultați-mă un pic

Oare nu feciorii vin?

Numai ei cântă așa

De răsună ulița.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Cântec- băieți
Bună seara dragii mei lalalalalala
Fete mândre și flăcăi
Am venit cu voie bună,
Să petrecem împreună.
Om petrece, om cânta
Ca la noi la Bistrița,
Unde-s fete și feciori
Ce se-adună-n șezători

Băieții
Frunză verde de trifoi
Iată am sosit și noi
Bună seara fetelor!

Fetele:
Bun sosit feciorilor!

Fata 9- Vă poftim să v-așezați
La lucru să ne ajutați.
Vai ce bine c-ați sosit
Nu de mult am hotărât
Un concurs să organizăm
La întrecere să ne luam.

Băiat 1- Cât voi îți lucra
Noi vă vom spune ceva
Cât sunteți în șezătoare
Vă spunem câte-o ghicitoare.

Băiat 2-Când mă sui pe ea acuș

Mă și simt pe derdeluș
Ghici ce este?(sania)

Băiat 3-Vremea când este frumoasă
Ea stă închisă în casă
Numai poaia dacă vine
O desfac, și-o i-au cu mine
Ghici ce este?
(umbrela)”

.....
Băiat 13:Frunză verde busuioc
Hai copiii cu toți la joc.
Frunza verde de cicoare
Hai sa-ntindem hora mare!
Și la stânga tot așa
Până când s-o însera!

Fata 14- Frumos ne-ar sta
Dacă am și juca.
Haideți cu toții să jucăm
Și să ne bucurăm!

Dans popular

Haide moșule la joc/ Uite-așa!
Să ne fie cu noroc/ Uite-așa!

Ref: Tot așa și iar așa/ Uite-așa!

Bate talpa la podea/ Uite-așa!

Și cu moșul la un loc/ Uite-așa!
Să jucăm hora pe loc/ Uite-așa!

Ref:

Înainte și-napoi/ Uite-așa!

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Joacă moșule cu noi/ Uite-așa!

Și mă-nvață și pe mine

Hai la horă , joacă-n hora
Bate pasul cu temei
Și la stanga si la dreapta
Jucați fete și flăcăi.

Băieții: De-ar ști mama că-s aici
Mi-ar face pielea opinci.
De-ar ști mama că eu joc
Mi-ar face pielea cojoc.

Băieții:
Nu mă călca pe obiele
Că-s a mami, nu a mele.
Fata asta joacă bine

Băiat 15: Foaie verde de cicoare
Bine-a fost în șezătoare
A fost numai bucurie,
Cântec, joc și veselie.

Cununița spic de aur
Cununiță, spic de aur
Mulți ani!
Cum mi-e dat de la străbuni
Cununița spic de aur
Mulți ani!
Rămurea de măr în floare
Izvorătă din urare
Cu-nvoirea anului
La casa românului
Rămurea de măr în floare

Cu colinda peste plaiuri,
Mulți ani!
Cu urare de ani buni

Mulți ani!
Rămurea de cetioară
Mulți ani!
De la noi din Bistrița
Noi vă zicem La mulți ani!

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Rămurea de cetioară

Mulți ani !

Prin derularea acestor activități specifice la grupă, am dorit să îi învăț pe copii să aprecieze frumusețea portului popular, a obiceiurilor, a meșteșugurilor tradiționale și astfel să le cultivăm de la cea mai fragedă vârstă sentimentul de apartenență și de dragoste față de strămoșii noștri și față de valorile poporului român.

Bibliografie:

1. Bucur, N., Dosa, R., Bolboacă, V., Tătaru, L., Hăran, M., 2009, Pofțiți...la serbare!, București, Editura Diamant.
2. Bulboacă, A., 2001, Scenete în versuri și versuri pentru școlari, București, Editura Arlechin

DESTINUL ÎN DRAMATURGIA GREACĂ ANTICĂ

Prof. Herghiligiu Cristina

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Destinul este un concept intrigant și adesea controversat în filosofie, fiind subiectul numeroaselor dezbateri și interpretări. În timp ce unii cred că destinul este predeterminat și inevitabil, alții susțin că avem puterea de a ne modela propriul viitor cu acțiunile și alegerile noastre. În această compunere, voi explora tema destinului în contextul poveștii lui Oedip și voi argumenta că opinia personală conform căreia ne facem propriul destin cu mâinile noastre este justificată și relevantă.

Povestea lui Oedip, din tragedia greacă a lui Sofocle, este adesea considerată un exemplu clasic al destinului inevitabil. Oedip este predestinat să ucidă pe tatăl său și să se căsătorească cu mama sa, îndeplinind astfel profeția făcută de Oracolul lui Delfi. Cu toate acestea, în ciuda tuturor eforturilor sale de a evita aceste evenimente și de a-și schimba soarta, Oedip este prins într-un vârtej tragic de circumstanțe și ajunge să își îndeplinească nefericita profeție. Cu toate acestea, opinia personală susținută în această compunere este că destinul nu este dictat în totalitate de forțe exterioare sau divine, ci este, în mare măsură, rezultatul acțiunilor și alegerilor noastre. Oedip însuși, în ciuda influenței profețiilor și a zeilor, își exercită liberul arbitru în numeroase momente ale poveștii. De exemplu, el alege să fugă de casa părintească în încercarea de a evita profeția, iar ulterior, el decide să se confrunte cu Sphinxul și să rezolve enigma acesteia, ceea ce îi aduce recunoașterea și tronul în Teba. Astfel, chiar și într-o poveste atât de marcată de predestinare, putem vedea intervenția constantă a voinței umane și a alegerilor individuale. În acest sens, Oedip își croiește propriul său drum în viață, chiar dacă acesta este încurcat de forțe supranaturale și de circumstanțe aparent inevitabile. Opinia personală conform căreia ne facem propriul destin cu mâinile noastre este susținută și de observațiile din viața cotidiană. Mulți oameni au reușit să depășească obstacolele și să-și îndeplinească visele, datorită perseverenței, hotărârii și acțiunilor lor conștiente. Acest lucru sugerează că avem capacitatea de a influența direcția vieții noastre prin alegerile pe care le facem și prin eforturile pe care le depunem.

În concluzie, deși povestea lui Oedip poate părea să susțină ideea unui destin predeterminat, o analiză atentă arată că puterea de a ne croi propriul nostru destin nu trebuie subestimată. Cu alegerile și acțiunile noastre, suntem în măsură să influențăm cursul vieții noastre și să ne construim propria noastră soartă. Prin urmare, opinia conform căreia ne facem propriul destin cu mâinile noastre este nu numai justificată, ci și esențială pentru înțelegerea umanității și a vieții în general.

CULTIVAREA TRADIȚIILOR ȘI OBICEIURILOR POPULARE ÎN RÂNDUL ELEVILOR CU CES

Prof. itinerant HÎRLEA NICOLETA MĂDĂLINA

C.S.E.I Nr.2 Comănești

Obiceiurile, ceremoniile, riturile reflectă ca orice fapt de folclor, concepția despre lume a oamenilor, contextul socio-cultural în care ei trăiau. Este deci natural ca, odată cu dezvoltarea societății, cu schimbarea contextului socio-cultural să se schimbe și rostul obiceiurilor.

În colectivitățile tradiționale, obiceiurile dădeau un ritm propriu vieții. Respectarea lor, practicarea lor după rânduiala îndatinată imprimă vieții colective, familiei și, în general, vieții sociale a satului o anumită cadență. În perioada muncilor agricole ele stabileau un echilibru între muncă și odihnă, prin etapele care marcau sfârșitul anumitor munci și pregătirea pentru altele.

Deși obiceiurile românești aveau o structură unitară pe tot teritoriul nostru folcloric, în viața folclorică tradițională fiecare ținut, fiecare loc avea moduri proprii de a se exprima prin obiceiuri. Obiceiurile proprii anumitor locuri prezentau forme deosebite de realizare, dând astfel puțința de a deosebi prin aceasta pe oamenii care păstrau și practicau înainte formele acestei culturi. În satele cu viață folclorică tradițională respectarea obiceiurilor este obligatorie.

În structura generală a obiceiurilor tradiționale românești, în care orice obicei marchează un moment necotidian al vieții, un moment important, un început sau un sfârșit, în orice caz, o trecere de la o stare la alta, obiceiurile se corelează în așa fel între ele, încât vechea separare a obiceiurilor calendaristice de cele ale vieții de familie, deși marcată prin anumite trăsături formale, se justifică numai parțial, fiind redusă prin caracterul polisemic al fiecărui obicei ca semn. Viziunea asupra lumii și a vieții a oamenilor societății tradiționale era globală și implică în fiecare act valențe multiple menite să întărească în om convingerea în păstrarea bunei rânduiei la vieții sociale ca o unitate.

Obiceiurile și tradițiile sunt parte importantă a culturii populare românești, sunt definatorii pentru români și dau identitate acestora. La începutul sec. al XXI-lea, nu ne dorim ca obiceiurile și tradițiile românești să reprezinte o sumă de valori perimate și inactuale, deoarece de ele depinde valoarea noastră ca oameni și bogăția spirituală în oricare comunitate am trăi. Acestea ne însoțesc în evenimentele cruciale ale existenței noastre, au rolul de a regla și consolida relațiile în comunitatea din care facem parte.

Prin secțiunile propuse în cadrul proiectului se urmărește cunoașterea și valorificarea obiceiurilor și tradițiilor populare în creații proprii ale copiilor, stimularea creativității, cultivarea și dezvoltarea spiritului de competiție, diversificarea activităților de timp liber ale copiilor, oferindu-le posibilitatea de a încerca sentimentul de admirație și de respect față de valorile estetice din creația populară și tradițională românească.

Rolul cadrelor didactice, indiferent de nivelul de învățământ la care predă, este de a-i face pe copii să învețe, să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile poporului în care s-au născut, să iubească meleagurile natale, portul românesc, dar și sărbătorile care ne aduc în suflete atâta bucurie.

SCOP: Valorificarea potențialului artistic și creator al copiilor cu cerințe educaționale speciale prin intermediul activităților artistico-plastice și practice, literare, IT.

Proverbele și zicătorile sunt un punct de referință în întreaga activitate și în stabilirea unor linii de comportament corect. Aceste creații, realizate mai mult pe baza stilului figurat, folosind comparația, metafora, alegoria, elemente de versificație, sunt mai greu de înțeles de către preșcolarii mai mici, dar dacă sunt folosite în cadrul lecturilor, convorbirilor după imagini, basmelor, poveștilor, sunt foarte bine reținute, pentru că sunt înțelese de către copii. Totodată acestea cultivă frumusețea morală prin transmiterea unor norme, reguli și valori morale. Prin ironii mascate, prin buna dispoziție pe care o răspândesc, acestea asigură un climat educativ adecvat, pozitiv, eficient. Sunt totodată puse în relație cu inteligența, simulează însușirile, creează buna dispoziție –trăsături de personalitate.

Tot în folclorul copiilor vom descoperi acele **cântece –formulă**, creații populare, majoritatea „produse” ale copiilor ce contribuie la dezvoltarea gândirii și imaginației preșcolarului. Copiilor le plac rimele. Ei se bucură să le asculte și, de buna seamă, se vor bucura să le creeze. În acest fel, copii devin tot mai conștienți de limbaj, reușesc să-i stăpânească din ce în ce mai bine semnificațiile și ajung să se elibereze de constrângerile practicilor verbale și formale sunt și un exercițiu de memorie, de imaginație. Preșcolarilor le place cântecul melcului, „Melc, melc codobelc/ Scoate coarne bourești/ Și le du la Dunăre/ Și bea apă tulbure/ „ sau „Cântecul curcanului” , „Mai curcane/ N-ai mărgelă/ Roșii ca ale mele” sau cântecul lunii „Lună, lună nouă/ taie pâinea în două/ Și ne dă și nouă/ Ție jumate/ Mie jumate/ Nouă sănătate”.

Sărbătoarea Crăciunului, cu bradul împodobit cu luminițe și globuri, cu veselie din colinde, cu bucuria cadourilor este întregită de mirosul de cozonaci copti, de aroma robustă a fripturilor și a sărmăluțelor, de gustul fin al turtelor cu julfă. Varietatea folclorului nostru reflectată în basme, poezii populare, proverbe, zicători, snoave, poate contribui din plin la educația patriotică a copilului, dezvăluindu-i treptat frumusețea și expresivitatea limbii materne. Referindu-se la dezvoltarea dragostei față de arta populară trebuie să avem în vedere muzica populară, dansurile populare, arta aplicată (costume populare, obiecte din lemn frumos ornamentate).

Folosirea folclorului în activitățile obligatorii: dans, muzică, desen, activități aplicative, deprinde pe copii cu aprecierea artei populare, cu cunoașterea și reproducerea ei în viața de toate zilele. În felul acesta copiii încep să înțeleagă treptat specificul poporului din care fac parte.

Dansul popular, prin varietatea sa, prin tradiție și sentiment, este expresia acestui colț de țară, cu obiceiurile, oamenii și cultura lui. Ignorate de cei mai mulți tineri, dansurile populare nu au voie să dispară, ele trebuie să renască și să existe în inima fiecăruia dintre noi. De asemenea, costumele populare românești este o reală valoare a neamului nostru exprimând hărnicia și priceperea acestui neam. Activități realizate cu elevii: -confectionarea unor panouri decorative pentru ornarea holurilor școlii și a sălilor de clasă; -realizarea unor expoziții cu lucrări ale elevilor; -achiziționarea de costume populare; -participarea la șezători populare; -prezentarea de programe artistice la serbări școlare și ori de câte ori se ivesc prilejuri;

Pentru a avea o influență pozitivă asupra copilului serbările trebuie să fie înțelese de acesta și să-l afecteze psihologic. Sensul unui spectacol va depinde de: calitatea lui, de folosirea adecvată a costumațiilor și decorurilor, de participare afectivă a copilului. Pentru a realiza o serbare reușită este necesară o adaptare și prelucrare a repertoriului specific vârstei școlare ce cuprinde în forme tradiționale poezii și cântece specifice. Costumele populare sunt pregătite pentru spectacolul mult așteptat, cei care nu au imprumutat de la copiii mai mari. Atmosfera de sărbătoare ne cuprinde pe toți: copii, profesori, părinți.

Bibliografie

1. C.Brăiloiu, 2002, „Sărbători și obiceiuri”, Ed. Enciclopedică
2. Stanciu Stoian; Petre Alexandru, 1978, Pedagogie și folclor. EDP, București
3. Niculiță-Voronca, Elena, 1998, Datinile și credințele poporului român adunate și așezate în ordine mitologică, Ed. Polirom, Iași

TRADIȚIA DESENELOR JAPONEZE

Elev HOMEI RALUCA NICOLLE

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Prof. îndrumător POPA ADRIANA

Tradiția desenelor japoneze, cunoscută și sub denumirea de **Nihonga**, reprezintă un aspect esențial al culturii și artei japoneze. Această tradiție cuprinde diverse stiluri și tehnici care au evoluat de-a lungul secolelor, influențate de religie, natură, și evenimente istorice. De la primele forme de artă până la influențele contemporane, desenele japoneze au păstrat o estetică distinctă și un sens profund de simbolism și spiritualitate.

Origini și evoluție istorică

1. Perioada Asuka (538-710) și Nara (710-794):

- Arta japoneză timpurie a fost influențată semnificativ de introducerea budismului, cu desene și picturi care reprezentau figuri budiste și mandale.
- **Mandala**: O diagramă sau simbol geometric care reprezintă cosmosul și este utilizat în practicile spirituale budiste.

2. Perioada Heian (794-1185):

- În această perioadă, arta japoneză a început să dezvolte stiluri proprii, distincte de influențele chinezești.
- **Emaki-mono**: Suluri narrative care combină imagini și texte pentru a spune o poveste. Un exemplu notabil este **Povestea lui Genji**.

3. Perioada Kamakura (1185-1333) și Muromachi (1336-1573):

- Desenele și picturile au fost influențate de arta Zen, cu accent pe simplitate, naturalețe și echilibru.
- **Sumi-e**: Tehnica picturii în tuș, caracterizată prin utilizarea minimală a culorilor și accent pe pensulă și cerneală.

4. Perioada Edo (1603-1868):

- Arta ukiyo-e a devenit foarte populară, cu desene reprezentând peisaje, scene de teatru Kabuki, și viața cotidiană.
- **Ukiyo-e**: Stil de gravură pe lemn care înfățișează lumea efemeră a plăcerilor și distracțiilor.

5. Perioada Meiji (1868-1912) și Modernitate:

- Japonia s-a deschis influențelor occidentale, iar artiștii japonezi au început să experimenteze cu stiluri și tehnici noi.
- **Nihonga**: Termenul folosit pentru a descrie arta japoneză tradițională creată folosind tehnici și materiale tradiționale, în contrast cu influențele occidentale.

Caracteristici și Tehnici

1. Materiale Tradiționale:

- **Hârtie Washi:** Hârtie japoneză tradițională, utilizată pentru pictură și caligrafie.
- **Cerneală și pigmenți naturali:** Utilizarea cernelii de tuș și a pigmentilor extrași din minerale și plante.
- **Pensule japoneze:** Pensule de diferite dimensiuni și forme, confecționate din păr de animale, utilizate pentru diverse tehnici de desen și pictură.

2. Tehnici și stiluri:

- **Sumi-e:** Pictura în tuș, accentuând liniile simple și formele naturale.
- **Kacho-ga:** Picturi de flori și păsări, adesea pline de simbolism și semnificație spirituală.
- **Bijin-ga:** Picturi de frumuseți feminine, subliniind grația și estetica tradițională japoneză.

Impactul și influențele contemporane

1. Influența globală:

- Artă japoneză a influențat profund arta occidentală, mai ales în secolul al XIX-lea, cu mișcarea **Japonismului**.
- Artiști precum Van Gogh și Monet au fost inspirați de stilurile și tehnicile japoneze.

2. Anime și manga:

- În epoca contemporană, tradiția desenelor japoneze a evoluat în forme moderne precum **anime** și **manga**.
- Aceste forme de artă combină elemente tradiționale cu tehnici moderne de animație și ilustrație, devenind un fenomen cultural global.

3. Conservarea și educația:

- Muzee și școli de artă din Japonia și din întreaga lume continuă să promoveze studiul și conservarea desenelor tradiționale japoneze.
- Artiști contemporani explorează și reinterpretează tradițiile vechi în lucrările lor, menținând astfel viu spiritul artei japoneze.

Concluzie

Tradiția desenelor japoneze reprezintă un patrimoniu cultural bogat și divers, reflectând istoria, religia și valorile estetice ale Japoniei. De la mandalele budiste la gravurile ukiyo-e și până la influențele contemporane din anime și manga, această tradiție continuă să inspire și să fascineze oameni din întreaga lume. Studiarea și înțelegerea acestei tradiții oferă o perspectivă profundă asupra culturii și artei japoneze, subliniind importanța conservării și promovării ei pentru generațiile viitoare.

Anime-uri și manga realizate de Homei Raluca Nicolle

Bibliografie

1. Addiss, S., & Groemer, G. (2006). Japanese Art: The Great Wave. Abbeville Press.
2. Birmingham, L. (2010). The Hokusai Manga: Selected Essays. Weatherhill.
3. Stanley-Baker, J. (2000). Japanese Art. Thames & Hudson.
4. Pollack, D. (2000). The Written Image: Japanese Calligraphy and Painting from the Sylvan Barnet and William Burto Collection. Yale University Press.
5. Suzuki, D. T. (1996). Zen and Japanese Culture. Princeton University Press.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DIN ZONA TRANSILVANIEI. CUM NE ASIGURĂM CĂ TRADIȚIILE ROMÂNEȘTI NU SE PIERD?

Prof. învă. preșcolar HRISCOSCHI ALEXANDRA
Școala Gimnazială „Mircea Eliade” Cernavodă

Tradițiile și obiceiurile joacă un rol important în menținerea identității culturale, iar în contextul interculturalității și diversității, ele contribuie la îmbogățirea societății și la înțelegerea reciprocă între diferite comunități.

Transilvania, o regiune cu o istorie bogată și diversitate culturală, este cunoscută pentru tradițiile și obiceiurile sale unice. Acestea sunt influențate de prezența diverselor grupuri etnice, precum români, maghiari, sași și secui. Iată câteva dintre cele mai remarcabile tradiții și obiceiuri din Transilvania: Festivalul Fânului; nunta tradițională; festivalul medieval de la Sighișoara; ziua Sânzienelor; Fărșangul ș.a.m.d.

Aceste tradiții și obiceiuri contribuie la identitatea culturală bogată a Transilvaniei și reflectă diversitatea și istoria sa complexă. Fiecare dintre ele adaugă o notă specială și autentică vieții comunităților locale.

Un astfel de obicei unic în România, este cel al „Udatului nevestelor”, pe care localnicii din comuna Hodac, județul Mureș îl păstrează cu sfințenie din moși-strămoși, în a doua zi de Rusalii. Acest obicei de la Hodac și din satul aparținător, Toaca, este unul dedicat tinerelor soții, care s-au căsătorit în ultimul an, după Rusaliile de anul trecut până acum, și are ca scop fertilitatea și norocul femeii. La acesta participă tot satul, dar și oameni din zonă, protagoniste fiind de fapt fetele căsătorite de la Rusaliile de anul trecut, până la Rusaliile de anul acesta, care sunt jucate de alți bărbați decât soții lor. În fruntea jocului se află prima femeie care s-a căsătorit, iar bărbații, în ritm de dans, le conduc la râu, iar la semnul bărbatului de la prima pereche, care strigă tare: „În apă cu ele, mă”, nevestele tinere sunt luate în brațe și băgate cu picioarele în apă. Soții lor intervin prompt și încearcă să nu le lase să fie udate, făcând un târg cu bărbatul care le joacă nevasta, care, de regulă, constă în băutură. După ce soții bat palma cu dansatorii pentru a nu le fi udate foarte tare soțiile, iar soțiilor lor li se udă doar pantofii, întrucât se spune că dacă vor fi udate vor naște copii frumoși și sănătoși. Apoi alaiul revine în zona de lângă pod și continuă jocul.

Înainte cu o zi de acest obicei, în ziua de Rusalii, preotul din sat sfințește apa râului Gurghiu, astfel încât femeile care urmează să fie udate în a doua zi de Rusalii să fie binecuvântate.

Înainte ca tinerele soții să fie luate la joc, bărbații cântă un vechi cântec popular:

„Foaie verde a bobului/La podul Hodacului/La Rusalii-n sărbători/Se strâng fete și feciori.

/După datina străbună/Toată lumea se adună/în Luna cireșelor/ Udatul nevestelor" sau „Foaie verde de trifoi/La anul veniți și voi/La podul de la Hodac/Unde-i mare horă-n sat". La rândul lor, nevestele au strigăturile lor: „S-a adunat azi tot satul/Să vadă cum e udatul/Udatul nevestelor/În ziua Rusaliilor" sau „Joacă bade, joacă bine/Nu mă face de rușine/Că și eu no-i juca rău/Oi juca pe placul tău".

Obiceiul "Udatul nevestelor" începe cu dansuri populare la care ia parte aproape tot satul, după care urmează "Bătuta", "De-a lungul" sau "Jocul de-a bota", un continuator al "Jocului călușarilor" din Hodac, la care participă atât tinerii, cât și bătrânii și copiii, iar la final are loc un bal.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Asigurarea păstrării tradițiilor românești pentru generațiile viitoare este un efort comun ce implică educație, implicare activă și adaptare la contextul modern.

Obiceiurile și tradițiile din Transilvania au un impact semnificativ asupra generației actuale, influențând atât viața socială, cât și identitatea culturală a oamenilor. Câteva modalități prin care se poate asigura transmiterea moștenirii culturale ar fi:

1. Educația formală și informală: Integrarea elementelor de cultură tradițională în programele școlare poate ajuta tinerii să înțeleagă și să aprecieze moștenirea culturală. Proiectele școlare care încurajează cercetarea tradițiilor locale, atelierele de artă populară și istoria culturală sunt esențiale.
2. Implicarea comunității: Organizarea de evenimente locale care să celebreze tradițiile, precum festivaluri, târguri sau expoziții, poate crea o platformă de interacțiune între generații. Aceste evenimente pot încuraja tinerii să se implice și să descopere relevanța tradițiilor în viața lor de zi cu zi.
3. Promovarea prin tehnologie: Tinerii sunt puternic conectați la mediul online, astfel încât utilizarea platformelor de social media pentru a promova tradițiile și obiceiurile poate fi extrem de eficientă. Crearea de conținut multimedia, cum ar fi videoclipuri sau podcast-uri despre tradiții, poate atrage atenția și interesul publicului tânăr.
4. Proiecte de mentorat: Facilitarea relațiilor de mentorat între tineri și meșteșugarii sau artiștii tradiționali poate ajuta la transferul direct de cunoștințe și abilități. Acest lucru nu doar păstrează tradițiile, dar și încurajează dezvoltarea unor abilități practice valoroase.
5. Adaptarea tradițiilor la contextul contemporan: Încurajarea reinterpretării și adaptării tradițiilor la stilul de viață modern poate atrage interesul tinerilor. De exemplu, designeri care integrează motive tradiționale în moda contemporană sau muzicieni care combină elemente folclorice cu stiluri moderne pot revitaliza interesul pentru moștenirea culturală.
6. Sprijinirea inițiativelor culturale: Susținerea financiară și logistică a proiectelor și inițiativelor care promovează cultura tradițională este esențială. Guvernele locale și organizațiile non-profit pot juca un rol important în acest sens.
7. Documentarea și arhivarea: Crearea de arhive digitale cu informații, povești, imagini și filme despre tradițiile și obiceiurile românești poate asigura accesul viitoarelor generații la aceste resurse. Platformele online pot face aceste informații accesibile și interactive.

Prin implicarea tinerilor și adaptarea tradițiilor la realitățile moderne, moștenirea culturală românească poate fi păstrată și apreciată, continuând să fie o parte vitală a identității naționale.

Bibliografie:

1. <https://www.artisticmanager.ro/sfatul-impresarului/uncategorized/tinerii-si-mostenirea-culturala-cum-sa-ne-asiguram-ca-traditiile-romanesti-nu-se-pierd/>;
2. <https://www.ibanesti.ro/comuna-ibănești/post/562/udatul-nevestelor--obicei-din-hodac-îndrăgit-pe-toată-valea-gurghiului/>

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Profesor învățământ primar ION MARINELA CARMEN

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Titlul proiectului: „Suntem mândri de orașul nostru!”

Propunător: Ion Marinela Carmen

Tipul de activitate:

- Plimbare/explorare
- Studiu/cercetare
- audiție

Resursele implicate (număr de cadre didactice, număr de elevi etc.)

1. Resurse umane: elevii clasei I A, Liceul Teoretic ”Anghel Saligny”, Cernavoda
2. Resurse materiale: foi A4, creioane colorate, carioci, acuarele, materiale din natură, videoproiector, prezentare PPT- ”Orașul meu”, melodii populare dobrogene.

Menționarea spațiilor de desfășurare a activităților:

- Sala de clasă
- Centrul orașului
- Biblioteca orașului
- parc

Scopul activității:

- familiarizarea cu istoria, tradițiile, obiceiurile și specificul orașului și zonei în care locuim.

Obiective:

- stimularea creativității și a expresivității prin poezie, pictură, colaj, în lucrări care să oglindească orașul în care locuim;
- transmiterea cunoștințelor referitoare la culoarea locală, valori în contextul culturii universale și a celor la nivel local, datini, obiceiuri, tradiții;
- încurajarea imaginației creatoare, a originalității în exprimarea scrisă și plastică;
- familiarizarea cu elementele și simbolurile specifice orașului nostru.

Descrierea activității:

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- Prezentarea unor imagini, prezentare PPT despre orașul nostru – trecut și prezent;
- Realizarea unor desene reprezentative;
- Desfășurarea unor plimbări în centrul și parcul orașului;
- Vizită la Biblioteca orașului- consultarea unor materiale, cărți, publicații despre istoria și specificul local;
- Audiția unor cântece specifice dobrogene.

Modalități de evaluare a activității:

- Realizarea unei expoziții cu lucrările și creațiile elevilor;
- Expoziție foto cu momente din cadrul activității.

Concluzii:

- Elevii au participat cu interes la activitatea desfășurată, au fost încântați de informațiile aflate și de plimbarea prin centrul orașului.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI LA ROMÂNI

Prof. înv. preșc. LAZA LAURA-MARIA

Liceul Vocațional Pedagogic „Nicolae Bolcaș” Beiuș, Bihor

Conform literaturii de specialitate și studiilor realizate în domeniu este descris conflictul existent între societatea tradițională și cea contemporană. Societatea se află într-o continuă și permanentă schimbare. Oamenii se schimbă, nevoile, dorințele și motivațiile lor se schimbă. Cultura și gândirea devine diferită în fiecare clipă, în fiecare etapă supusă schimbării.

Societatea tradițională este aceea care se bazează pe tradițiile membrilor aceleiași societăți existente. Tradițiile sunt în primul rând de natură culturală, lingvistică, socială, economică și religioasă.

Societatea tradițională a fost adesea pusă în opoziție cu cea contemporană. Mai corect cred că trebuie să spun că cea contemporană este în conflict cu cea tradițională. Datorită noilor concepte apărute, studiilor și evoluției omenirii bineînțeles că există diferențe vizibile între cele două societăți.

Tradițiile și legile îi determină viața politică. La rândul său, societatea și statul reprimă individul. În societatea tradițională, structura socială implică privilegii de clasă și o ierarhie rigidă. Mai mult, mobilitatea socială este practic absentă. Observăm pe de altă parte societatea contemporană cu schimbările ei cu libertatea apărută. Oamenii au altă viziune . Apariția noilor tehnologii, absente în societatea tradițională, influențează profund dezvoltarea omenirii.

De altfel aș dori să dau exemplu și situația pandemică existentă în țara noastră care a generat schimbări majore. Impactul se poate observa în toate domeniile existente.

„ Impactul” reprezintă influența pe care un anumit eveniment sau o persoană îl are asupra unui lucru sau asupra unui eveniment sau persoană/ființă.

Conceptul “social” ne duce cu gândul la ceva creat de societate, propriu societății, care este legat de viața oamenilor în societate.

Termenul „societate” face referire la totalitatea oamenilor care trăiesc laolaltă, fiind legați între ei prin anumite raporturi economice, prin relații istorice, un grup mare constituit pe baza condițiilor materiale, spirituale, morale .

În acest imens univers al modernismului și dezvoltării accelerate, tradiționalul trebuie să-și găsească locul său să-l păstreze. Zona în care eu locuiesc este o zonă importantă de interferențe interculturale.

Folclorul este inima oricărei culturi. Acesta cuprinde o serie de obiceiuri, datini și tradiții care s-au păstrat datorită permanenței și continuității spirituale ale acestor “ oameni asprii la vorba, dar dulci la gând”.

Ca educatoare am considerat că orice copil trebuie educat pentru a fi un continuator al valorilor culturii populare. Tradițiile populare au constituit subiecte îndrăgite și interesante pentru copii. Sentimentele lor au fost îndreptate spre arta populară, muzică și dansul popular, arta aplicată în costumele populare și amenajarea interiorului. Voi încerca antrenarea copiilor și a părinților în achiziționarea de obiecte artizanale (farfurii, oale, ștergare, fluiere, linguri de lemn, costume populare, ulcioare, etc.)și chiar confecționarea unor costume populare. Primii pași în cunoașterea obiceiurilor și

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

tradițiilor noastre populare se vor realiza cu multă ușurință prin intermediul folclorului copiilor, al cântecelor populare și al dansurilor populare.

În fiecare an școlar realizez activități specifice cu copiii din grupa mea și ne îmbrăcăm în costum popular ori de câte ori putem.

Studierea limbii române, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor populare contribuie la formarea unui cetățean european cu o cultură comunicatională și literară de bază , capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interacționeze cu semenii săi, exprimându-și gânduri, sentimente și opinii.

Obiceiul mărtisorului, simbol ancestral al unui vechi scenariu de înnoire a timpului în pragul primăverii, este legat, conform tradiției, de momentul morții și nașterii simbolice a unei zeități feminine autohtone - Baba Dochia. Mărțișor este și denumirea populară a lunii martie, luna începutului de an agrar.

Obiceiul mărtisorului s-a păstrat până în zilele noastre dar nu la cotele sensibilității de altă dată. În credința populară mărtisorul simbolizează funia anului care adună, prin împletirea celor două fire, cele 365 de zile calendaristice. Culoarele alb și roșu reprezintă cele două anotimpuri opuse, iarna și vara, în vechile societăți tradiționale fiind cunoscute doar aceste două anotimpuri de bază, primavara și toamna fiind considerate a fi doar anotimpuri de trecere.

Semnificația mărtisorului s-a diminuat o dată cu trecerea anilor. În trecut, el era confecționat de către mame, care adăugau la șnurul bicolor, împletit din fire de lână (strământură), câte o monedă de argint sau chiar de aur și-l legau la mâna copiilor în dimineața zilei de 1 martie, înainte de răsăritul soarelui. Se credea că, în felul acesta, copiii erau apărați de rele și de boli și că aveau să fie sănătoși, precum argintul, și roșii la față, precum culoarea roșie din șnur.

Observând, în decursul anilor, scăderea interesului părinților și al copiilor pentru dansul popular (modernitatea luându-i locul), ne-am propus să desfășurăm în grădiniță multe activități specifice, prin care să stimulăm interesul copiilor, dar și al părinților, pentru desfășurarea unor activități de cunoaștere a portului și dansului popular din zona în care trăim, pentru că suntem datori să le transmitem copiilor toate acele simțiri cuprinse în creația populară, cu îndemnul de a le păstra.

Un anotimp plin de emoție este anotimpul iarna, cu obiceiurile și tradițiile ce se desfășoară an de an. Am desfășurat împreună cu copiii și părinții o serie de acțiuni cu ocazia diferitelor evenimente (1 Decembrie, Sf. Apostol Andrei, colinde și spectacole) prin care copiii au fost familiarizați cu portul popular și ceea ce reprezintă acesta pentru poporul român.

Așadar în fiecare an, aflându-ne în preajma sărbătorilor de iarnă am valorificat prilejul de a le oferi posibilitatea să-și însușească noi cunoștințe referitoare la valoarea tradițiilor și obiceiurilor neamului nostru, precum și prilejul de a coopera, socializa la cote maxime, așa cum îi stă bine unui român adevărat.

Un alt eveniment important este cel al sărbătoririi Paștelui când întreaga Românie are ouă roșii, cozonac, pască, drob și multe bunătăți. Oamenii petrec în familie și sărbătoresc Învierea Domnului nostrum Iisus Hristos.

Ca educatoare voi păstra mereu tradițiile și voi transmite mai departe generațiilor întregi de copii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ion Ghinoiu, 2008, *Mică enciclopedie de tradiții românești*”, Editura Agora, București;
2. Ion Ghinoiu , 2002, „*Sărbători și obiceiuri românești*”, Editura Elion, București;
3. Ion Ghinoiu ,1997, *Obiceiuri de peste an. Dicționar*, Ed. Fundației Culturale Române.

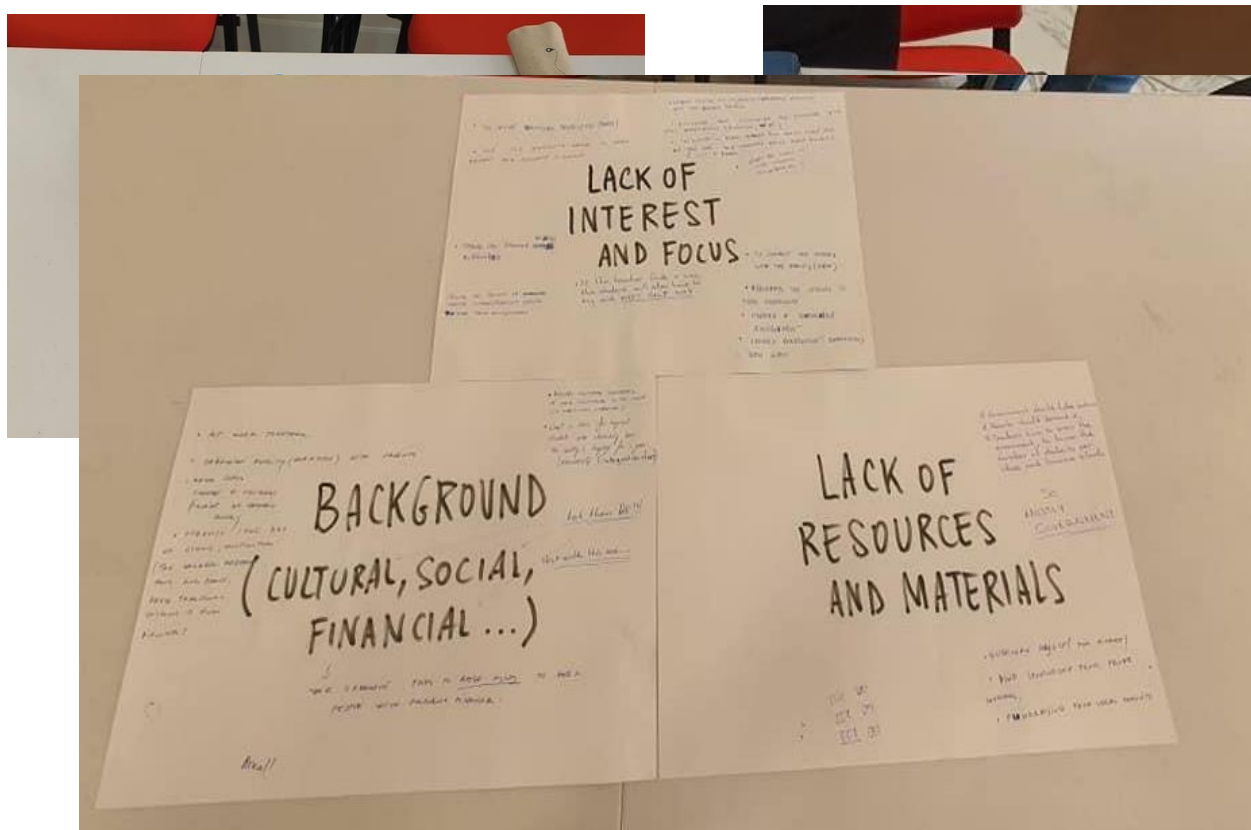
PROVOCĂRI ÎN EDUCAȚIE LEGATE DE DIVERSITATEA CULTURALĂ

Prof. MARINESCU LUCREȚIA
Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

În perioada 15-20 aprilie 2024, am participat la cursul „**A European School for AllChildren**” care a avut loc la Roma. Cursul a fost organizat de **Europass Teacher Academy**, Florența-Italia , iar această mobilitate a fost desfășurată în cadrul Programului Erasmus+ cu nr. de referință 2023-1-RO01-KA122-SCH-000125642.

Una dintre temele abordate în cadrul cursului a fost: „**Provocări în Educație**” *teamwork*, în care participanții au avut ca sarcină de lucru, pe echipe, identificarea dificultăților și provocărilor din educație și găsirea unor soluții (proponeri de rezolvare a acestor probleme):

1. Fiecare echipă să redea prin construcție lego una din problemele sau provocările cu care se confruntă în sistemul de educație ,
2. Descrierea problemei și propunerea unor soluții,
3. Schimbul echipelor la celelalte grupuri și propunerea de soluții .

În ciuda beneficiilor semnificative ale diversității culturale în mediul educațional, există și numeroase provocări care trebuie gestionate pentru a crea un mediu de învățare incluziv și eficient.

1. Barierele Lingvistice

- Provocare: Elevii care nu sunt fluenți în limba de predare pot întâmpina dificultăți în înțelegerea materialelor de studiu, participarea la discuții și completarea temelor.
- Soluții:
 Programe de suport lingvistic, cum ar fi cursuri de limba secundară și tutoriat individual.
 Materiale didactice traduse și resurse bilingve.

2. Prejudici și Stereotipuri

- Provocare: Prejudiciile și stereotipurile pot afecta interacțiunile dintre elevi și între elevi și profesori, ducând la discriminare și excludere.
- Soluții:
 Programe de formare pentru profesori care să includă educația despre prejudici și diversitate.
 Ateliere de conștientizare și educație interculturală pentru elevi.

3. Curriculum Inadecvat

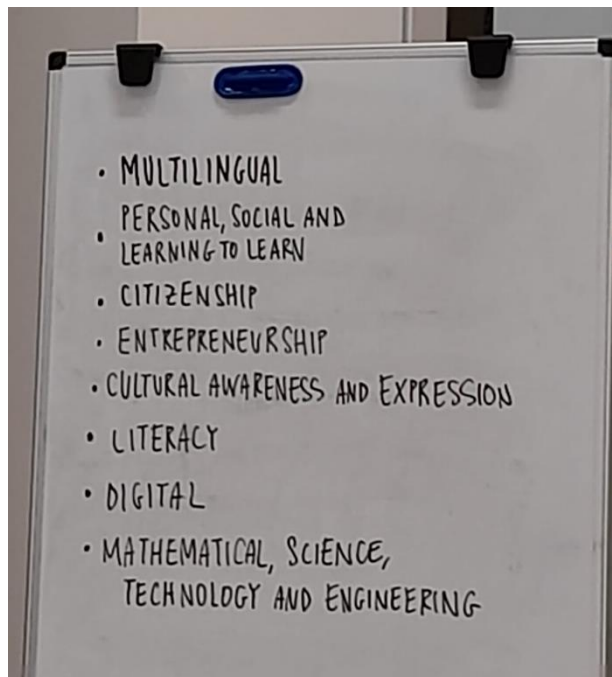
- Provocare: Un curriculum care nu reflectă diversitatea culturală poate marginaliza elevii din minorități culturale și poate perpetua o perspectivă unilaterală.
- Soluții:
 Revizuirea curriculumului pentru a include perspective și contribuții culturale diverse.
 Dezvoltarea de resurse didactice care să celebreze și să încorporeze diversitatea culturală.

4. Diferențele în Stilurile de Învățare

- Provocare: Elevii din diverse culturi pot avea stiluri de învățare diferite, care pot să nu fie recunoscute sau valorizate în mod corespunzător.
- Soluții:
 Evaluarea și adaptarea strategiilor de predare pentru a răspunde nevoilor variate ale elevilor.
 Implementarea unor metode de predare diferențiată și activități interactive.

5. Hărțuire și Bullying

- Provocare: Elevii din grupuri minoritare pot fi ținta hărțuirii și bullying-ului din cauza diferențelor culturale.
- Soluții:
 Politici școlare clare anti-bullying și programe de intervenție.
 Crearea unor mecanisme sigure și confidențiale pentru raportarea și gestionarea incidentelor de bullying.

6. Accesul Inegal la Resurse

- Provocare: Elevii din medii socio-economice defavorizate pot avea acces limitat la resurse educaționale, cum ar fi manuale, tehnologie și activități extracurriculare.
- Soluții:
 - Implementarea de programe de sprijin financiar pentru elevii defavorizați.
 - Parteneriate cu comunitatea și organizațiile non-profit pentru a furniza resurse suplimentare.

7. Lipsa de Reprezentare în Personalul Didactic

- Provocare: Lipsa diversității în rândul personalului didactic poate face dificilă crearea unui mediu educațional în care toți elevii să se simtă reprezentați și înțeleși.
- Soluții:
 - Eforturi de recrutare și retenție a profesorilor din diverse medii culturale.
 - Programe de mentorat și dezvoltare profesională pentru profesorii din minorități.

8. Relațiile cu Părinții și Comunitatea

- Provocare: Diferitele așteptări și perspective culturale ale părinților pot duce la neînțelegeri și lipsa de implicare în educația copiilor.
- Soluții:
 - Organizarea de evenimente și întâlniri care să faciliteze comunicarea și colaborarea între școală și familiile elevilor.
 - Traducerea materialelor de comunicare și oferirea de interpreți la întâlniri.

9. Climatul Școlar

- Provocare: Un climat școlar care nu este receptiv la diversitate poate crea un sentiment de excludere și inegalitate.
- Soluții:
 - Promovarea unui climat școlar pozitiv și inclusiv prin politici școlare și inițiative comunitare.
 - Educația continuă a tuturor membrilor comunității școlare despre importanța diversității și incluziunii.

Concluzie

Abordarea provocărilor legate de diversitatea culturală în mediul școlar necesită un efort concertat din partea profesorilor, administratorilor, elevilor și comunității. Prin implementarea unor soluții eficiente și sustenabile, școlile pot deveni locuri unde diversitatea este apreciată și valorizată, contribuind la dezvoltarea unor cetățeni globali empatici și informați.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ALE RUȘILOR-LIPOVENI DIN DOBROGEA

Prof. MENAEF-RĂDULESCU ELENA
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CONSTANȚA

Rușii-lipoveni din România, cunoscuți și sub denumirea de staroveri (credincioși de rit vechi), au o istorie și tradiții bogate și bine conservate. Aceștia provin dintr-o ramură a Bisericii Ortodoxe Ruse care a refuzat reformele introduse în secolul al XVII-lea de către Patriarhul Nikon. Aceste reforme vizau uniformizarea practicilor religioase cu cele ale Bisericii Ortodoxe Grecești, însă mulți credincioși le-au considerat o deviație de la tradițiile autentice și s-au opus vehement. Din acest motiv, în urma prigoanei și persecuțiilor religioase care au urmat, mulți staroveri au ales să-și părăsească patria și s-au stabilit în diverse regiuni din afara Rusiei, inclusiv în Dobrogea, România. Aici, rușii-lipoveni au reușit să-și păstreze identitatea culturală și religioasă de-a lungul secolelor, construind biserici și comunități în care tradițiile vechi au fost transmise din generație în generație.

Tradițiile rușilor-lipoveni includ rituri religioase specifice, sărbători, muzică și dansuri tradiționale, dar și porturi populare distinctive. Bisericile lor sunt adesea decorate cu icoane pictate manual, iar slujbele sunt oficiate în slavona veche, o limbă liturgică folosită de aceștia de sute de ani. În Dobrogea, rușii-lipoveni au contribuit semnificativ la diversitatea culturală și religioasă a regiunii. Comunitățile lor sunt cunoscute pentru ospitalitatea și respectul față de tradiții, menținând o legătură strânsă cu trecutul lor, în timp ce se integrează armonios în societatea românească modernă.

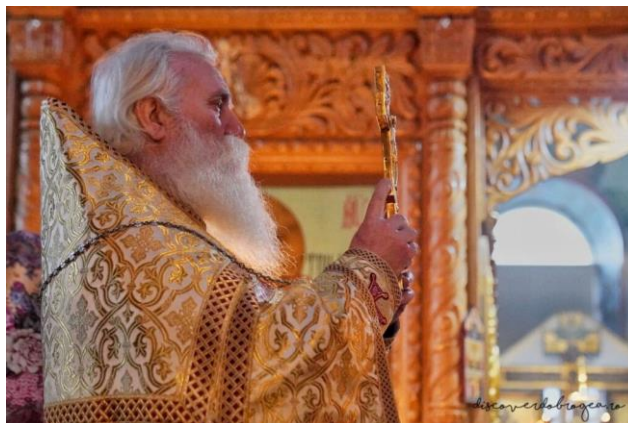

Din punct de vedere religios, rușii lipoveni sunt cunoscuți pentru respectarea strictă a ritului vechi și utilizarea limbii slavone în biserică. Una dintre cele mai importante sărbători ale lor este Maslenița, marcând începutul Postului Mare cu o săptămână de festivități dedicate laptelui și brânzei. Festivitățile includ mese bogate, dansuri și activități comunitare, având un caracter deosebit de vesel și plin de viață. De asemenea, în prima săptămână a Postului Mare, rușii-lipoveni pun un accent deosebit pe curățenia spirituală. Credincioșii merg la biserică pentru a se spovedi, iar ca parte a ritualului de penitență, primesc "pedeapsa" de a face un anumit număr de mătânii, acestea fiind gesturi de smerenie și pocăință pentru păcatele lor

Paștele presupune obiceiuri încărcate de simbolism și tradiție, reflectând profunzimea lor credință religioasă și respectul pentru obiceiurile strămoșești. Pregătirile pentru Paște încep cu confecționarea hainelor speciale, fiecare articol vestimentar având o semnificație aparte. Femeile poartă baticuri înflorate și fuste lungi, cunoscute sub denumirea de iubca. De asemenea, ele poartă un brâu special numit pois, care accentuează tradiția și frumusețea portului popular. Femeile măritate își împletesc părul în două cozi, pe care le acoperă cu o "tichie" numită kicika, un element distinctiv al costumului tradițional. Bărbații se îmbracă cu pantofi, pantaloni largi și cămașa tradițională numită rubaska, care este adesea confecționată din materiale naturale și decorate cu broderii specifice. În dimineața Paștelui, familiile se salută cu tradiționalul "Hristos voskrese" (Hristos a înviat) și răspund "Voistinu voskrese" (Adevărat a înviat). Acest salut este un simbol al bucuriei și al credinței în Învierea lui Hristos, fiind un moment de comuniune și sărbătoare în cadrul comunității.

Crăciunul este sărbătorit pe 7 ianuarie și este marcat de colinde specifice, cântate în fața icoanelor. Prima zi de Crăciun este dedicată exclusiv familiei, iar vizitele sunt interzise. Masa tradițională de Crăciun include "jarcovia", "holodeț" și "Varenika". La biserică și la masa de Crăciun, lipovenii poartă haine tradiționale, iar masa este binecuvântată de cel mai bătrân bărbat din familie. În ajunul Crăciunului și în prima zi a sărbătorii, rușii-lipoveni cântă colinde specifice în fața icoanelor, aducând astfel laudă Nașterii Domnului. Aceste colinde sunt o parte esențială a ritualurilor de Crăciun, fiind transmise din generație în generație. Prima zi de Crăciun este dedicată exclusiv familiei, iar vizitele sunt strict interzise. Este un timp rezervat pentru rugăciune, reflecție și petrecerea momentelor prețioase alături de cei dragi. Masa tradițională de Crăciun include preparate specifice precum "jarcovia" (un fel de mâncare din carne), "holodeț" (piftie de porc) și "varenika" (colțunași umpluți cu diverse ingrediente). Aceste preparate sunt pregătite cu grijă și respect pentru tradițiile culinare moștenite. La biserică și la masa de Crăciun, rușii-lipoveni poartă haine tradiționale, accentuând astfel legătura lor cu obiceiurile străvechi. Masa de Crăciun este binecuvântată de cel mai bătrân bărbat din familie, un gest simbolic care subliniază respectul față de strămoși și tradiții. Aceste obiceiuri de Crăciun reflectă nu doar credințele religioase ale rușilor-lipoveni, ci și valorile lor fundamentale de familie, respect și continuitate culturală.

Nunta la rușii-lipoveni este un eveniment deosebit de important, bogat în tradiții și ritualuri care reflectă profundele lor valori culturale și religioase. Acest eveniment este marcat de o serie de obiceiuri bine păstrate, care subliniază importanța familiei, comunității și credinței. Pregătirile pentru nuntă încep cu mult timp înainte de eveniment. Înainte de nuntă, atât mirele cât și mireasa trebuie să participe la o spovedanie și să primească binecuvântarea preotului. Acest ritual subliniază importanța purității spirituale și a binecuvântării divine înainte de a intra într-o nouă etapă a vieții. Ceremonia religioasă se desfășoară în biserică și este oficiată de preot în slavona veche. Mirele și mireasa sunt înconjurați de nași, părinți și rude apropiate, toți îmbrăcați în haine tradiționale. Mireasa poartă o rochie albă decorată cu broderii specifice, un voal lung și o coroană florală, simbolizând puritatea și feminitatea. Mirele poartă cămașa tradițională numită rubaska și pantaloni largi. Unul dintre momentele importante ale ceremoniei este schimbul de inele și coroane. Nașii au un rol central, ținând coroanele deasupra capetelor mirilor pe parcursul slujbei. După cununie, mirii împărtășesc pâine și sare, simboluri ale ospitalității și bunăstării. După ceremonia religioasă, urmează petrecerea de nuntă, care se desfășoară în casa mirilor sau într-o sală special amenajată. Masa de nuntă este bogată, incluzând preparate tradiționale precum pește, ciorbă, piftie (holodeț), sarmale, și diverse prăjituri și cozonaci. Muzica și dansul sunt esențiale, cu melodii tradiționale cântate la acordeon și alte instrumente specifice.

Tradițiile și obiceiurile stricte ale rușilor-lipoveni nu sunt percepute ca o povară, ci ca o sursă de ghidare în viață, contribuind la formarea unui caracter responsabil și respectuos față de reguli. Aceste practici îi ajută pe membri comunității să își mențină identitatea culturală și să transmită valorile și credințele lor din generație în generație. Păstrarea acestor tradiții oferă un sentiment de continuitate și stabilitate, încurajând legăturile puternice de familie și comunitate. În același timp, ele servesc ca un far

**FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”**

de lumină care ghidează comportamentul moral și etic, ajutându-i pe lipoveni să navigheze prin provocările vieții moderne fără a-și pierde rădăcinile și valorile fundamentale. Această combinație de respect pentru trecut și adaptare la prezent face ca tradițiile rușilor-lipoveni să fie un exemplu viu de armonie între cultură, religie și viața cotidiană

Bibliografie

<https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/PrezentareaJudetului/ComunitatiEtnice/Pages/Comunitatea-Ru%C5%9Filor-Lipoveni-.aspx> 30.10.2023.

https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1292569107448819&s=36&paipv=0&eav=AfaRrZffnyCVmR9uQ9TZPDtcnRTHwrL-qwr7_G9L4GTxQYhHUuXhaxD0Zl-hwGy03BI&_rdr
30.10.2023;

<https://traditiisiobiceiurilipovenesti.wordpress.com/> 30.10.2023;

MUZEUL DE ARTĂ DE LA TOPALU- ”Dinu și Sevasta Vintilă”
OAZA DE CULTURĂ DE LA ȚARĂ

Prof. MIHALCA GELA
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CONSTANȚA

Situată pe malul Dunării, într-o zonă foarte pitorească din județul Constanța, comuna Topalu găzduiește Muzeul ”*Dinu și Sevasta Vintilă*”, cea mai impresionantă colecție de artă din mediul rural românesc. Mulți turiști și constănțeni merg la Cetatea Capidava, dar puțini știu că, la 7 km de aceasta, există Muzeul de Artă din Topalu, unde pot admira o colecție foarte valoroasă de tablouri și sculpturi ce poartă semnături ale unora dintre cei mai valoroși artiști din România. Muzeul s-a deschis în anul 1960 și de atunci reprezintă un reper pentru toți pasionații de artă.

Muzeul de Artă din Topalu este amenajat în casa părintească a medicului Gheorghe Vintilă (1898-1978), care a donat-o comunei, împreună cu toate lucrările colecționate de-a lungul vieții, pentru a constitui un muzeu public, închinat memoriei părinților săi. Singura sa dorință a fost să fie înmormântat aici, în curtea muzeului. În 1978, când a încetat din viață, nu i s-a putut îndeplini această dorință, dar, după 1990, a fost adus și înhumat în curtea muzeului, lângă bustul realizat de prietenul său, sculptorul Oscar Han, a precizat pentru *Discover Dobrogea*, muzeograful Maria Buzatu.

Aici se află una dintre cele mai importante colecții de artă românească interbelică, regăsindu-se capodopere de Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Ștefan Luchian, Theodor Pallady, Corneliu Baba, Gheorghe Petrașcu, Samuel Mützner, Alexandru Ciucurencu, Nicolae Dărăscu, Camil Ressu, Iosif Iser și Constantin Piliuță. De asemenea, apar și sculpturi aparținând lui Oscar Han unul dintre apropiații medicului și principalul său sfătuitor în materie de artă.

Pasionat de artă încă din tinerețe, doctorul Gheorghe Vintilă l-a cunoscut pe sculptorul Oscar Han, care i-a oferit foarte multe informații despre pictură, l-a îndrumat ce să colecționeze și l-a însoțit la fiecare achiziție. În felul acesta, doctorul a reușit să cunoască ”grupul celor 4”: Francisc Șirato, Ștefan Dimitrescu, Nicolae Tonitza și sculptorul Oscar Han, grup care a pictat și sculptat mult și în Dobrogea, la Balcic.

Colecția „Dinu și Sevasta Vintilă” este formată din 228 de opere de pictură (180), de sculptură (16) și de grafică, din cele 340 deținute de medic și colecționate de-a lungul a 40 de ani. Până în 1945, medicul adunase 50 de lucrări, din dragoste pentru frumos, pe care le-a expus în propria casă, fără să aibă o direcție artistică anume. În 1948, acesta a devenit lector universitar și a deschis propriul cabinet particular, astfel încât, în perioada 1948-1950 a cumpărat 120 de lucrări, iar între 1950-1952, 60 de opere.

La Topalu, el a donat și 32 de lucrări de grafică, dar ele nu pot fi expuse, pentru că sunt foarte sensibile la lumină. Ar trebui existe o cameră semi-luminată, dar pentru că nu există, se acoperă geamul și sunt expuse timp de 3 luni, o dată la 3 ani.

După ce s-a pensionat, doctorul a donat 50 de opere și Muzeului de Artă Constanța, deschis în 1961, la un an după cel din Topalu. După pensionarea sa, din anul 1968 până în 1978 când a încetat din viață, doctorul Vintilă a lucrat ca muzeograf la secția ”Ion Jalea” din Constanța, ducându-și pasiunea pentru artă și frumos până la capăt.

Casa în care a fost amenajat Muzeul a fost formată inițial din 7 camere, dar, deoarece lucrările strânse de medic sunt numeroase, de-a lungul anilor au fost făcute extinderi, astfel că a ajuns să aibă 13 camere de expoziție. ([muzeul de la topalu video yout - Search \(bing.com\)](#))

De ce o astfel de comoară de artă se află expusă la Topalu? Răspunsul vine chiar de la medicul Gheorghe Vintilă, care celebrează, în acest fel, memoria părinților săi. În anul 1972, în revista ”Tomis” apărută la Constanța, medicul însuși afirma: ” *Am fost întrebat deseori de ce am donat cele 228 de lucrări de pictură, sculptură și grafică – adunate de-a lungul a patruzeci de ani de febrilă activitate de colecționar – tocmai Primăriei comunei Topalu. De ce am ales tocmai Topalu pentru împlinirea visului meu de a deschide și permanentiza un muzeu sătesc de artă în Dobrogea? De ce, dată fiind izolarea Topalului, lateralitatea sa față de căile cele mai la îndemână? Am ales Topalu din rațiuni sentimentale, pentru că el reprezintă obârșia neamului meu. Stră-străbunii mei s-au născut la Topalu, ei fiind continuatori ai locuitorilor stabiliți aici în cine știe ce veac îndepărtat. (...) Părinții mei, Dinu și Sevasta Vintilă, s-au numărat printre animatorii culturali ai comunei (...)*”.

Părinții medicului au fost primii învățători ai comunei, cei care au construit și prima școală, în 1920, având și o bogată activitate culturală: au fondat primul Cămin Cultural, au adus trupe de teatru, au înființat corul satului și o bibliotecă, pentru a ajuta la culturalizarea oamenilor de la sate. De asemenea, au susținut cursuri de alfabetizare pentru oamenii mai în vârstă din sat, care nu avuseseră această posibilitate până atunci. Familia s-a mutat în București, în 1914, aceștia fiind inițiatorii Școlii de băieți ”Alexandru Vlahuță”, de aceea există o stradă cu numele *Dinu Vintilă*, după cum afirmă Ina Aramă, muzeograful actual. ([Muzeul Dinu si Sevasta Vintila cu piese unicate din Europa. Singurul mare muzeu aflat intr-o comuna - YouTube](#))

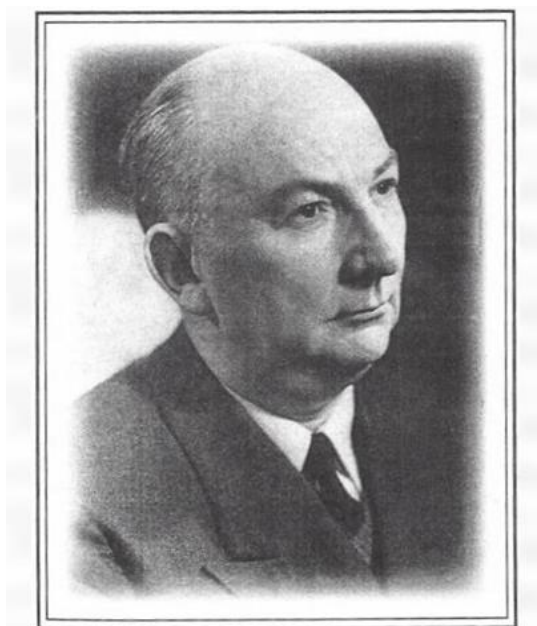
Referitor la numărul de vizitatori, Muzeul de artă de la Topalu nu se poate lăuda cu un număr mare de persoane, fiindcă mulți nu știu de el, poate și fiindcă este undeva, mai departe de drumurile care leagă localitățile importante ale județului Constanța, de drumul spre Litoral. Majoritatea vizitatorilor sunt grupuri de elevi de la școlile din apropiere sau de turiști care se află în drum spre mare.

Una dintre cele mai importante colecții de artă interbelică, la Art Safari!

Recunoașterea valorii adevărate a Muzeului se realizează prin includerea acestuia în Expoziția **Muzeul secret de la Art Safari**, în perioada 8 martie-28 iulie, la Palatul Dacia-România de pe Lipscani. Este prima expunere externă de până acum a impresionantei colecții de la Topalu. Noul sezon prezintă 5 expoziții de artă, avându-i în prim plan pe maeștrii artei românești: Eustațiu Stoenescu, Grigorescu, Tonitza, Luchian, Pallady, Baba, Petrașcu, Mützner, Dărăscu, Ressu, Iser. Asocierea acestei instituții de artă din mediul rural românesc și a renumelui Expoziției nu face altceva decât să confirme importanța acesteia pe plan național și, de ce nu, pe plan mondial. **Curatorul este Lelia Rus Pîrvan, iar expoziția este realizată în parteneriat cu Muzeul de Artă Constanța, cu sprijinul Consiliului Județean Constanța și al Primăriei Topalu.**

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE

prof. MISKOLCZI MARIANA

Școala Gimnazială „Nichita Stănescu” Baia Mare, Maramureș

Tradițiile și obiceiurile sunt pilonii identității unei comunități, iar religia joacă un rol esențial în formarea și menținerea acestora. Religia ortodoxă, cu rădăcini adânci în tradițiile și obiceiurile poporului român, oferă un cadru de înțelegere profundă a identității noastre culturale. În contextul globalizării și al diversității culturale crescute, este esențial să explorăm modul în care aceste elemente se intersectează și se îmbogățesc reciproc. Acest referat își propune să analizeze importanța tradițiilor și obiceiurilor ortodoxe, precum și rolul interculturalității și diversității în consolidarea unei societăți armonioase.

Ortodoxia, una dintre cele mai vechi ramuri ale creștinismului, are o bogată moștenire de tradiții și datini care au fost păstrate și împărtășite din generație în generație. Acestea nu numai că definesc identitatea religioasă a credincioșilor, dar și contribuie la consolidarea coeziunii comunității și la îmbogățirea spirituală a fiecărui individ. Tradițiile și obiceiurile religioase ortodoxe joacă un rol crucial în definirea identității culturale și spirituale a comunităților. Ele sunt fundamentale atât pentru viața spirituală cât și pentru cea socială a credincioșilor. Ele oferă un sens de continuitate și identitate, fiind transmise cu mândrie mai departe.

Sfânta Liturghie este centrul vieții religioase ortodoxe. Celebrată de obicei duminica și în zilele de sărbătoare, Liturghia este un moment de comuniune profundă cu Dumnezeu prin intermediul rugăciunii, cântării și participării la Sfânta Împărtășanie. Este ocazia în care credincioșii se adună pentru a-și exprima credința și a primi harul divin. Este momentul în care diversitatea se reunește într-un singur glas și bate cu o singură inimă.

La nivel de obiceiuri religioase, aș enumera rugăciunea, postul și pelerinajul. Credincioșii ortodocși rostesc rugăciuni de dimineață și de seară, precum și rugăciuni înainte și după masă. Rugăciunea este un moment de reculegere și comuniune cu Dumnezeu. Rugăciunea în familie este o practică obișnuită, având rolul de a întări legăturile spirituale și de a educa copiii în spiritul credinței.

Postul Mare (Postul Paștelui), Postul Crăciunului, Postul Adormirii Maicii Domnului și Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel sunt perioade de purificare trupească și sufletească, în care credincioșii se abțin de la anumite alimente și își intensifică rugăciunile și faptele bune. Miercurea și vinerea sunt zile de post săptămânale, în amintirea trădării și răstignirii lui Iisus Hristos.

Pelerinajele la locuri sfinte, cum ar fi Muntele Athos, Ierusalim sau mănăstirile locale, sunt ocazii de reînnoire spirituală și întărire a credinței. În România, pelerinajele la moaștele sfinților locali, cum ar fi Sfânta Parascheva de la Iași sau Sfântul Dimitrie cel Nou din București, sunt evenimente religioase importante.

Există nenumărate tradiții populare legate de marile sărbători religioase. Spre exemplu, de Crăciun, colindatul este o tradiție străveche prin care grupuri de colindători vestesc Nașterea Domnului, aducând bucurie și binecuvântare gazdelor. Colindele conțin versuri ce povestesc evenimentele biblice legate de nașterea lui Iisus Hristos. De Paște, încondeiatul ouălor este un obicei simbolic ce reprezintă Învierea și viața nouă. Ouăle sunt decorate cu motive religioase și populare, folosindu-se tehnici tradiționale de încondeiere. Pe urmă, credincioșii participă la slujba de Înviere, momentul culminant

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

fiind aprinderea lumânării de Paște și rostirea salutului "Hristos a înviat!", la care se răspunde "Adevărat a înviat!". În ziua de Bobotează, preoții sfințesc apele, iar credincioșii iau agheasmă pentru a-și sfinți casele și gospodăriile. În unele zone, tinerii se întrec pentru a recupera crucea aruncată în apă de preot.

Dialogul intercultural și interreligios devine esențial pentru promovarea înțelegerii și respectului reciproc. Ortodoxia susține dialogul interreligios ca mijloc de promovare a înțelegerii și cooperării între diferite comunități religioase. Conferințele și simpozioanele interreligioase sunt ocazii de a împărtăși tradiții și perspective diferite, contribuind la reducerea prejudecăților și la construirea de punți de comunicare. Prin educație, tinerii pot învăța să aprecieze diversitatea și să dezvolte o mentalitate deschisă. Orele de religie ortodoxă din școli includ informații despre alte religii și culturi, ajutând tinerii să dezvolte o atitudine de respect și deschidere față de diversitatea culturală și religioasă.

Diversitatea culturală și religioasă este valorificată în ortodoxie ca o sursă de îmbogățire spirituală și culturală. O comunitate diversă este mai creativă și mai inovatoare, deoarece îmbină perspective și idei variate. De asemenea, ea contribuie la crearea unui mediu de învățare continuă și de dezvoltare personală. Spre exemplu, comunitățile ortodoxe din diaspora păstrează și îmbină tradițiile ortodoxe cu cele locale, creând o simbioză culturală și spirituală care îmbogățește atât comunitățile gazdă, cât și pe cele de origine. Interacțiunea cu alte culturi și religii poate îmbogăți experiența spirituală și culturală a credincioșilor ortodocși. Diversitatea contribuie la creșterea toleranței, la înțelegerea mai profundă a propriei identități și la dezvoltarea unor perspective noi. Diversitatea culturală și religioasă este văzută ca o binecuvântare, oferind oportunități de învățare și îmbogățire spirituală. Ortodoxia încurajează respectul pentru toate culturile și tradițiile, subliniind importanța comuniunii și solidarității umane.

Confruntarea cu diversitatea poate aduce și provocări, cum ar fi tensiunile culturale și religioase. Biserica Ortodoxă promovează rezolvarea acestor conflicte prin dialog și înțelegere reciprocă. Astfel, putem dezvolta mecanisme eficiente de a naviga prin aceste provocări și de a valorifica beneficiile diversității.

Tradițiile și obiceiurile religioase ortodoxe sunt fundamentale pentru identitatea culturală a comunităților, iar interculturalitatea și diversitatea sunt esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a societății globale. Înțelegerea și respectarea diversității culturale și religioase contribuie la crearea unui mediu de conviețuire pașnică și de cooperare. Prin educație și dialog, putem construi o societate în care diversitatea este văzută ca o sursă de îmbogățire și nu ca un motiv de divizare.

Bibliografie

1. Gheorghiu, Ioan. Tradiții și obiceiuri în Ortodoxie. Editura Basilica, 2015.
2. Popescu, Elena. Dialogul Interreligios și Intercultural în Biserica Ortodoxă. Editura Trinitas, 2018.
3. Ionescu, Maria. Educația Religioasă și Interculturalitatea. Editura Universitară, 2017.
4. Staniloe, Dumitru. Spiritualitate și Comuniune în Liturgia Ortodoxă. Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, 2004.
5. Necula, Constantin. Provocările Diversității Culturale și Religioase. Editura Andreiana, 2020.

KEEPING TRADITIONS IN A MULTICULTURAL ENVIRONMENT

Prof. MOCANU DANIELA

Liceul Tehnologic de Electrotehnică și Telecomunicații Constanța

In an increasingly globalized world, the blending of cultures has become more prevalent, leading to richly diverse societies. Traditions, the inherited patterns of thought and behavior that hold cultural significance, play a pivotal role in maintaining the identity and cohesion of different cultural groups. In a multicultural environment, traditions are not only a link to our past but also a bridge to understanding and respecting the diversity that surrounds us.

Traditions are essential in preserving the cultural identity of various groups within a multicultural society. They serve as a reminder of a group's history, values, and social norms, providing a sense of continuity and belonging. When people celebrate their traditional festivals, wear their cultural attire, or speak their native languages, they reaffirm their connection to their heritage. This preservation is crucial for the survival of minority cultures, which might otherwise be at risk of being overshadowed by dominant cultural narratives.

Traditions also play a significant role in fostering community bonds. They provide opportunities for people to come together, celebrate, and share common experiences. These communal activities strengthen social ties, create a sense of belonging, and build a supportive network. In a multicultural environment, where individuals may feel isolated due to cultural differences, traditional gatherings can provide comfort and solidarity.

For example, festivals like Chinese New Year, Eid al-Fitr, and Christmas bring communities together, transcending individual differences and creating a sense of unity. These celebrations are not just about maintaining customs but also about forming and reinforcing social connections. Through shared meals, music, dances, and rituals, people engage with one another, fostering mutual respect and understanding.

In multicultural environments, traditions serve as a platform for intercultural dialogue. They offer a window into the values, beliefs, and practices of different cultures, promoting empathy and understanding among diverse groups. When people are exposed to and participate in the traditions of others, they are more likely to appreciate and respect the cultural diversity around them.

Educational institutions, community centers, and cultural festivals often play a pivotal role in facilitating such exchanges. For instance, multicultural festivals that showcase food, music, dance, and art from various cultures allow individuals to experience the richness of different traditions firsthand. This exposure helps break down stereotypes and prejudices, fostering a more inclusive and harmonious society.

Moreover, traditions can serve as a common ground for addressing broader social issues. For example, traditional practices related to environmental stewardship among indigenous communities can offer valuable insights into sustainable living, which can be integrated into broader environmental conservation efforts. Such intercultural exchanges can lead to collaborative solutions that benefit the entire society.

While traditions are invaluable in a multicultural environment, they also present challenges. The potential for cultural appropriation, where elements of a minority culture are adopted without understanding or respect, is a significant concern. Additionally, the clash of traditions can sometimes lead to social tensions and conflicts. It is crucial to navigate these challenges with sensitivity and respect for all cultural groups involved.

Opportunities arise when traditions are approached with an open mind and a willingness to learn. By creating inclusive spaces where cultural expressions are celebrated and respected, societies can harness the full potential of their multicultural fabric. Educational programs that teach cultural awareness and respect can play a crucial role in this regard, helping individuals understand and appreciate the significance of different traditions.

In conclusion, traditions are of paramount importance in a multicultural environment. They preserve cultural identity, foster community bonds, and promote intercultural dialogue. As the world becomes more interconnected, the respectful preservation and celebration of traditions become essential for maintaining cultural diversity and social cohesion. By embracing the richness of our diverse traditions, we can build more inclusive, empathetic, and harmonious societies where every cultural voice is heard and valued.

Bibliography:

1. Adu-Febiri, F. (2006). The destiny of cultural diversity in a globalized world. Review of Human Factor Studies
2. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03906701.2022.2045141>
3. <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/multiculturalism>
4. <https://www.britannica.com/topic/multiculturalism/Challenges-to-multiculturalism>

INCLUZIUNEA ȘCOLARĂ– SOLUȚIA PENTRU O LUME MAI BUNĂ

Profesor PLUGARU RODICA

Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavoda, Constanța

Sunt profesor de liceu și diriginte al unei minunate clase de filologie. Este minunată datorită elevilor mei care sunt diverși ca religie, etnie, preocupări, preferințe în privința materiilor etc. Consider că o astfel de clasă te provoacă, deoarece e nevoie de răbdare și de metode prin care să faci din 30 de elevi diferiți un întreg, un grup de adolescenți care să empatizeze, să se respecte și să accepte ideea că sunt diferți.

Încă de la prima noastră întâlnire din clasa a IX-a, le-am spus că toți sunt egali, indiferent de media cu care au intrat, de repartizarea pe care au primit-o pe locurile de romi sau pe cele de CES. Nu am venit cu nicio listă cu medii sau cu alte documente, ci am procedat altfel. Mai întâi, i-am rugat să se apropie de un coleg pe care nu-l cunosc, căci unii se știau de la școala generală. Apoi, i-am invitat ca, timp de 6 minute, să vorbească între ei și să afle cât mai multe informații unul despre celălalt (prenume, familie, hobby-uri, muzică sau filme preferate, locuri văzute, locuri pe care ar dori să le vadă etc.). După scurgerea timpului, am cerut fiecăruia să-l prezinte pe colegul cu care au vorbit. Ne-am cunoscut în acest fel. Eu am discutat cu Aleksandra și am aflat că-i place fotografia și desenul, că are o soră, că a călătorit prin țară, dar își dorește să vadă Roma. Mi-a spus că ar vrea să stea în prima bancă.

Această metodă inedită am aplicat-o pentru prima dată și a avut mare succes. Am evitat formarea grupulețelor în funcție de școala de la care veneau elevii. Le-a plăcut ideea și, fiind prima zi de școală, am putut sta de vorbă mai mult timp, fără telefoane, fără manuale, fără orar, fără alte informații (pe toate acestea le-au primit, mai pe seară, pe grupul de whatsapp al clasei, creat de o elevă cu spirit de inițiativă). Ne-am ocupat de noi, un grup care pornea la un drum de 4 ani.

De atunci, lucrurile au evoluat în bine, mai ales că părinții ne sunt alături în permanență. Ne respectăm, ne sprijinim reciproc și depășim împreună greutățile pe care, inevitabil, le întâlnim în calea noastră. Această atmosferă de colegialitate a dus și la rezultate de excepție: doi elevi olimpici la faza națională a olimpiadelor școlare, voluntariat, sportivi în echipa liceului, actori în trupa de teatru a orașului etc.

Ca diriginte, dar și ca profesor de limba latină, mă preocupă fiecare elev în parte. Încerc să descopăr metode actuale, particip la cursuri, inclusiv prin programul Erasmus+, și aplic deviza “Unitate în diversitate”. Fac acest lucru la ambele școli la care predau: Liceul Teoretic “Nicolae Bălcescu” Medgidia și Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavodă.

În urma diseminării cursului “A European School for All Children”, făcută de colegele care au participat la acesta în luna aprilie 2024, la Roma, Italia, am descoperit o listă cu 12 strategii pentru o clasă incluzivă. Pe unele le știam, pe altele nu. Ele sunt destinate profesorilor:

1. Definiți standarde minime clare de comportament.
2. Aplicați aceste standarde în mod constant.
3. Faceți față perturbărilor de nivel scăzut într-un mod sensibil.
4. Creați oportunități de a-i asculta pe toți elevii.

5. Dezvoltați o abordare „în schele” a învățării.
6. Fiți conștienți de nevoile specifice ale fiecărui elev.
7. Oferiți-le sprijin TOTUROR elevilor din clasă.
8. Creați un mediu de învățare calm.
9. Afișați clar termenele și informațiile cheie.
10. Utilizați „pre-evaluarea” pentru a vă face planificarea.
11. Lăsați elevii să aleagă cum să arate ceea ce au învățat.
12. Nu comparați progresul unui elev cu altul; progresul personal este cheia.

Mă opresc la strategia de la numărul 11 - *Lăsați elevii să aleagă cum să arate ceea ce au învățat*. Ea se poate aplica foarte ușor la materia pe care o predau eu – limba latină. Trebuie găsite cele mai bune modalități prin care să ne asigurăm că toți elevii unei clase pot avea acces la învățare. Într-un colectiv cu elevii diferiți nu putem stabili, uneori, aceeași sarcină pentru toți, mai ales când vine vorba de evaluarea învățării. Când se ajunge la sfârșitul unui capitol sau modul, ar putea fi tentant ca evaluarea să se facă exclusiv printr-un test scris. Este indicat să nu facem asta, măcar să nu o facem de fiecare dată. În schimb, putem oferi elevilor posibilitatea de a alege modul de a prezenta ceea ce au învățat. De exemplu, la sfârșitul subiectului despre romanul latin de la clasa a XI-a, ofer elevilor posibilitatea de fi evaluați prin: realizarea unui podcast, crearea unui poster sau infografic, realizarea unei prezentări PPP/Prezzi/Canva, înregistrarea unui scurt film informativ sau a unui program radio. Desigur, le ofer suficiente resurse și sprijin, și îi încurajez să aleagă o modalitate de a demonstra ce au învățat, alegând calea aleasă de ei. Acest lucru le dă putere și încredere în forțele proprii. Se creează, astfel, oportunități egale de a arăta progresul în învățare într-un mod în care un test standard ar putea să nu o facă.

În luna octombrie 2023, am participat la cursul „Agenda 2030: ICT tools for a sustainable development”, parte a programului Erasmus+ KA122 „Dezvoltarea educației pentru un viitor de succes” desfășurat de liceul nostru, cu nr. de referință 2023-1-RO01-KA122-SCH- 000125642. Cursul a avut loc în Atena, Grecia și a fost organizat de asociația Teacher Academy. Am descoperit multe aplicații utile, care duc la incluziune și sustenabilitate, la crearea unei stări de bine în timpul învățării: edpuzzle, jamboard, mentimeter, padlet, canva, tricider, Actionbound, Playposit, Merge EDU, Blooket, Recycle City, Footprintcalculator.org, Bookcreator, Canva – storybooks, Mission1point5.org.

Am aplicat deja învățarea prin jocuri și vă prezint câteva.

1. <https://www3.epa.gov/recyclecity/things.htm>

Recycle City presupune învățarea prin joc.

Recycle City testează cunoștințele elevilor jucători în legătură cu modul în care deciziile de zi cu zi pot reduce risipa și consumul de energie – acasă, la școală și în întreaga comunitate.

În Jocul Dumptown, jucătorul a devenit managerul orașului responsabil cu gestionarea gunoiului și a reducerii poluării. Jucătorii testează noi programe și activități comunitare și urmăresc impactul acestora asupra fluxurilor de deșeuri reduse, reciclate și reutilizate, precum și asupra costurilor și beneficiilor.

Recycle City este o modalitate interactivă prin care elevii pot învăța cum toată lumea poate recicla, reduce și reutiliza deșeurile făcând lucruri simple.

Poate fi adaptat pentru toate vârstele.

Recycle City poate fi folosit online, descărcat pentru utilizare offline și are o versiune imprimabilă, astfel încât poate fi folosit în orice setare.

2. <https://blooket.com>

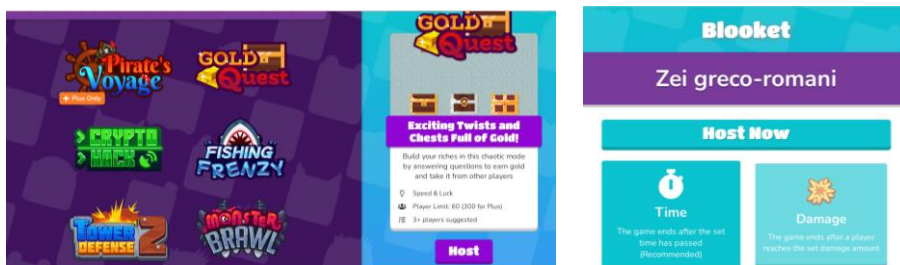
Este un alt joc care susține învățarea și fixarea unor cunoștințe.

Înlocuiește cu mult succes aplicația <https://kahoot.com> , fiind mult mai activă și antrenantă.

Profesorul creează un set de întrebări și lansează jocul. Se generează un cod și un QR. Elevul intră pe <https://play.blooket.com/play> și scrie codul sau scanează QR-ul.

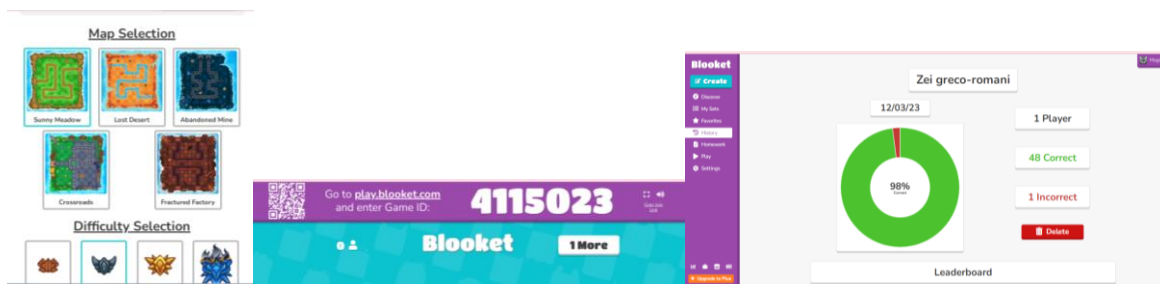
Nu este nevoie să descarce aplicația sau să instaleze ceva.

Profesorul alege tipul jocului, modalitatea de finalizare a acestuia (timp sau daune).

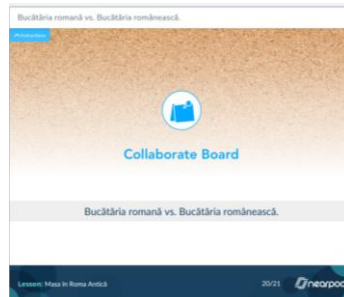
De asemenea, poate fi aleasă o hartă și gradul de dificultate.

După pornirea jocului, elevii încep să răspundă. Fiecare răspuns corect îi aduce puncte cu care poate cumpăra “animăluțe” – ajutoare cu care să apere orașul de monștri.

3. <https://nearpod.com/>

Informațiile sunt transmise în timp real elevilor prin lecții interactive, videoclipuri interactive, gamification și activități – toate într-o singură platformă.

Bibliografie:

<https://planbee.com/blogs/news/how-to-create-an-inclusive-classroom-12-tips-for-teachers>

DIVERSITATEA CULTURALĂ ȘI CONȘTIENTIZAREA DIVERSITĂȚII CULTURALE

Prof. POPA ADRIANA

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

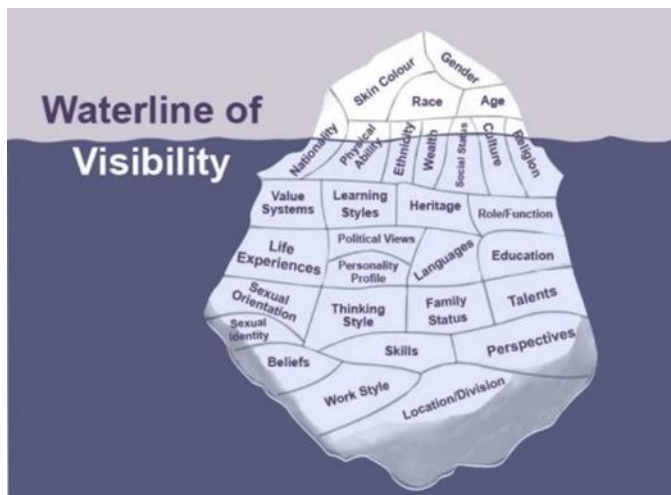
Sunt profesor pentru învățământul primar la Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda și am o experiență de peste douăzeci de ani în învățământ. În perioada 15-20 aprilie 2024, am avut privilegiu de a participa la cursul „**A European School for AllChildren**”, care a avut loc la Roma. Cursul a fost organizat de **Europass Teacher Academy**, Florența-Italia , iar această mobilitate a fost desfășurată în cadrul Programului Erasmus+ cu nr. de referință 2023-1-RO01-KA122-SCH-000125642.

Programul Erasmus poate fi foarte potrivit pentru dobândirea unor competențe noi și relevante pentru carieră. Participarea la un astfel de program, poate îmbunătăți semnificativ abilitățile lingvistice, dezvoltă capacitatea de a te adapta la noi medii, culturi și obiceiuri, abilitățile de adaptabilitate și flexibilitate, aptitudini extrem de valoroase într-o piață a muncii din ce în ce mai dinamică și globalizată. Cunoașterea unei limbi străine este o competență valoroasă în aproape orice domeniu de carieră, iar un astfel de program oferă oportunități excelente de practică și de învățare a unei limbi într-un mediu autentic

Programul Erasmus este cunoscut ca fiind unul dintre cele mai prestigioase programe de schimb studențesc din lume, oferind studenților europeni oportunitatea de a studia sau de a lucra în străinătate, în cadrul unei universități sau organizații partenere. Erasmus facilitează mobilitatea academică și culturală, contribuind la dezvoltarea personală și profesională a participanților. Școala noastră participând anul acesta la Proiectul Erasmus+ 2023- 1-RO01-KA122-SCH- 000125642 **“Dezvoltarea educației pentru un viitor de succes”**

Obiectivele cursului s-au concentrat pe:

- Gestionarea eficientă a clasei cu diversitate culturală ;
- Asigurarea accesului la educație în mod egal tuturor elevilor indiferent de abilitățile lor
- Promovarea și înțelegerea în rândul elevilor a valorilor democratice moderne ;
- Familiarizarea cu aplicații digitale în vederea creșterii calității actului educativ ;
- Dezvoltarea competențelor digitale și lingvistice a cursanților prin realizarea unor aplicații practice ;
- Promovarea învățării colaborative în proiecte internaționale;

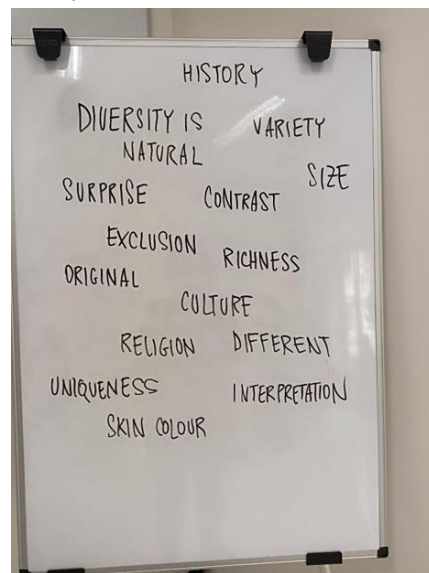
- Promovarea Proiectelor Europene de cooperare a Școlilor .

Una dintre temele cursului a fost **„Diversitatea culturală și conștientizarea diversității culturale”** ca modalitate de conștientizare a diversității au fost prezentate câteva jocuri de grup prin care participanții au experimentat provocările diversității.

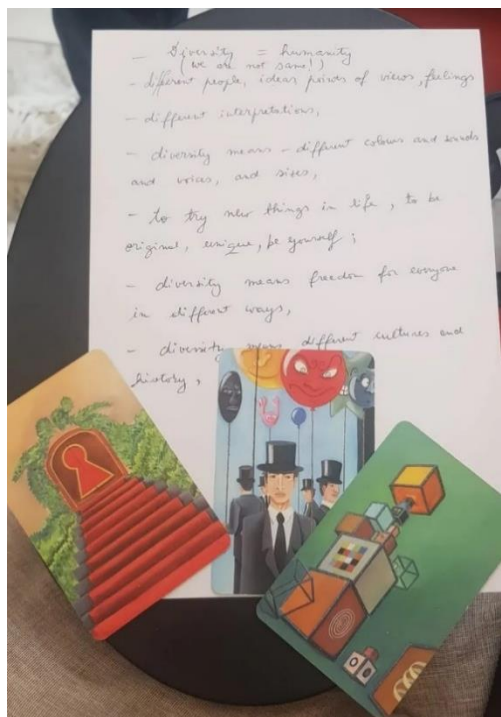
Pentru înțelegerea importanței diversității și a necesității cooperării au fost propuse de către formatoare alte jocuri în echipă sau în perechi foarte utile la clasa pentru conștientizarea diversității culturale și înțelegerea faptului că fiecare dintre noi este diferit iar pentru a înțelege nevoile fiecăruia este nevoie de realizarea unor „punți” - contact vizual, adaptare la nevoile grupului, atitudine proactivă, limbaj nonverbal („Small Fish/big fish”, „clap your hands”)

Jocul DIXIT: participanții sunt încurajați să aleagă câte o carte (card de jocuri) care ilustrează cel mai bine, în opinia lor, ceea ce înseamnă diversitatea, ulterior, participanții grupați în echipe de 3-4 persoane sintetizează ideile din carduri astfel încât să concentreze în câteva cuvinte ideea de DIVERSITATE .

Prin prezentarea ideilor celor 3 echipe s-a în final conturarea ideii generale despre DIVERSITATE. Diversitatea este gândire și expresie diferită, aspect diferit, diferențe culturale și religioase.

reușit

Diversitatea este umanitate (nu suntem la fel)! Oameni, idei, puncte de vedere, sentimente diferite, interpretări diferite. Diversitatea înseamnă culori și sunete și voci și dimensiuni diferite. Este să încerci lucruri noi în viață, să fii original, unic, tu însuși. Diversitatea înseamnă libertate pentru fiecare în moduri diferite. Diversitatea înseamnă culturi și istorie diferite

Diversitatea este ceea ce face pe cineva să se simtă ca un extraterestru, exclus, ciudat... De asemenea, ceea ce îi face pe oameni să te privească din cauza culorii, formei sau nivelului pe care îl ai... În plus, ceea ce îi face pe oameni să se unească în ciuda culorii pielii, dimensiunea, vârsta, puterea și caracteristicile personale. În sfârșit, ce te face să fii surprins de...

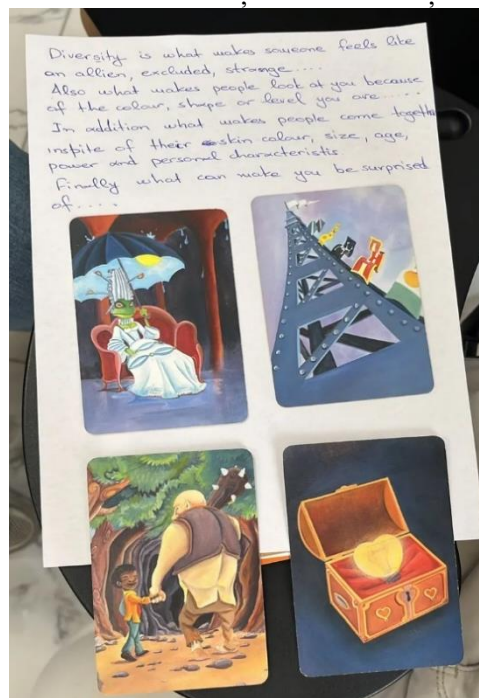
Diversitatea culturală se referă la existența unei varietăți de culturi într-un anumit context, cum ar fi într-o școală sau într-o comunitate. Aceasta

include diferențe în ceea ce privește etnia, religia, limba, obiceiurile, valorile și tradițiile. **Conștientizarea diversității culturale** implică recunoașterea, respectarea și aprecierea acestor diferențe și înțelegerea importanței lor în crearea unui mediu inclusiv și armonios.

Importanța Diversității Culturale în Mediul Școlar

1. Îmbogățirea Experienței Educaționale

- Diversitatea culturală contribuie la o experiență educațională mai bogată și mai variată pentru toți elevii, expunându-i la perspective și moduri de gândire diferite.
- Elevii învață să aprecieze și să valorizeze diferențele culturale, dezvoltând abilități importante pentru viața într-o societate globalizată.

2. Promovarea Respectului și Empatiei

- Conștientizarea diversității culturale promovează respectul și empatia între elevi, reducând prejudecățile și stereotipurile.
- Elevii devin mai sensibili la nevoile și perspectivele colegilor lor, contribuind la un climat școlar mai armonios și mai inclusiv.

3. Dezvoltarea Abilităților Interculturale

- Elevii care sunt expuși la diversitatea culturală își dezvoltă abilități interculturale, cum ar fi comunicarea eficientă și cooperarea cu persoane din medii culturale diferite.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- Aceste abilități sunt esențiale pentru succesul în carierele și viața personală a elevilor în viitor.

Modalități de Promovare a Conștientizării Diversității Culturale în Școală

1. Curriculum Incluziv

- Integrarea conținutului despre diverse culturi în curriculum poate ajuta elevii să înțeleagă și să aprecieze diversitatea culturală.
- Studii despre istoria, literatura, arta și tradițiile diferitelor culturi pot îmbogăți cunoștințele elevilor și pot promova respectul pentru diversitate.

2. Activități și Evenimente Multiculturale

- Organizarea de zile sau săptămâni tematice dedicate diversității culturale, cum ar fi festivaluri de cultură, expoziții de artă și prezentări de dans și muzică tradițională.
- Aceste evenimente oferă elevilor oportunitatea de a experimenta și de a celebra diversitatea culturală într-un mod interactiv și atractiv.

3. Formare pentru Profesori

- Programele de formare pentru profesori pot include module despre conștientizarea diversității culturale și metode de predare incluzive.
- Profesorii bine instruiți pot crea un mediu de învățare mai incluziv și pot aborda în mod eficient nevoile diverse ale elevilor.

4. Cluburi și Organizații Școlare

- Încurajarea formării de cluburi și organizații școlare dedicate diversității culturale, unde elevii pot explora și împărtăși tradițiile și obiceiurile culturale ale comunităților lor.
- Aceste cluburi pot servi ca platforme pentru dialog și schimb cultural între elevi.

5. Politici Școlare Incluzive

- Adoptarea de politici școlare care să promoveze diversitatea și incluziunea, asigurându-se că toți elevii, indiferent de contextul lor cultural, se simt bineveniți și respectați.

- Politici anti-discriminare și anti-bullying care protejează elevii de orice formă de hărțuire bazată pe diferențele culturale.

Concluzie

Diversitatea culturală și conștientizarea diversității culturale sunt esențiale pentru crearea unui mediu școlar incluziv și respectuos. Prin promovarea acestor valori, școlile pot contribui la formarea unor cetățeni globali, care apreciază și respectă diversitatea, și care sunt pregătiți să trăiască și să lucreze într-o lume din ce în ce mai interconectată.

Copiii sunt asemenea pieselor unui puzzle: diferiți, mici, colorați, colțuroși. Ei au nevoie de sufletul unui profesor inimos, care să îi salte, care să îi încurajeze, care să le arate că există o cale pentru fiecare.

PROIECT EDUCAȚIONAL
-INTEGRARE ȘI INTERCULTURALITATE-
"PRIETENII DIN LUMEA ÎNTREAGĂ"

Prof. POPA ADRIANA
Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Titlul activității: "Prietenii din lumea întreagă"

Durata: 1 oră și 30 de minute

Grupa țintă: Elevi din clasele I-IV

Obiective:

1. Să înțeleagă și să aprecieze diversitatea culturală.
2. Să dezvolte atitudini pozitive față de alte culturi și să învețe să respecte diferențele.
3. Să îmbunătățească abilitățile de comunicare și cooperare în grup.

Resurse necesare:

- Hărți ale lumii
- Cartonaje colorate și materiale de artă (hârtie colorată, creioane, markere, lipici)
- Cărți sau imagini despre diferite culturi
- Proiector și laptop pentru prezentări scurte video
- Fișe de lucru
- Jocuri educative

Desfășurarea activității:

1. Introducere (15 minute)

- **Salut și prezentare:** Învățătorul întâmpină elevii și le prezintă tema zilei.
- **Poveste:** Învățătorul citește o poveste scurtă despre prietenia dintre copii din diferite culturi. După poveste, învățătorul discută cu elevii despre ce au înțeles și ce le-a plăcut cel mai mult.

2. Activitate interactivă - "Turul Lumii" (30 minute)

- **Instrucțiuni:** Învățătorul prezintă harta lumii și explică că vor face un "tur" al unor țări diferite.
- **Sarcină:** Elevii sunt împărțiți în grupuri mici, fiecare grup primind o țară despre care să afle informații (tradiții, mâncare, muzică, obiceiuri).
- **Materiale:** Fiecare grup are la dispoziție cărți, imagini și materiale de artă pentru a crea un mini-poster despre țara lor.
- **Prezentare:** Grupurile prezintă în fața clasei ceea ce au descoperit.

3. Joc de rol - "Ziua Prieteniei" (20 minute)

- **Instrucțiuni:** Elevii sunt împărțiți în perechi. Fiecare pereche primește o fișă cu un scenariu simplu de joc de rol (ex. doi copii din țări diferite care devin prieteni și își povestesc despre cultura lor).
- **Sarcină:** Elevii interpretează scenariul, evidențiind ce au învățat despre respectarea și aprecierea altor culturi.
- **Discuție:** După fiecare scenariu, învățătorul moderează o scurtă discuție despre ce au simțit și ce au învățat.

4. Workshop creativ - "Steagul Prieteniei" (20 minute)

- **Instrucțiuni:** Elevii lucrează în grupuri pentru a crea un steag al prieteniei care să includă simboluri din diferite culturi.
- **Materiale:** Hârtie colorată, creioane, markere, lipici.
- **Prezentare:** Fiecare grup prezintă steagul creat și explică simbolurile incluse.

5. Încheiere și reflecție (5 minute)

- **Reflecție:** Învățătorul invită elevii să spună ce le-a plăcut cel mai mult și ce au învățat nou în această activitate.
- **Feedback:** Învățătorul colectează feedback de la elevi și discută despre importanța continuării dezvoltării abilităților interculturale.

Evaluare:

- Participarea activă a elevilor în timpul activităților.
- Calitatea materialelor create (postere, steaguri).
- Implicarea în jocurile de rol și discuții.
- Reflecțiile și feedback-ul oferite la finalul activității.

Concluzii:

Această activitate îi va ajuta pe elevi să înțeleagă și să aprecieze diversitatea culturală, să dezvolte abilități de comunicare și cooperare și să promoveze respectul și integrarea în comunitatea lor

FOLCLORUL AROMÂN, PREZENTARE GENERALĂ

Prof. SPOITU LOREDANA

Liceul Teoretic Mihail Kogalniceanu, Constanța

Folclorul muzical aromân - aparține celei mai numeroase ramuri sudice, iar trăsăturile sale caracteristice au putut fi desprinse în urma cercetărilor și culegerilor efectuate de Teodor T. Burada, Dumitru Vulpian, Pericle Papahagi, Tache Papahagi, Vanghele T. Millio, Ion Cranica, Gheorghe Ciobanu, Dumitru Galavu, George Marcu și alții, o imagine de ansamblu asupra acestei creații populare se poate contura, îndeosebi, din volumul aparținând lui George Marcu – Folclor muzical aromân, București, Editura Muzicală, 1977.

Printre primele cercetări legate de folclorul muzical macedo-român, se înscriu cele aparținând lui **Teodor T. Burada** (1839-1923), a desfășurat o impresionantă activitate ca muzicolog, folclorist, violinist, etnograf și profesor publicând culegeri de folclor de o mare importanță. Burada cerceta necurmat și așternea pe hârtie tot ce vedea și auzea mai

de preț, cu o rară iubire de exactitate, și adevăr înnăscută.¹

În studiile și culegerile sale întâlnim un adevărat „ciclu macedonean” în care sunt prezentate „Datinile la nunți poporului”, în Macedonia -1883 „Datinile poporului român din Macedonia” la înmormântări -1883.

Toate la un loc, au avut o contribuție deosebită la cercetările legate de istoria, limba și folclorul macedoromânilor.

Pentru Teodor Burada folclorul reprezintă „o arhivă de fapte și de frumuseți a maselor, zămislirea a tot ce a putut da mai înălțător și mai adânc sufletește truditorul pământului”².

Primul autor, culegător de muzică populară care publica creații din folclorul macedo-român, a fost **Dumitru Vulpian**, (1848-1922), un interpret renumit al flautului, atât în țară cât și peste hotare. Activitatea sa de folclorist a fost recunoscută de Academia Română care l-a premiat în anul 1966, pentru volumele sale de folclor.

Totodată ele ne pot ajuta la lămurirea problemei influenței lor „orientală” cât și „occidentală”, în primul rând asupra lăutarilor, iar apoi asupra celeilalte creații populare.

În studierea folclorului aromân, o contribuție deosebit de valoroasă o aduce **Pericle Papahagi**. Folcloristul, filologul Pericle Papahagi (1872-1943), membru corespondent al Academiei, a fost preocupat de studierea populațiilor aromâne și meglenoromâne, din punct de vedere etnografic lingvistic și folcloric, publicând studii, culegeri de folclor, studii de

¹ .apud Iordan Datcu, Dicționarul etnologilor români, vol2, p.228.

² .Marin Bucur, prefață la O călătorie în Dobrogea.

Tache Papahagi (1882-1977) , folclorist, lingvist, profesor, nepot al folcloristului Pericle Papahagi și continuator al acestuia în domeniul folcloristicii , literaturii și pedagogiei, a publicat în anul 1922 , la Editura „Casa Școalelor”, Antologie Aromânească, împreună cu antologia Muzica populară aromânească cuprinzând melodii transcrise de Ioan Caranica.

Un alt cercetător în domeniul folclorului a fost **Vanghele T. Millio** folclorist și profesor de muzică care s-a dedicat exclusiv cercetării folclorului macedonean , realizând o valoroasă colecție de folclor macedonean pe care a prezentat-o la Academia Română pentru a fi tipărită, în 8 februarie 1926.

În anul 1928, Editura Casei Școalelor a publicat Cântece populare macedonene culese de Vanghelie Millo, notate în muzică de Vanghelie Millo . În Lexiconul – Muzicieni din România, volumul nr.6, realizat de muzicologul Viorel Cosma, sunt indicate următoarele date prezumtive „născut 1885?, Dobrogea? a murit - 1945?, Constanța?”.³

În „Cuvânt înainte”, Vanghelie T. Millio relatează modul de realizare a acestei culegeri: „Îndrăgostit de cântecele noastre populare, a însemnat ani de-arândul tot ce a întâlnit din folclorul aromânesc , prin centrele macedonene pe care le-a culegerat.

Ion Caranica, a fost un bun cunoscător al folclorului macedoromân.În perioada 1907-1912, a funcționat ca profesor de muzică la Liceul Român în Bitolia, în pararel ocupându-se și cu notarea folclorului aromânesc.

Începând cu anul 1921, Caranica va culege folclor și de la aromânii stabiliți în țară. Munca sa de o viață, a fost fructificată în anul 1937, când Ion Caranica a reușit să-și publice colecția de 130 melodii macedo-române, la Editura Ziarului „Universul” din București.

Renumitul folclorist și etnolog **Gheorghe Ciobanu** face o analiză comparată colecțiilor de cântece aparținând lui Ion Caranica și George Marcu, semnalând prezența în paginile acestora, a 13 lucrări în variante asemănătoare, „*ceea ce dovedește circulația lor largă , la aromâni*”.⁴

O contribuție deosebit de importantă în cercetarea folclorului macedo-român a adus-o **George Marcu**(1913-1984), folclorist, compozitor și dirijor.

George Marcu a fost un cercetător pasionat al folclorului aromân publicând în „Revista de Folclor”, București, studiile intitulate: „*Cântece polifone aromâne*”(nr.2, 1958) și „*Un sistem identic de execuție polifonică a cântecelor populare, întâlnit la unele popoare din Peninsula Balcanică*”.

Culegerea intitulată „Folclor Muzical Aromân“ se înscrie printre cele mai valoroase documente privind folclorul muzical macedonean, care vine din „ străfunduri de istorie”, ca

³ .Viorel Cosma, Muzicieni din România , lexicon, vol 6(A-C),

Editura Muzicală București, 1989,p.238.

⁴ . apud Iordan Datcu, Dicționarul etnologilor români ,vol.2,p.143.

un simbol al păstrării cu dârzenie a limbii și obiceiurilor, în profida faptului că acest neam fost condamnat să trăiască răspândit în Peninsula Balcanică.

Deosebit de valoroasă este cercetarea pe care o face George Marcu asupra folclorului macedo-român, descriind pe scurt, având competența cercetătorului, obiceiurile aromânilor legate fie de anumite sărbători religioase, fie de evenimente petrecute în familie sau în viața comunității.

Ne-am propus ,așa dar, să urmărim : „**graiul**” , „**folklorul**” și „**etnografia Aromanilor**” .

Ușor ne putem da seama ce trebuie să înțelegem prin „**grai**” . Vom aminti că el va fi studiat nu numai sub aspectul său popular, ci și sub aspectul cult.

Prin „**folklor**” vom înțelege , iarăși , înțelepciunea sau știința poporului român.

„Sfera noțiunii de folclor” n-a fost clarificată decât foarte târziu deoarece etimologia cuvântului presupunea o vastă cuprindere a faptelor și fenomenelor de cultură populară. De fapt, această convențională și treptată restrângere s-a datorat și revedincării numeroaselor și complexelor manifestări de către discipline înrudite folcloristicii.

Cît privește „**etnografia**” , o precizare a definiției ei și a materialului ce poate forma obiectul ei de cercetare în raport cu „**folklorul**” și cu alte discipline.

Graiul- Cercetându-l chiar în trăsături generale, ne vom convinge ușor și fără întârziere de însemnătatea lui pentru evoluția istorică a limbei române. Pentru foarte multe probleme el ne oferă anumite faze prin care a trecut limba româna , dîndu-ne astfel icoana unor epoci apuse și , poate , necunoscute direct prin alte documente.

Un exemplu, se știe că astăzi în limba literară , relativul cu mai mare circulație e „**care**” , pe când „**ce**” începe să se retranscrie în funcția de interogativ, exclamativ, etc- fapt care nu încadrează cu graiul popular și mai cu seamă, cu vechea românească . În consecință , o exprimare ca aceasta: „ *Aromânii ce vin din Albania, un număr foarte mic din Muzachia sunt muzăchearii.*” nu e curentă în limba literară de astăzi. În aromână, însă, ca și în româna veche, se zice: „*Armăni țî hîñ dit Albania, un numir multu ñic tu Muzachia sântu muzăchearii*” .

În fața unor astfel de fapte , ne putem da seama care anume din cele două relative avea mai mare circulație în străromînă. Și dacă ar fi să urmărim acest relativ „ **care** ” în construcția unde el apare precedat de prep. „**pe**” am vedea că așa ceva e necunoscut străromînei comune celor două ramuri : „**aromîna**” și „**dacoromîna**” .

Folklorul- În cultura română, anterioare termenului „Folklor” fuseseră „cântece, poezii , tradiții populare” utilizate de C.Negruzzi și N.Bălcescu sau „etnopsihologie”, la care recurge B.P Hașdeu pentru disciplina care „cercetează credința popoarelor” .

Cercetarea românească s-a îndreptat de la început , către un fond concret, extreme de bogat și variat , fiind ferită, de cele mai multe ori de argumentări speculative; aceste trăsături apar evident la Hașdeu („*folklorul reflectă întregul trai prezent și trecut al unui popor*”) sau Kiriac („*folklorul s-a schimbat o dată cu viața socială a poporului, cu fazele lui istorice*”), la Densușianu („*folklorul este icoana sufletească a unui popor după localități și timpuri*”) sau Brăiloiu (folklorul este „*fapt social prin excelență*”).

Iată cum „**folklorul**” și-a restrâns sfera, mai întâi prin detașarea de etnografie și arta populară, apoi prin introducerea ș.a.

Așadar, dacă la muzică, literatură, dans, vom adăuga „tradiția neamului românesc”, vom avea imaginea actuală a sferei noțiunii de folclor.

Iar această sferă se reflectă cât se poate de adecvat și succinct în definiție: „Folclorul este totalitatea creațiilor artistice integrate culturii spirituale populare”.

Etnografia- Evident că nu putem face confuzie între etnografie și etnologie, întrucât prima disciplină e o disciplină *descriptivă*, în timp ce a doua urmărește *interpretarea doctrinară a materialului dorit etnografiei*. Această diferențiere se impune și numai în sensul acesta, fără a ne gândi la vre-o altă analoagă celei ce există, de pildă, între *geo-grafie* și *geo-logie*. E o diferențiere identical cu ceea ce-ar trebui să se facă și între *sociologie* și *sociografie* etc.

Se observă atitudinea etnografilor și etnologilor față de **folclor**. Ceva identic începe să se constate din partea sociografilor și sociologilor față de **etnografie**. În aceasta din urmă, rezultatul va fi și mai scăzut, ca să nu zicem că va fi inexistent; și aceasta măcar din următoarea considerațiune: cât timp va trăi cuvântul „**popor**” -ca noțiune și element lexical -, nu vedem cum societatea și l-ar putea remarca, pentru ca astfel etnografia să devină o anexă a sociografiei sau etnologia o anexă a sociologiei..De aceea e bine ca fiecare să activeze

Macedoromânii reprezintă în folclorul dobrogean, un segment bineconturat, plin de vigoare și pitoresc care contribuie la armonizarea unei culturi cu valoare de unicat.

Privită în ansamblu, cultura populară dobrogeană este un mozaic cu caracter unic, fiecare etnie păstrându-și tradițiile.

Studiind folclorul macedoromân, se poate constata cu ușurință că macedoromânii se manifestă cel mai bine prin muzică vocală și prin dans în care deslușim acea înclinație nativă, în care cântul este activitatea predominantă a unei comunități care a reușit să-și păstreze identitatea culturală, în pofida unei istorii zbuciumate.

Interesant este faptul că în folclorul muzical dobrogean semnalăm cu precădere influențe ale muzicii turco-tătărești și armânești, acest aspect conferindu-i o notă de exotism.

Folclorul aromân este cultivat în Dobrogea, macedoromânii păstrându-și cu sfințeție limba, datinile, tradițiile. Am putea afirma, fără a exagera, că folclorul a constituit singura zestre care i-a însoțit în toate peregrinările la care au fost supuși, constituind în același timp un element de bază în păstrarea identității naționale.

BIBLIOGRAFIE

1. Datcu Iordan, *Dicționarul etnologilor români*, vol.2, p.228.
2. Cosma Viorel, *Muzicieni din România*, lexicon, vol 6(A-C), Editura Muzicală București, 1989, p.238.
3. Iordan Datcu, *Dicționarul etnologilor români*, vol.2, p.143.
4. Marin Bucur, prefață la *O călătorie în Dobrogea*.
5. Cercetare pe teren la buncii din localitate, înregistrare la reportofon, 05.06.2008.

DEZVOLTAREA POTENȚIALULUI CREATIV LA ELEVII CU CES

Prof. STAFIE VIORICA
Liceul Teoretic “Anghel Saligny” Cernavodă

Dezvoltarea potențialului creativ la elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) necesită o abordare atentă și adaptată pentru a asigura că fiecare elev are oportunități egale de a-și explora și exprima creativitatea. Este foarte important să cream un mediu plăcut și deschis în timpul orelor de educație plastică, astfel încât elevii să se simtă liberi în exprimare și acceptați de către toți membrii clasei. Crearea unui mediu incluziv în orele de educație plastică este esențial pentru a asigura că toți elevii se simt valorizați și potențialul lor artistic este încurajat. Pentru a realiza acest lucru, trebuie să ținem cont de câteva strategii și sugestii care ne vor ajuta să-i sprijinim și să-i ajutăm.

Evaluarea Inițială reprezintă primul pas în stabilirea unui ritm de lucru, astfel putem stabili nevoile și abilitățile fiecărui elev pentru a înțelege punctele forte și provocările specifice. În urma evaluării inițiale, vom realiza un Plan Educațional Individualizat care să includă obiective și strategii adaptate pentru dezvoltarea creativității. Un aspect foarte important în lucrul cu elevii cu CES este flexibilitatea și creativitatea cadrului didactic, care trebuie să fie deschis și empatic. Orele de educație plastică trebuie să fie relaxante și să le transmită tuturor elevilor o stare de bine.

Adaptând conținutul la nevoile fiecărui elev, vom reuși să formăm competențe generale și specifice orelor de educație plastică. Pentru că orele de educație plastică sunt cu precădere bazate pe exercițiu, este foarte important să utilizăm diverse materiale și tehnici de lucru pentru a găsi cele care se potrivesc cel mai bine fiecărui elev. Am constatat de-a lungul anilor, că elevii cu CES se simt bine la orele de artă, sunt receptivi și realizează lucrări expresive. Foarte important este să ne folosim de suport vizual care să-i ajute să înțeleagă mai bine mesajul și subiectul lecției. Dar pilonul de bază al unei lecții reușite este atmosfera deschisă, bazată pe încredere și susținere, crearea unui mediu în care elevii să se simtă confortabil să își exprime ideile și să experimenteze fără teama de eșec. În timpul orelor nu ar trebui să se pună accent pe critică ci pe feedback-ul pozitiv și constructiv, doar încurajând efortul și progresul, nu doar rezultatul final, vom reuși să creștem potențialul creativ la fiecare elev. Metodele de predare vor fi adaptate, iar instrucțiunile vor fi clare și bine structurate, vom utiliza diagrame, imagini și modele vizuale. Este imperativ să ne folosim de suport vizual, pentru a crea legături directe între conținut și imagine, pentru a clarifica orice neînțelegere sau ambiguitate. Exemplele și demonstrațiile la tablă ne ajută să ilustrăm tehnicile și procesele artistice.

Pentru că trăim în epoca tehnologiei, putem să ne folosim cu succes de tablele inteligente, diferite aplicații gândite să aducă arta mai aproape de elevi. Cadrul didactic trebuie să fie deschis și în pas cu noile tehnologii care susțin crearea unui mediu incluziv, pentru a reuși să-i atragă în lumea frumosului pe toți elevii.

Foarte importante sunt proiectele de grup bazate pe colaborare care permit elevilor să învețe unii de la alții, să se ajute reciproc, promovând astfel abilitățile sociale și cooperarea.

Într-o clasă bazată pe cooperare și incluziune, vom implica elevii mai avansați sau voluntari pentru a oferi sprijin și ghidare elevilor cu CES. Este foarte important să-i apreciem pe toți elevii, să-i felicităm și să-i aplaudăm când reușesc să obțină lucrări expresive, să apreciem pozitiv efortul depus în timpul lecției, orice mică reușită trebuie evidențiată, pentru că aceste lucruri duc la creșterea stimei de sine a elevilor, crează momente plăcute împreună, armonizează și unește grupul. În parcursul educational

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

incluziv, ne vom alege teme care sunt relevante și interesante pentru elevii cu CES, pentru a le capta atenția și a le stimula interesul.

O metodă interesantă este încurajarea elevilor să integreze experiențele lor personale în lucrările de artă, oferindu-le o platformă pentru auto-exprimare.

Pentru a avea succes și progres, cadrele didactice trebuie să participe la cursuri de formare și ateliere pentru a-și îmbunătăți abilitățile și cunoștințele în ceea ce privește educația incluzivă și adaptările necesare, trebuie să-și dezvolte inteligența emoțională și să aplice aceste principii zi de zi în munca cu elevii. Într-un mediu armonios și plăcut, toți elevii progresează, fiecare în ritmul său unic și personal.

Extrem de important este și menținerea unei comunicări deschise și regulată cu părinții pentru a împărtăși progresul elevilor și a discuta nevoile specifice. Comunicând cu părinții putem afla interesele reale ale elevilor, lucru foarte util în crearea unui plan de lecție.

Pentru validarea efortului și aprecierea elevilor cu CES, îi vom implica în activități creative, cum ar fi diverse ateliere de creație, îi vom încuraja să participe la concursuri de creație, lucrările realizate în timpul orelor vor fi expuse pe panourile expoziționale ale școlii.

Implementarea acestor strategii poate contribui semnificativ la crearea unui mediu educațional incluziv și stimulat, care să sprijine dezvoltarea potențialului creativ al elevilor cu cerințe educaționale speciale.

VALORIFICAREA TRADIȚIILOR ȘI DIVERSITĂȚII CULTURALE ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ

Prof. STANCULESCU SIDIA-NICUȚA

Liceul Teoretic „David Voniga” Giroc

Tradițiile și obiceiurile reprezintă piatra de temelie a identității noastre culturale. Ele sunt legătura noastră cu trecutul, dar și puntea către viitor, reflectând continuitatea și evoluția comunităților noastre. În calitate de profesoară de Educație Muzicală la Liceul Teoretic „David Voniga” din Giroc, am avut privilegiul de a observa și de a participa la procesul de educare a elevilor în spiritul acestor valori fundamentale.

Importanța tradițiilor și obiceiurilor în educația muzicală

În cadrul educației muzicale, tradițiile și obiceiurile joacă un rol esențial. Ele nu doar că ne oferă o bază solidă pentru înțelegerea și aprecierea muzicii, dar și contribuie la dezvoltarea identității culturale a elevilor. Muzica populară, colindele, dansurile tradiționale, toate acestea sunt expresii autentice ale culturii noastre și oferă un context viu pentru predarea muzicii.

De exemplu, în fiecare an organizăm la liceu „Săptămâna Tradițiilor”, unde elevii au ocazia să învețe și să interpreteze cântece și dansuri tradiționale. Această activitate nu doar că le îmbogățește cunoștințele muzicale, dar și le dezvoltă respectul față de moștenirea culturală.

Interculturalitate și diversitate în contextul educației muzicale

Interculturalitatea și diversitatea sunt concepte care devin din ce în ce mai importante în contextul globalizării. În educația muzicală, acestea se manifestă prin includerea și aprecierea diferitelor culturi muzicale din întreaga lume. Elevii învață să aprecieze muzica altor popoare, să recunoască și să respecte diversitatea culturală.

La Liceul Teoretic „David Voniga”, am introdus un program numit „Muzica Lumii”, unde elevii explorează tradițiile muzicale din diferite colțuri ale lumii. Această inițiativă îi ajută să înțeleagă și să valorizeze diversitatea culturală, să devină mai deschiși și mai toleranți.

Rolul educației muzicale în promovarea interculturalității

Educația muzicală are un rol crucial în promovarea interculturalității. Prin muzică, elevii pot descoperi și înțelege mai bine alte culturi. Muzica este un limbaj universal care poate depăși barierele lingvistice și culturale, facilitând astfel dialogul intercultural.

În cadrul orelor de muzică, încurajez elevii să își împărtășească propriile tradiții muzicale și să învețe despre cele ale colegilor lor. Această abordare nu doar că îmbogățește experiența educațională, dar și contribuie la construirea unei comunități școlare mai unite și mai diverse.

Provocări și oportunități

Integrarea tradițiilor și obiceiurilor într-un context intercultural și diversificat nu este lipsită de provocări. Uneori, poate fi dificil să găsești echilibrul între păstrarea tradițiilor locale și deschiderea către influențele externe. Cu toate acestea, aceste provocări reprezintă și oportunități de a crea un mediu educațional dinamic și incluziv.

**FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”**

Un exemplu de succes în acest sens este proiectul „Sunete și Culori”, în cadrul căruia elevii au colaborat cu artiști locali și internaționali pentru a crea o compoziție muzicală originală, inspirată din diferite tradiții culturale. Acest proiect a fost un exemplu perfect de cum diversitatea poate îmbogăți creația artistică și poate întări legăturile comunității.

Concluzie

Tradițiile și obiceiurile sunt esențiale pentru educația muzicală, oferind o bază solidă pentru înțelegerea și aprecierea muzicii. Interculturalitatea și diversitatea adaugă profunzime și bogăție acestei experiențe educaționale. În calitate de profesori, avem responsabilitatea de a promova aceste valori și de a crea un mediu în care elevii să poată învăța și să se dezvolte într-un spirit de respect și apreciere reciprocă.

La Liceul Teoretic „David Voniga” din Giurgiu, ne străduim să îmbinăm tradiția cu inovația, să cultivăm respectul pentru moștenirea noastră culturală și să promovăm deschiderea către diversitatea lumii. În acest fel, educația muzicală devine un instrument puternic pentru formarea unor tineri capabili să trăiască și să contribuie într-o lume din ce în ce mai interconectată.

DIVERSITATE CULTURALĂ

Prof. SURDUC LUCIA

Școala Gimnazială „Nichita Stănescu” Baia Mare

Diversitate culturală înseamnă varietatea de culturi care interacționează și coexistă în același spațiu geografic. Acest concept presupune recunoașterea și acceptarea diferențelor culturale. De asemenea, termenul de diversitate culturală se referă la includerea diferitelor perspective culturale într-o organizație sau societate.

Diversitatea culturală este indispensabilă pentru pace și securitate la nivel local, național și internațional. Doar acceptând și respectând diferențele culturale, noi vom susține o dezvoltare durabilă a comunităților, popoarelor și națiunilor.

Acceptarea diferențelor culturale este esențială în susținerea și promovarea diversității culturale. Diferențele culturale se manifestă prin diversitatea limbii, artei, muzicii, credințelor religioase, structurii sociale, agriculturii, alimentației și a tuturor celorlalte atribute ale societății umane. Prin urmare, este important să recunoaștem că fiecare cultură este diferită și fiecare individ are o identitate culturală unică. Mai mult, înțelegerea faptului că lumea este alcătuită din oameni cu culturi diferite este esențială pentru a deveni o persoană respectuoasă și atentă, care este capabilă să lucreze cu ceilalți pentru binele comun.

Prin cultură se modelează personalitatea umană, întrucât cultura transmite modele comportamentale, atitudini sociale, reacții dobândite și învățate, întreaga istorie a omului ca ființă socială. Cultura păstrează experiența socială și cognitivă, deține formele în care se exprimă conștiința de sine a unei societăți, elaborează și întreține mecanismele prin care se afirmă creația umană.

Diversitatea culturală înfățișează un fenomen de baza al societății. Ea vizează diferențele culturale existente între oameni, precum și cele dintre grupuri diverse, ca identități multiple: tradiții, obiceiuri, modul de abordare a educației și a societății din perspective interculturale.

Sub aspectul unității și diversității, cultura cuprinde un ansamblu complex de instituții aferente și mijloace de comunicare, în jurul cărora este organizată viața culturală și prin care valorile pătrund în spațiul social.

Printre cele mai însemnate instituții care mijlocesc raporturile dintre cultură și societate pot fi menționate: sistemul de învățământ, instituțiile de cercetare științifică, mijloacele de comunicare în masă, bibliotecile, instituțiile de menire culturală. Ele constituie forme prin care cultura se socializează și își exercită toate funcțiile sale.

Cultura, ca fenomen complex dependent de baza societăților din care face parte, este o verigă importantă în șirul sistemelor economic, politic și familial, fără de care colectivitatea umană nu ar putea exista. Societatea influențează structura culturii, iar cultura, la rândul ei, starea societăților.

Bibliografie:

1. Al. Tănase, *Cultură și civilizație* – Ed. Politică, București, 1977
2. George-Daniel Nădejde, *O cultură europeană, o provocare pentru comunicarea religioasă și socială*, – București, 2004

INTRODUCERE ÎN ÎNVĂȚAREA COLABORATIVĂ PRIN INSTRUMENTELE TIC

Prof. TILICI LUMINIȚA CONSTANȚA
Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

În perioada 15-20 aprilie 2024, am participat la cursul „**A European School for AllChildren**” care a avut loc la Roma. Cursul a fost organizat de **Europass Teacher Academy**, Florența-Italia , iar această mobilitate a fost desfășurată în cadrul Programului Erasmus+ cu nr. de referință 2023-1-RO01-KA122-SCH-000125642.

Obiectivele cursului s-au concentrat pe:

- Gestionarea eficientă a clasei cu diversitate culturală ;
- Asigurarea accesului la educație în mod egal tuturor elevilor indiferent de abilitățile lor ;
- Promovarea și înțelegerea în rândul elevilor a valorilor democratice moderne ;
- Familiarizarea cu aplicații digitale în vederea creșterii calității actului educativ ;
- Dezvoltarea competențelor digitale și lingvistice a cursanților prin realizarea unor aplicații practice ;
- Promovarea învățării colaborative în proiecte internaționale;
- Promovarea Proiectelor Europene de cooperare a Școlilor .

„**Introducere în învățarea colaborativă prin instrumentele TIC**” a fost una dintre temele mele preferate..Au fost prezentate câteva aplicații utile profesorilor în optimizarea activităților didactice, unele aplicații fiind utile nu doar pentru conceperea activităților ci și pentru activitățile interactive prin care se pot colecta în timp real informații (statistici, vot, student icebreaker)

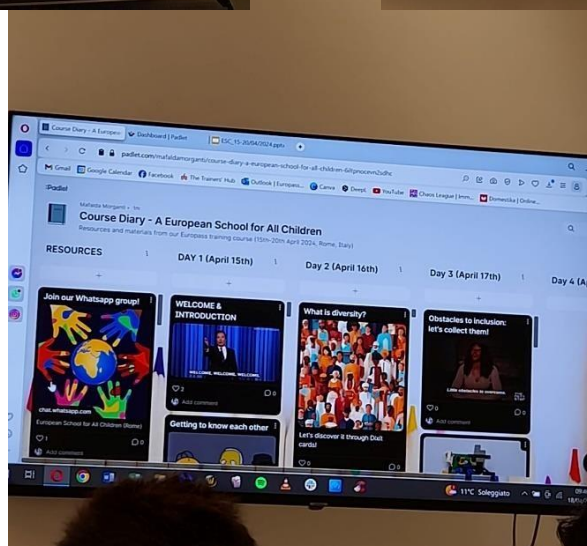
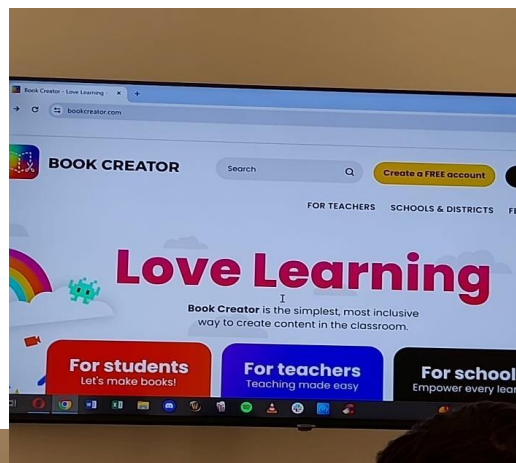
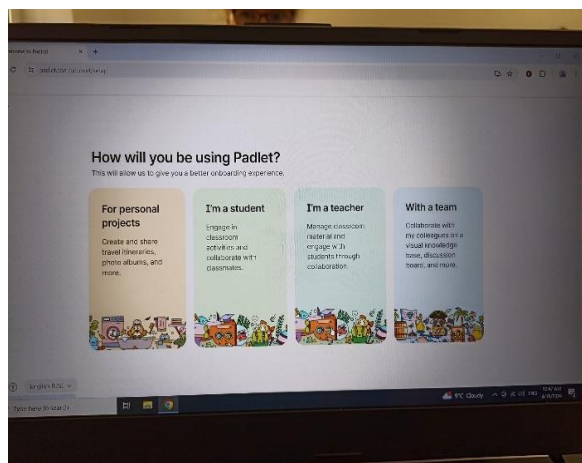
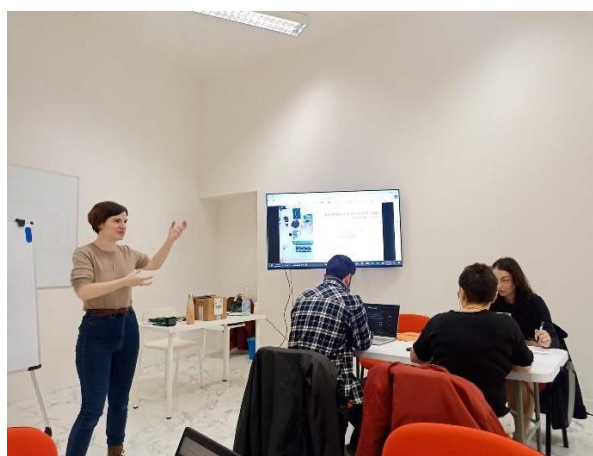
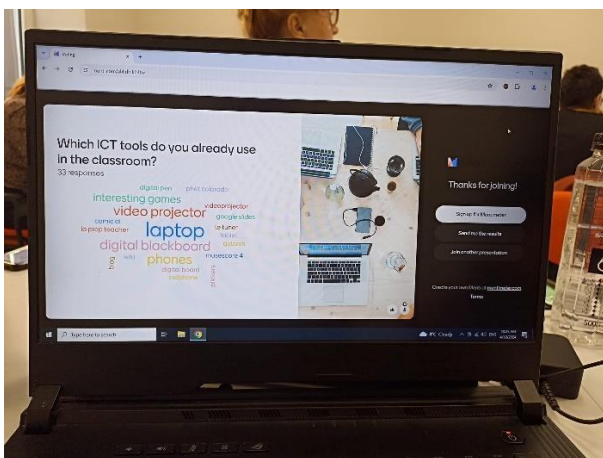
1. Una din aplicațiile prezentate a fost MENTIMETER (www.menti.com) prin care putem concepe chestionare pentru a culege date/informații în timp real. Avantaje: este interactivă, participanții intră online, răspund , datele fiind centralizate în timp real.
2. O altă aplicație foarte utilă și cu multiple utilizări este PADLED.COM . După prezentarea principalelor funcții din aplicație, participanții au fost invitați să își creeze propriul cont și să lucreze în aplicație câteva sarcini: construirea unei hărți cu obiective importante din orașul lor, obiective vizitate în Roma și obiective pe care le doresc să le mai viziteze.

Au experimentat apoi cum pot schimba prezentarea în diferite moduri accesând setările: Canvas/Wall/Stream/Card/Timeline și cum pot posta în diverse aplicații ceea ce lucrează în PADLED.

Un alt aspect interesant la PADLED a fost descoperirea A.I : cum să lucrezi cu inteligența artificială? În funcție de domeniul care îl interesează pe profesor ,se completează cerințele iar

A.I. îți oferă sugestii și modalități de realizare a activităților.

3. O alta aplicație foarte utilă prezentată a fost BOOK CREATOR prin care se pot realizaprezentări sub forma de albume sau cârți .

Învățarea Colaborativă prin Instrumentele TIC

Învățarea colaborativă prin intermediul tehnologiilor informaționale și de comunicare (TIC) reprezintă o metodă modernă și eficientă de a stimula interacțiunea și cooperarea între elevi. Utilizarea TIC în educație poate transforma experiențele de învățare, oferind oportunități unice pentru colaborare, partajare de cunoștințe și dezvoltare a competențelor digitale.

Beneficii ale învățării colaborative prin TIC

1. Accesibilitate și flexibilitate

Instrumentele TIC permit elevilor să colaboreze indiferent de locația geografică, facilitând accesul la resurse educaționale și proiecte comune.

Flexibilitatea timpului de studiu permite elevilor să colaboreze în afara orelor tradiționale de școală.

2. Dezvoltarea competențelor digitale

Utilizarea TIC în colaborare dezvoltă competențele digitale ale elevilor, pregătindu-i pentru cerințele pieței muncii moderne.

Elevii învață să utilizeze diverse platforme și instrumente digitale, să gestioneze informațiile online și să comunice eficient în mediul virtual.

3. Stimularea creativității și inovației

Colaborarea prin TIC încurajează creativitatea și inovația, oferind elevilor posibilitatea de a explora soluții noi și de a împărtăși idei.

Proiectele comune online pot include prezentări multimedia, videoconferințe, bloguri și wiki-uri, oferind modalități diverse de exprimare.

4. Îmbunătățirea abilităților de comunicare și lucru în echipe

Învățarea colaborativă prin TIC dezvoltă abilitățile de comunicare și cooperare ale elevilor, esențiale pentru succesul în carieră și viața personală.

Elevii învață să colaboreze eficient în echipe virtuale, să-și asume responsabilități și să gestioneze conflictele.

Instrumente TIC pentru Învățarea Colaborativă

1. Platforme de învățare online (LMS)

Google Classroom, Moodle, Blackboard: Aceste platforme permit crearea de cursuri online, distribuirea materialelor educaționale, realizarea de teme și teste, și facilitarea discuțiilor și colaborării între elevi.

2. Instrumente de conferințe video

Zoom, Microsoft Teams, Google Meet: Aceste instrumente permit desfășurarea de întâlniri și cursuri online, facilitând colaborarea în timp real între elevi și profesori.

3. Instrumente de colaborare în timp real

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Google Docs, Microsoft OneNote, Padlet: Permite elevilor să lucreze împreună pe documente, prezentări și proiecte, în timp real, oferind funcții de editare și comentarii colaborative.

4. Platforme de comunicare și mesagerie

Slack, Microsoft Teams, Discord: Aceste platforme oferă canale de comunicare dedicate pentru echipe și proiecte, facilitând schimbul rapid de informații și colaborarea.

5. Instrumente de gestionare a proiectelor

Trello, Asana, Monday.com: Ajută elevii să organizeze și să gestioneze sarcinile de proiect, să urmărească progresul și să colaboreze eficient.

6. Instrumente de creare de conținut multimedia

Canva, Prezi, Adobe Spark: Permite elevilor să creeze prezentări, videoclipuri și alte materiale multimedia pentru proiectele lor comune.

Implementarea învățării colaborative prin tic

1. Planificarea și organizarea

Profesorii trebuie să planifice activitățile de învățare colaborativă, stabilind obiective clare, sarcini și termene limită.

Alegerea instrumentelor TIC adecvate pentru fiecare activitate în funcție de nevoile și competențele elevilor.

2. Instruirea elevilor

Elevii trebuie instruiți în utilizarea instrumentelor TIC și în tehnici de colaborare online.

Oferirea de ghiduri și tutoriale pentru a facilita adaptarea elevilor la noile tehnologii.

3. Suport și monitorizare

Profesorii trebuie să ofere suport continuu și să monitorizeze progresul elevilor, intervenind atunci când este necesar.

Feedback regulat și constructiv pentru a ajuta elevii să-și îmbunătățească performanțele și colaborarea.

4. Evaluarea și reflectarea

Evaluarea rezultatelor proiectelor colaborative și a competențelor dezvoltate de elevi.

Reflectarea asupra procesului de învățare și identificarea aspectelor care pot fi îmbunătățite în viitor.

Concluzie

Învățarea colaborativă prin intermediul instrumentelor TIC oferă oportunități valoroase pentru dezvoltarea competențelor digitale, comunicative și de cooperare ale elevilor. Implementarea eficientă a acestor metode necesită planificare, instruire și suport continuu, dar beneficiile aduse de această abordare modernă justifică eforturile depuse.

TRADIȚII, OBOCEIURI, INERCULTURALITATE, DIVERSITATE LA VINTILEASCA

Prof. Dr. TRESTIANU GABRIEL

Școala Gimnazială „Regina Maria” Vintileasca

Vintileasca, situată în județul Vrancea, este o comună pitorească din România cunoscută pentru bogatele sale tradiții și obiceiuri. Iată câteva aspecte esențiale legate de tradițiile, obiceiurile și diversitatea culturală din această zonă:

Tradiții și Obiceiuri vintilene!

1. Festivaluri și Sărbători Locale:

- Sărbătorile de iarnă: Colindatul și Plugușorul sunt obiceiuri foarte importante. Grupuri de colindători merg din casă în casă, aducând urări de bine gazdelor.

- Sărbătorile pascale: Paștele este sărbătorit cu mare fast, incluzând tradițiile de Înviere, vopsitul ouălor și pregătirea mâncărilor tradiționale.

- Sânzienele: În această zi, oamenii împletesc cununi din flori, pe care le aruncă pe acoperișuri pentru a aduce noroc și protecție casei.

2. Obiceiuri de nuntă:

- Nunta tradițională la Vintileasca este un eveniment grandios care include obiceiuri precum pețitul, cununia religioasă, dar și diverse jocuri și dansuri tradiționale precum hora, sârba, bătuta, ciufu și brâul.

3. Meșteșuguri tradiționale:

- Țesutul și cusutul: Femeile din Vintileasca sunt renumite pentru țesutul covoarelor, țoalelor și al veșmintelor tradiționale, folosite atât în viața de zi cu zi, cât și la ocazii speciale.

Interculturalitate și Diversitate

1. Influențe Culturale:

- Vintileasca, ca multe alte comunități din România, a fost influențată de diverse culturi de-a lungul timpului, datorită poziției sale geografice și a interacțiunilor cu alte comunități din regiune. Se poate observa o combinație armonioasă de elemente românești tradiționale cu influențe moderne.

2. Evenimente Culturale:

- Ziua Comunei de Rusalii: Un eveniment anual care celebrează tradițiile locale, incluzând spectacole de muzică și dans, expoziții de meșteșuguri și degustări de produse locale.

Diversitate Culturală

1. Tradițiile locale și moderne:

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- Deși tradițiile sunt păstrate cu sfințenie, generațiile mai tinere aduc și elemente moderne în viața comunității, creând astfel un echilibru între vechi și nou.

2. Integrarea culturilor vecine:

- Comunitatea din Vintileasca a fost de-a lungul timpului deschisă la influențe externe, incluzând obiceiuri și practici de la comunitățile vecine, ceea ce a contribuit la diversificarea culturii locale.

Importanța acestor tradiții

- Identitate culturală: Păstrarea tradițiilor și obiceiurilor ajută la consolidarea identității culturale a comunității.

- Coerență socială: Participarea la tradiții comune întărește coeziunea socială și sentimentul de apartenență la comunitate.

- Educație și transmiterea valorilor: Tradițiile sunt un mod important de educare a tinerelor generații în spiritul respectului pentru valorile culturale locale.

În concluzie, Vintileasca este un exemplu viu de comunitate care își păstrează și celebrează tradițiile și obiceiurile, în timp ce îmbrățișează diversitatea și interculturalitatea, contribuind astfel la bogăția culturală a regiunii Vrancea.

TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE TRADIȚII FOLCLORICE ROMÂNEȘTI-JOCUL CĂLUȘARILOR

Prof. Inv. Primar ȚĂRANU IOANA

Școala Gimnazială „ Maria Rosetti” București

România are o bogată tradiție de sărbători și obiceiuri populare, multe dintre ele având rădăcini în vechile tradiții păgâne și fiind ulterior integrate în calendarul creștin. Aceste sărbători reflectă valorile și credințele culturii românești și sunt ocazii de a celebra diverse aspecte ale vieții, naturii și spiritualității.

Nu există probabil nimic mai reprezentativ pentru un popor decât folclorul, iar la acest capitol România are o poveste fascinantă de spus...

Este atât de evident caracterul lor magic, încât afirmând aceasta nu facem decât să repetăm lucruri comune, chiar dacă originea și rostul lor sunt tot mai greu de pătruns pentru omul de acum.

Jocul Călușarilor este una dintre cele mai vechi și spectaculoase tradiții folclorice românești. Este un dans ritualic cu multiple semnificații, fiind asociat atât cu cultul fertilității și al sănătății, cât și cu protecția împotriva spiritelor rele.

Despre **Căluș** s-a afirmat că ar fi un dans adus de coloniștii romani sau, pentru a-i justifica singularitatea, că ar fi de origine tracică – un dans de inițiere al tinerilor viitori luptători. Aceste ipoteze subliniază vechimea și complexitatea acestui ritual, care este unul dintre cele mai fascinante și misterioase aspecte ale folclorului românesc.

Origini romane

Ipoteza Romană: Una dintre teorii sugerează că dansul Călușarilor ar fi fost adus de coloniștii romani în Dacia. Această teorie se bazează pe asemănările dintre Călușari și dansurile militare romane, care erau adesea ritualuri de inițiere și de întărire a coeziunii grupurilor de soldați

Elemente Comune: Dansurile militare romane includeau elemente precum marșul în formații strânse, utilizarea bățelor sau a săbiilor și mișcări sincronizate, toate acestea regăsindu-se și în dansul Călușarilor

Origini tracice

Ipoteza Tracică: O altă teorie susține că dansul Călușarilor ar avea origini tracice, fiind un dans de inițiere al tinerilor viitori luptători. Tracii, cunoscuți pentru tradițiile lor războinice și culturale, aveau numeroase ritualuri de inițiere și de război, iar dansurile ritualice erau o componentă importantă a acestor tradiții.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024 SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Simbolismul Războinic: Dansul Călușarilor include mișcări rapide și precise, sărituri și lupte ritualice cu bățele, care pot fi interpretate ca o formă de antrenament pentru tineri războinici. Bețele și clopoțelii utilizați în dans ar putea simboliza armele și echipamentele războinice.

Caracteristici ale Jocului Călușarilor

Ritual de Vindecare și Protecție: Indiferent de originea sa, dansul Călușarilor a evoluat într-un ritual complex de vindecare și protecție. Se crede că Călușarii au puterea de a alunga spiritele rele și de a vindeca bolnavii, funcționând ca un fel de șamani sau preoți ai comunității.

Structura Dansului: Jocul este condus de un vătaf (lider) și un mut (un personaj mascat și mut), iar grupul de dansatori execută mișcări coordonate și sărituri impresionante. Costumele albe, panglicile colorate și clopoțelii sunt elemente distinctive ale dansului.

Elemente de Sincretism Cultural

Combinarea Tradițiilor: Este posibil ca dansul Călușarilor să fie rezultatul unui sincretism cultural, combinând elemente din tradițiile romane, tracice și dacice. De-a lungul secolelor, dansul a absorbit influențe diverse, devenind un simbol puternic al identității culturale românești.

Adaptarea la Creștinism: Cu timpul, dansul a fost integrat în sărbătorile creștine, în special cele legate de Rusalii, păstrându-și însă esența sa precreștină.

Patrimoniu Cultural

Recunoaștere UNESCO: În 2005, Jocul Călușarilor a fost inclus pe lista patrimoniului cultural imaterial al umanității de către UNESCO. Această recunoaștere subliniază importanța și unicitatea acestui dans în contextul patrimoniului cultural mondial.

Conservare și Promovare: Jocul Călușarilor continuă să fie practicat în România, în special în Oltenia și Muntenia, fiind o parte integrantă a festivalurilor folclorice și a evenimentelor culturale.

Originea exactă a Jocului Călușarilor rămâne subiect de dezbatere, dar ceea ce este clar este că acest dans reprezintă un element esențial al folclorului românesc. Fie că provine de la coloniștii romani, fie că are rădăcini tracice, Jocul Călușarilor este un exemplu viu al modului în care tradițiile culturale pot evolua și se pot adapta, păstrându-și în același timp esența și semnificațiile profunde.

SĂRBĂTOAREA CUCILOR

Elev VÎRDOL ALIN-DANIEL cls. a XI-a

Prof. îndrumător COSMA ELEONORA

Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Constanța

Sărbătoarea Cucilor este un ceremonial de fertilizare și purificarea spațiului și timpului. Ritualul este practica bătutului, obicei păstrat din străbuni de feciorii și bărbații tineri care poartă măști. Participanții acordă o importanță deosebită mascării în cucii. Ziua Cucilor, cea mai importantă manifestare artistică populară a județului Ilfov, în special a localității. Manifestarea transformă satul într-un adevărat carnaval popular în aer liber. Obiceiul face parte din zestrea culturală locală.

De Ziua Cucilor se spune că se alungă iarna. Această sărbătoare este o datină de primăvară, atestată numai în sudul țării. Explicația acestui fapt ar putea fi fuziunea dintre români și bulgarii din această zonă. Bărbații sunt îmbrăcați în fuste, cu un clopot legat de brâu, cu glugă pe cap, purtând și un băț în mână. Cucii aleargă în prima zi de la Lăsatul Secului pe toți care nu sunt costumați. Seara, cucii mergeau în grup, din casă în casă, pentru a face câte o oră în curte. Dacă cineva nu primește o lovitură de la Cuci în acesta zi, se zice că acela nu va fi sănătos acest an.

Cucul este considerată o pasăre – oracol, care este atestată și de vechii greci, care are un rol purificator. Se spune că în epoca romană, exista o veche tradiție, prin care sclavii travestiți pentru a nu fi recunoscuți aveau voie să-și bată stăpânii o dată pe an. Măștile cucilor alungă prin sunetul clopotului spiritele malefice. Maska reprezintă, în totalitatea ei, scurgerea timpului

Cucii sunt o tradiție foarte veche și în Brănești, iar cercetările etnografice au dus firul apariției cucilor către bulgarii veniți în sudul localității, în zona Băjenari, începând cu secolul al XVIII-lea.

De sute de ani, a doua zi după Lăsata Secului de brânză, înainte de intrarea în Postul Mare al Sfințelor Paști, are loc sărbătoarea “Ziua cucilor”, zi în care tinerii – numai bărbații – se costumează și se maschează în cucii și cucoaice.

Semnificațiile acestei sărbători sunt legate de obiceiurile de trecere și de renaștere, de obiceiurile pastorale și agrare (ieșitul cu plugul la arat, păstorii cu caprele), ritul fecundității și fertilității prin elementele din constumația cucului (barba de țap sau blană de iepure sau lovirea tinerelor fete cu palma pe coapse), renașterea naturii prin multitudinea de flori folosite la confecționarea măștilor, alungarea răului prin zgomotul puternic produs de acioaie (clopote).

După sărbătorile de iarnă, odată cu începutul postului Sfințelor Paști, (de Lăsata Secului de Brânză) la Brănești-Ilfov este un prilej de mare sărbătoare, pentru că în aceste zile are loc Împăcăciunea, Urălia și Ziua Cucilor.

Împăcăciunea

În duminica Lăsatului de Sec pentru Sfințele Paști, familii tinere merg la rude și la nași cu “împăcăciunea”. Își împărtășesc ouă fierte, dulciuri, fructe, cu lumânare aprinsă și se cinstesc cu vin, având conștiința că s-au iertat. Explicația acestei *împăcăciuni*, chiar dacă mulți nu o cunosc, este simplă și are un caracter profund creștin. Intarea în Postul Paștelui trebuie făcută cu sufletul împăcat,

eliberat de certurile și dușmăniile apărute peste an. Duminică seara, în timp ce copiii organizează Urălia, obicei de iluminatie, pe stradă sau la focul de Urălie, sătenii se cinstesc cu vin în virtutea împăcării, chiar dacă nu există motive pentru aceasta.

Urălia

Întâlnit și în alte localități, Urălia se desfășoară în toate satele comunei Brănești. Copiii, după ce s-a înserat bine, aprind focuri și fac urături cu glas tare, în cor, acompaniați de legăturile de acioaie (clopoței dubli) ce vor fi folosite a doua zi de cuci. Urarea: **Urălie! Urălie!**, deseori este însoțită de dialoguri satirice care amendează moravurile sătenilor. Focul, simbol al purității și al primenirii, al arderii resturilor iernii și nașterii primăverii s-a făcut diferit de-a lungul timpului. "La sfârșitul secolului al XIX-lea se lega de cumpăna puțului câte o dihonită de păcură, o aprindeau și lăseau găleata în puț, ca astfel dihonita aprinsă să rămână suspendată în aer până se consumă" (Simion Florea-Marian). Prin anii 1950 se ținea în mână câte o beldie lungă de 2 metri, la capătul căreia se legau fie cârpe înmuiate în păcură sau motorină, fie o tighă pe care o aprindeau și o plimbau pe deasupra capului strigând dialoguri batjocoritoare. După o vreme Urălia a început să se facă prin arderea snopilor de coceni iar astăzi se ard anvelope de cauciuc uzate, în număr mare, în funcție de cum s-a îngrijit fiecare ceată de copii în a strânge materialul de ars, astfel că focul continuă mult după miezul nopții, fumegând chiar și a doua zi. În virtutea primenirii, în trecut cu acest prilej se ardeau și o serie de acareturi, (lucruri vechi) care nu mai erau folosite, iar "femeile luau din cenușa focului și o puneau în cotețul găinilor pentru a face ouă mai de timpuriu" (Simion Florea-Marian). *La Uralie se mai cunoșteau oamenii, se mai lega câte o prietenie. Se zicea că băieții cu mai multe prietene primesc costum de cucoaică de la fiecare dintre ele și le schimbă în cursul serii, ca să nu mai fie recunoscuți, și apoi vin și le bat pe fete.*

Sărbătoarea Cucilor

Luni, a doua zi de Lăsata Secului este "Ziua Cucilor", cea mai importantă manifestare artistică populară care transformă Brăneștiul într-un adevărat spectacol popular în aer liber. Jocul presupune mascarea tinerilor în cucii și cucoaice și lovirea sătenilor cu palma pe umăr pentru "alungarea răului" și "pentru a avea sănătate". Personajele principale sunt:

Cucul - are un costum bărbătesc pe care și-l confecționează singur. Maska sa numită *chip* este de-a dreptul impresionantă, cu o cupolă mare, grea și împodobită cu sute de flori viu colorate din hârtie creponată ca o sorcovă imensă, din care la spate atârnă zeci de plete din panglici de hârtie, lungi până la pământ, apoi *obrăzarul* cu nasul lung de care atârnă ciucuri sau clopoței, cu pomeții roșii, bine conturați și *barba* din blăniță de iepure. Pe mască sunt fixate oglinzi ce simbolizau stelele majore, soarele și luna. Costumul este compus din straie țărănești, prevăzut

cu ștampile cruciforme roșii și o centură de clopoței mici și rotunzi (*lopci*), așezați în diagonală pe piept.

Cucoaicele - sunt tinerii îmbrăcați femeiește, cu mască de carton pe față și legați cu basma pe cap, care își procurau, în seara de urălie, rochiile de la fetele cu care aveau legături de dragoste. Sunt încinși la mijloc cu o curea de acioi (centură de clopoței mari și dubli) și poartă în mână pământul (un băț și o sfoară cu o opincă în capăt sau un material din cauciuc). Acompaniate de zgomotul asurzitor și înfricoșător al acioaielor, cucoaicele sunt mai agresive, ele lovesc mai tare cunoscuții și prietenii pentru a avea sănătate tot anul. Astăzi, cucoaicele formează majoritatea covârșitoare a mascaților, însă în alaiul cucilor pot fi zărite și alte personaje, din mitologia românească sau din viața cotidiană, tot mai numeroase fiind măștile moderne.

Există mai multe ipoteze referitoare la originea jocului. Unii etnografi, îl consideră un carnaval de origine tracă cu două variante, una nord dunăreană-jocul cucilor și alta sud dunăreană-jocul kukerilor, între acestea petrecându-se influențe reciproce din cauza mișcărilor de populații carpato-balcanice. Alții sunt de părere că este de origine grecească, că jocul cucilor sau al kukerilor

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

din Bulgaria se trage din antesteriile dionisiace (sărbătorile lui Dionysos), preluate de greci de la traci și adaptate în mod diferit. Cucii și Kukerii ar avea la origine jocul kuklei sau al omului travestit specific grecilor din Tracia. Academicianul etnograf Romulus Vulcănescu consideră cucii o manifestare legată de unele rituri pastorale și agrare la traci peste care s-au suprapus elemente grecești din antesteriile dionisiace și elemente slave din procesiunile lui Cupalo (zeul bucuriei la slavi). Deși există și ipoteza unei variante românești, în Brănești jocul este pus pe seama bulgarilor veniți în localitate începând cu sfârșitul sec. al XVIII-lea de prin părțile Silistrei și Cadrilater, unde acest obicei se semnalează în forme asemănătoare..

Riturile și semnificațiile sunt deosebit de complexe însă ele nu mai sunt cunoscute de către membrii comunității.

- Riturile pastorale și agrare erau simbolizate prin ieșitul cu plugul la arat, semănatul simbolic, păstorii cu capre, oi sau măgari și semnificau începutul muncilor agricole.

- Ritul fecundității și fertilității se regăsește în elementele costumației cucului, barba de țap sau blana de iepure, ca semne ale virilității dionisiace sau lovirea tinerelor fete cu palma la “coapse” de către cucii ascunde aceeași semnificație.

- Renașterea naturii, victoria primăverii asupra iernii și începutul unui an nou (așa cum se celebra în trecut), simbolizate de inflorescența de pe măștile chip, o adevărată sorcovă capilară.

- Alungarea răului și a spiritelor rele datorită sunetelor asurzitoare și înfricoșătoare ce rezultau prin jocul centurilor de acioaie ale cucoaicelor.

- Mai târziu, ca măsură de prevenire a îmbolnăvirii de friguri, satul Brănești fiind situat între bălți generatoare de malarie, jocul cucilor a căpătat un nou rit, care de altfel s-a generalizat, o lovitură dată ușor cu palma peste umăr care ținea de sănătate tot anul.

Sărbătoarea cucilor adună comunitatea locală la un adevărat carnaval popular în aer liber și o face să trăiască momente de veselie, amuzament și destindere, însă în ultimii ani asistăm la o degradare și la pierderea treptată a obiceiului.

De la an la an obiceiul Cucilor stârnește tot mai mult interesul oamenilor de cultură, etnologilor, etnografilor, reprezentanților mass-media.

Anul acesta, Cucilor li s-au alăturat trupe din Maramureș, Iași, Sibiu și Vrancea, precum și două formații folclorice din Bulgaria.

TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE

TRADIȚIILE ROME

Prof. VLAD FLAVIA-MARIA

Școala Gimnazială Nr.1 Seimeni

Tradițiile sunt practici, credințe, obiceiuri și ritualuri care se transmit din generație în generație și ajută la menținerea și consolidarea identității culturale și sociale a unui grup sau a unei comunități. Acesta include o gamă largă de activități, de la sărbători și festivaluri religioase și laice la obiceiuri alimentare, meșteșuguri, folclor, cântece, dansuri și povești. Tradițiile reflectă valorile, normele și moștenirea istorică a unei comunități și pot varia foarte mult de la o regiune la alta sau între diferite grupuri etnice și culturale.

Obiceiurile sunt acțiunile și obiceiurile repetitive pe care indivizii sau grupurile le adoptă în viața lor de zi cu zi, cum ar fi salutările, rutinele de dimineață, sărbătorirea zilelor de naștere și diverse ritualuri zilnice. Diferența dintre cuvintele „tradiție” și „obișnuit” constă în scopul și sensul lor cultural și temporal. Obiceiurile sunt mai informale, poate mai puțin structurate decât tradițiile și sunt adesea mai flexibile, capabile să evolueze rapid în timp și să reflecte normele sociale și obiceiurile cotidiene ale unui grup sau comunități și nu necesită neapărat transmitere pe termen lung.

Interculturalitatea se referă la interacțiunea și coexistența armonioasă a diferitelor culturi, inclusiv schimbul reciproc de idei, valori, tradiții și practici. Aceasta include recunoașterea, respectarea și prețuirea diversității culturale, precum și promovarea dialogului și înțelegerii între oameni din medii culturale diferite.

Diversitatea se referă la diferențele dintre indivizi și grupuri din punct de vedere biologic, cultural, social și de mediu. Aceasta include, dar nu se limitează la, diferențele de rasă, etnie, gen, orientare sexuală, religie, statut socio-economic, vârstă, abilități fizice și mentale, convingeri politice și stil de viață. Diversitatea este considerată un element cheie în îmbogățirea societății și promovarea unui mediu de învățare incluziv și respectuos.

Într-o societate din ce în ce mai globalizată și interconectată, interculturalitatea devine un element esențial pentru coeziunea socială și dezvoltarea comunității. Intercultura dintre romi și români este un subiect de o importanță deosebită pentru România, având în vedere istoria comună și interacțiunile constante dintre aceste două grupuri. De-a lungul timpului, romii și românii au împărțit spațiu geografic, economic și social, creând un mediu de conviețuire divers și complex, exitând în România așezări în care numărul locuitorilor de români este egal cu numărul locuitorilor numiți „romi”.

Romii sunt un grup etnic originar din nordul Indiei și s-au răspândit în întreaga lume, în special în Europa, încă din Evul Mediu. Au o identitate culturală distinctă, caracterizată prin tradiții, limba romani și obiceiuri unice. Romii sunt adesea denumiți „țigani”, dar acest termen este considerat nepotrivit și ar trebui evitat, iar termenul „romi” este folosit în schimb. În acest referat am prezentat

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

principalele tradiții ale romilor și m-am concentrat pe aspectele culturale, sociale și spirituale care alcătuiesc această comunitate dinamică.

Una dintre cele mai cunoscute tradiții românești este muzica lăutărească. Este un tip de muzică populară care a avut o influență majoră asupra diferitelor stiluri muzicale est-europene. Instrumentele tradiționale includ vioara, acordeonul, tamburina și chitara. Muzica de vioară joacă un rol central într-o varietate de evenimente sociale și ceremoniale românești, inclusiv nunți, botezuri și festivaluri. Aceste ocazii sunt adesea însoțite de muzică vibrantă și dansuri, care contribuie la atmosfera festivă. Prin muzica lăutărească, tradițiile și poveștile romilor sunt transmise de la o generație la alta. Aceasta nu este doar o formă de divertisment, ci și un mijloc de păstrare și transmitere a identității culturale.

Dansul românesc se caracterizează prin mișcări rapide, energice, adesea cu pași complicați și rotații elaborate. Mișcările sunt sincronizate cu muzica, creând un efect dinamic și fascinant.

Ritmurile complexe și schimbările rapide ale tempo-ului sunt frecvente. Dansul românesc include atât dansuri de grup, cât și dansuri solo. Dansurile de grup sunt adesea realizate la ocazii speciale și includ mișcări coregrafiate care implică întreaga comunitate. Dansurile solistice, pe de altă parte, permit individualității și improvizației, demonstrând abilități personale și stiluri unice.

Romii sunt cunoscuți pentru diversele lor abilități artisanale tradiționale, inclusiv prelucrarea metalelor (cum ar fi bijuterii și articole de uz casnic), țesut și coșuri. Fiecare meșteșug poartă amprenta culturală a unei comunități și se transmite din generație în generație. Romii sunt cunoscuți pentru priceperea lor în realizarea de bijuterii din metale prețioase și semiprețioase. Aceste bijuterii ornamentate includ brățări, cercei, coliere și inele. Unele grupuri de romi sunt specializate în fierărie și produc bunuri și unelte de uz casnic. Aceste produse variază de la feronerie și unelte agricole până la articole decorative, toate realizate cu măiestrie superioară și atenție la detalii. Țesutul este o tradiție importantă în rândul anumitor subgrupuri ale poporului român. Tehnicile tradiționale sunt folosite pentru a produce țesături colorate, cu modele complicate, folosite pentru a face îmbrăcăminte, covoare și alte articole de uz casnic.

Broderia este adesea folosită pentru a decora îmbrăcămintea tradițională românească, cum ar fi fuste, bluze și eșarfe. Multe dintre modele sunt inspirate din motive tradiționale și sunt lucrate manual cu atenție și răbdare. Țeserea coșurilor este un meșteșug tradițional care implică realizarea de coșuri folosind materiale vegetale precum bețe și crenguțe. Folosit în diverse scopuri, cum ar fi depozitare, transport și decorare.

Croitorii români produc articole din piele, cum ar fi curele, huse și alte accesorii. Această tehnică implică tăierea, vopsirea și coaserea pielii, iar produsele sunt adesea proiectate și decorate individual. Ceramica este o tradiție străveche în unele comunități de romi, unde vasele sunt făcute din lut. Aceste vase sunt folosite pentru depozitarea, prepararea și servirea alimentelor și pot fi decorate cu motive tradiționale care reflectă stilul artistic al comunității.

Nunțile românești sunt evenimente deosebit de importante și luxoase care reflectă bogăția culturală și tradițiile profunde ale societății de romi. Aceste ritualuri nu doar sărbătoresc unirea a două ființe umane, ci sunt și expresii complexe ale identității culturale, tradițiilor și valorilor. Nunțile românești sunt adesea planificate din timp și necesită o consultare atentă între familiile mirilor. Organizarea include alegerea datei, a locației, a invitaților și a detaliilor ceremoniei. Costumele tradiționale elaborate sunt esențiale pentru o nuntă românească. Mireasa poartă adesea o rochie bogat decorată, cu broderii și bijuterii, în timp ce mirele poartă un costum formal accentuat cu accesorii

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

tradiționale. Nunțile romane pot include ceremonii religioase, care variază în funcție de credințele religioase ale comunității. Aceasta poate fi oficiată de un preot ortodox, catolic, musulman sau alt lider religios, în funcție de tradițiile specifice ale familiilor implicate. În afară de ceremonia religioasă, nunțile romane includ adesea ritualuri tradiționale care simbolizează unirea și respectul față de tradiții. Aceste ritualuri pot include schimbul de daruri, binecuvântări speciale și alte practici simbolice.

Petrecerea nunții este un element central al ceremoniei și de obicei include o masă festivă cu preparate tradiționale. Bucătăria este bogată și diversă, cu multe feluri de mâncare care reflectă bucătăria tradițională a comunității. Schimbul de cadouri între membrii familiei este un obicei tradițional important la nunțile romane. Aceste cadouri includ bijuterii, bani și alte obiecte de valoare și simbolizează respectul și recunoașterea legăturii dintre ambele familii. Unele comunități de romi au introdus ritualuri de purificare în timpul căsătoriei, care pot include ritualuri speciale pentru a asigura binecuvântarea și prosperitatea căsătoriei. Nunțile romane sunt adesea o oportunitate pentru întreaga comunitate de a se reuni și de a participa la celebrarea căsătoriei. Aceste evenimente întăresc legăturile sociale și culturale și oferă oportunități de interacțiune și coeziune comunitară. Nunțile sunt o modalitate de a păstra tradițiile și valorile romilor și de a le transmite din generație în generație. Aceste ritualuri sunt simboluri ale identității culturale și ale respectului pentru tradițiile ancestrale. Nunțile romane, cu aspectele lor unice și elaborate, au influențat și au fost influențate de multe culturi diferite. Ele reflectă diversitatea și complexitatea culturii romilor și contribuie la aprecierea interculturală.

Educația este un aspect esențial al dezvoltării personale și sociale, iar în multe comunități școlile sunt văzute ca fiind cheia integrării sociale și profesionale. Pentru comunitățile de romi, accesul la educație și participarea la școală pot fi influențate de o serie de factori culturali, socio-economici și instituționali. Participarea copiilor romi la școală variază în funcție de regiune și de situația specifică. Deși copiii romi pot merge regulat la școală, absenteismul și abandonul școlar pot fi o problemă serioasă.

În România, relațiile dintre români și romi sunt complexe și adesea caracterizate de stereotipuri, prejudecăți și diferențe culturale. Înțelegerea și integrarea dintre cele două grupuri etnice este esențială pentru construirea unei societăți mai incluzive și mai justă. Stereotipuri și prejudecăți negative există adesea în percepția românilor despre romi. Aceasta poate include concepții despre stilul de viață, comportamentul și aspectele culturale ale romilor. În plus, romii pot percepe românii ca fiind exclusivi și de neînțeles pentru cultura lor. Înțelegerea și respectul reciproc sunt baza pentru construirea unei societăți incluzive și juste. Promovarea dialogului și a cooperării dintre români și romi poate contribui la dezvoltarea unei comunități mai coerente și armonioase.

În concluzie, interculturalitatea înseamnă recunoașterea și celebrarea diversității și eforturile de a crea un mediu în care toți oamenii, inclusiv romii, să se simtă incluși și să aibă șanse egale.

Bibliografie

1. Fonseca Isabel, 1995, Bury Me Standing: The Gypsies and Their Journey, Vintage;
2. [Tradiție, obiceiuri, interculturalitate, diversitate - Wikipedia](#);
3. [rom - definiție și paradigmă | dexonline](#);
4. [Traditii ale rromilor din spatiul romanesc.pdf \(edu.ro\)](#).

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

SIMPOZIONUL
„TRADIȚII, OBICEIURI,
INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

SECȚIUNEA II
STUDII DE SPECIALITATE

STUDIUL DE SPECIALITATE

INTEGRAREA TRADIȚIILOR POPULARE ÎN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. BURLACU MIRELA

Colegiul National „Mihai Eminescu” Iași

Tradițiile populare reprezintă o componentă esențială a identității culturale și a patrimoniului național. Integrarea acestora în activitățile școlare poate avea numeroase beneficii educaționale și sociale, contribuind la dezvoltarea unei înțelegeri mai profunde a culturii și valorilor naționale în rândul elevilor. Acest studiu își propune să exploreze modalitățile prin care tradițiile populare pot fi incorporate în curriculum și activitățile extracurriculare, oferind exemple practice și recomandări pentru cadrele didactice.

Obiectivele Studiului

1. Promovarea identității culturale: Să promoveze conștientizarea și aprecierea tradițiilor populare în rândul elevilor.
2. Dezvoltarea competențelor sociale și emoționale: Să contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și emoționale prin activități de grup bazate pe tradiții populare.
3. Îmbunătățirea implicării școlare: Să sporească interesul și participarea activă a elevilor în activitățile școlare prin utilizarea tradițiilor populare.
4. Crearea unui mediu de învățare inclusiv: Să creeze un mediu de învățare incluziv, în care diversitatea culturală este respectată și celebrată.

Metodologia

Pentru realizarea acestui studiu, se vor folosi următoarele metode:

1. Observație directă: Observarea modului în care tradițiile populare sunt integrate în activitățile școlare.
2. Chestionare și interviuri: Colectarea de date prin chestionare și interviuri cu elevii, cadrele didactice și părinții pentru a evalua impactul acestor activități.
3. Studii de caz: Analizarea unor studii de caz din diferite școli care au implementat cu succes tradițiile populare în curriculum și activitățile extracurriculare.

Exemple de activități școlare bazate pe tradiții populare

1. Ateliere de meșteșuguri tradiționale:

Țesut și brodat: Elevii pot învăța tehnici tradiționale de țesut și brodat, realizând obiecte decorative sau practice.

Olărit: Introducerea elevilor în arta olăritului prin ateliere practice în care pot crea vase și obiecte din lut.

2. Dansuri și muzică tradițională:

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024 SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Cursuri de dansuri populare: Organizarea de cursuri și spectacole de dansuri populare, în care elevii învață și performează dansuri tradiționale.

Ansambluri folclorice: Formarea unor ansambluri folclorice școlare care să interpreteze cântece și dansuri tradiționale la diverse evenimente școlare și comunitare.

3. Sărbători și festivaluri tradiționale:

Organizarea de târguri și festivaluri: Organizarea de evenimente școlare care să celebreze sărbători tradiționale, cum ar fi Crăciunul, Paștele, Sânzienele sau Ziua Recoltei.

Reconstituiri istorice: Realizarea de reconstituiri istorice și dramatizări ale unor evenimente și tradiții populare.

4. Gastronomie Tradițională:

Ateliere de gătit: Organizarea de ateliere de gătit în care elevii învață să prepare mâncăruri tradiționale.

Expoziții culinare: Organizarea de expoziții culinare în care elevii prezintă și degustă preparate tradiționale.

5. Povești și Legende:

Ore de lectură și povestit: Introducerea poveștilor și legendelor populare în programa școlară prin ore de lectură și povestit.

dramatizări și piese de teatru: Elevii pot pune în scenă piese de teatru bazate pe povești și legende tradiționale.

Beneficiile integrării tradițiilor populare în activitățile școlare

1. Consolidarea identității culturale: Elevii dezvoltă un sentiment de mândrie și apartenență culturală.
2. Îmbunătățirea competențelor sociale: Activitățile de grup bazate pe tradiții populare încurajează cooperarea, comunicarea și respectul reciproc.
3. Creșterea implicării și motivației: elevii sunt mai implicați și motivați să participe la activitățile școlare care sunt relevante și interesante pentru ei.
4. Dezvoltarea creativității și abilităților practice: Participarea la activități artistice și meșteșugărești stimulează creativitatea și dezvoltarea abilităților practice.

Concluzii și recomandări

Integrarea tradițiilor populare în activitățile școlare oferă numeroase beneficii educaționale și sociale. Pentru a maximiza aceste beneficii, se recomandă:

1. Colaborarea cu comunitatea: Implicarea meșteșugarilor, artiștilor și a altor membri ai comunității în activitățile școlare.
2. Formarea cadrelor didactice: Oferirea de cursuri de formare pentru cadrele didactice privind utilizarea tradițiilor populare în predare.
3. Programe și proiecte școlare: Dezvoltarea de programe și proiecte școlare dedicate conservării și promovării tradițiilor populare.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

4. Evaluare și feedback: Evaluarea periodică a impactului acestor activități asupra elevilor și ajustarea programelor în funcție de feedback-ul primit.

Acest studiu oferă un cadru pentru integrarea tradițiilor populare în activitățile școlare, evidențiind beneficiile și modalitățile practice de implementare. Se recomandă adaptarea acestuia în funcție de specificul local și nevoile elevilor

Bibliografie

1. Brăiloiu, C. (1981). *Folclor Muzical Românesc*. Editura Muzicală.
2. Eliade, M. (1987). *Sacrul și Profanul*. Editura Humanitas.
3. Papadima, O. (1968). *Folclor Românesc*. Editura pentru Literatură.
4. Stahl, H. H. (1980). *Contribuții la Studiul Satelor Românești*. Editura Academiei.
5. Vulcănescu, R. (1970). *Mitologie Română*. Editura Academiei.

STUDIU DE SPECIALITATE

UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE PENTRU IMPLICAREA ACTIVĂ A ELEVILOR ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Prof. COSTIN NINA – CĂTĂLINA

Prof. DINESCU IONUȚ

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Motto: „Cel mai frumos lucru pe care îl putem experimenta este misterul. Este sursa tuturor formelor de artă și știință adevărate.” (Albert Einstein)

Metodele didactice reprezintă o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar, eforturile profesorului și ale elevilor săi.

Dezvoltarea gândirii critice constituie un important obiectiv de tip formativ și se realizează prin folosirea cu precădere a unor strategii activ-participative. Aceste strategii nu trebuie rupte de cele tradiționale, ele marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice. Prin metode activ-participative înțelegem toate situațiile și nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puși și care-i scot pe aceștia din ipostaza de obiect al formării și-i transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria lor formare.

Ele reprezintă modalitățile sistematice de lucru de care se pot servi profesori în activitatea de instruire și elevii în cea de învățare, capabile să conducă la rezolvarea obiectivelor pedagogice propuse. Pentru profesor, metodele de învățământ servesc la organizarea și conducerea unei acțiuni sistematice prin care elevii vor realiza obiectivele pedagogice, arătându-i de asemenea ce să facă? și cum să acționeze?. Alegerea uneia sau alteia dintre metode de către profesor, depinde de mai mulți factori subiectivi sau obiectivi, cum ar fi: personalitatea profesorului, imaginația și puterea lui de adaptare, competența profesională, capacitatea de reflexie pedagogică și de analiză.

Procesul de învățământ cuprinde activitățile didactice/educative. Procesul de învățământ funcționează ca o unitate, prin îmbinarea firească și necesară a trei funcții și componente fundamentale: predarea, învățarea și evaluarea.

A preda nu înseamnă că profesorul să transmită informații, iar elevii să le reproducă. A preda înseamnă a organiza și dirija experiențele de învățare școlară. Mai putem spune că predarea este activitatea profesorului de organizare și conducere a ofertelor de învățare, care au drept scop facilitarea și stimularea învățării eficiente la elevi unind diferite mijloace de comunicare (verbale, nonverbale și paraverbale, grafice, scheme realizate pe tablă sau slide-uri puse la videoproiector).

Profesorii trebuie să se preocupe de găsirea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii vor fi puși. Pe baza metodelor pe care le stăpânește, profesorul va încerca noi metode de predare. Este loc în acest domeniu pentru manifestarea imaginației și creativității didactice, cu efecte pozitive nu numai asupra elevilor, ci și asupra dascălului.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Vom exemplifica câteva situații de învățare activă care pot fi aplicate în cadrul orelor de matematică și religie.

1. Brainstorming

Brainstormingul este o metodă care ajută la crearea unor idei și concepte creative și inovatoare. Pentru un brainstorming eficient, inhibițiile și criticile suspendate vor fi puse de-o parte. Așadar exprimarea va deveni liberă și participanții la un proces de brainstorming își vor spune ideile și părerile fără teama de a fi respinși sau criticați.

Etapele unui brainstorming eficient sunt:

- a) alegerea sarcinii de lucru;
- b) solicitarea exprimării într-un mod cât mai rapid a tuturor ideilor legate de rezolvarea problemei;
- c) înregistrarea tuturor ideilor în scris (pe tablă). Anunțarea unei pauze pentru așezarea ideilor (de la 15 minute până la o zi);
- d) reluarea ideilor emise pe rând și gruparea lor pe categorii, simboluri, cuvinte cheie;
- e) analiza critică, evaluarea, argumentarea, contraargumentarea ideilor emise anterior. Selectarea ideilor originale sau a celor mai apropiate de soluții fezabile pentru problema supusă atenției;
- f) afișarea ideilor rezultate în forme cât mai variate și originale: cuvinte, propoziții, colaje, imagini, desene, rezolvări.

Este important de reținut că obiectivul fundamental al metodei brainstorming constă în exprimarea liberă a opiniilor prin eliberarea de orice prejudecăți. De aceea, trebuie acceptate toate ideile, chiar și cele trăsnete, neobișnuite, absurde, așa cum vin ele în mintea elevilor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei.

Aplicarea metodei brainstorming la rezolvarea unui exercițiu, în cadrul unei lecții de recapitulare și sistematizare din capitolului Inele de polinoame. Rădăcini complexe ale polinoamelor.

Etape:

- a) Se propune problema următoare:
Să se determine parametrii reali m, n astfel încât ecuația $x^4 - x^3 - mx^2 - x + n = 0$ să aibă rădăcină dublă $x = 1$ și să se rezolve ecuația.
- b) Se cere elevilor să propună strategii de rezolvare a problemei. Pot apărea sugestii legate de divizibilitate, schema lui Horner, metoda identificării, metoda reducerilor succesive, relațiile lui Viète. Elevii trebuie lăsați să rezolve prin orice metodă doresc.
- c) Se notează toate propunerile elevilor. La sfârșitul orei, elevii să transcrie toate aceste idei și apoi ca în pauză, să mai reflecteze asupra lor.
- d) Pentru problema analizată, cuvintele cheie ar putea fi: rădăcină dublă, divizibilitate, teorema restului.
- e) Se pot adresa întrebări de tipul: Am putea rezolva în mai multe moduri? Ce înseamnă rădăcină dublă? Când două polinoame se divid? În câte moduri putem arăta că două polinoame sunt divizibile? Este util să studiem un caz particular al problemei? Care sunt relațiile între rădăcini și coeficienți? Ce anume trebuie să demonstrăm?

- f) În această etapă trebuie să rezulte strategia de rezolvare a problemei. Dacă $x=1$ este rădăcină dublă a polinomului $f = x^4 - x^3 - mx^2 - x + n = 0$, atunci acesta se divide prin $(x - 1)^2$ și deci restul împărțirii celor două polinoame este polinomul nul.

În schema lui Horner se cere ca $x = 1$ să fie rădăcină dublă, deci $-m + n - 1 = 0$ și $-m = 0$.

Dacă $x = 1$ este rădăcină dublă a ecuației atunci trebuie să rezulte egalitatea: $x^4 - x^3 - mx^2 - x + n = (x^2 - 2x + 1)(x^2 + ax + \beta) -$ folosind metoda identificării coeficienților.

Dacă $P = X^2 - 2X + 1$, $Q = X^4 - X^3 - mX^2 - X + n$, atunci cel mai mare divizor comun dintre P și Q trebuie să fie P – metoda reducerilor succesive.

Din enunț $x_1 = x_2 = 1$.

2. Metoda Știu/Vreau să știu/Am învățat

Cu grupuri mici sau cu întreaga clasă se trece în revistă ceea ce elevii știu deja despre o anumită temă apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în lecție.

Pentru început li se cere elevilor să facă o listă cu tot ce știu despre tema ce urmează a fi discutată, iar profesorul construiește pe tablă un tabel: Știu/Vreau să știu/Am învățat.

Profesorul cere elevilor să spună ce au scris și notează în coloana din stânga informațiile cu care tot grupul este de acord.

Folosind aceeași metodă elevii vor elabora o listă de întrebări.

Profesorul notează în a doua coloană a tabelului întrebările. Aceste întrebări vor evidenția nevoile de învățare ale elevilor în legătură cu tema abordată.

În continuare li se va cere elevilor să rezolve un exercițiu pe tema lecției.

După rezolvarea exercițiului, se va revine asupra întrebărilor formulate în a doua coloană, se constată la care s-au găsit răspunsurile în text și se trec în coloana „Am învățat,,.

Elevii vor face comparație între ceea ce ei cunoșteau despre tema abordată, tipul și conținutul întrebărilor pe care le-au formulat și ceea ce ei au învățat prin lecturarea textului.

Metoda îi activează pe elevi, îi face conștienți de procesul învățării și oferă posibilitatea de a-și verifica nivelul cunoștințelor. Prin acest exercițiu se încurajează participarea fiecărui elev prin conștientizarea eventualelor lacune și prin motivarea acoperirii acestora, se stimulează atenția și gândirea și oferă posibilitatea elevilor de a-și dezvolta competențele necesare unei abordări complexe și integratoare.

Avantajele acestei metode sunt:

- Se clarifică ceea ce se știe, ceea ce nu se știe și ceea ce rămâne de învățat;
- Este o modalitate de învățare interactivă;
- Mobilizează întregul colectiv de elevi;
- Interdisciplinaritatea;
- Este o modalitate pragmatică de abordare a lecției.

Dar avem și câteva dezavantaje:

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- Poate fi uneori time – consuming (costisitoare din punct de vedere al timpului).
- Nu se poate aplica la absolut toate lecțiile.

Aplicarea metodei știu – vreau să știu – am învățat în cadrul lecției: Formarea ecuației de grad n .

Obiectivul acestei lecții este formarea ecuației de grad n când se cunosc rădăcinile.

Fie ecuația $x^3 + 2x^2 + 6 = 0$, cu rădăcinile x_1, x_2, x_3 . Să se scrie ecuația în y , ale cărei rădăcini sunt $y_1 = x_2 + x_3, y_2 = x_1 + x_3, y_3 = x_1 + x_2$.

Știu (ce credem că știm)	Vreau să știu (ce vrem să știm)	Am învățat (ce am învățat)
-definiția polinoamelor cu coeficienți complecși, -operarea cu polinoame, -relațiile lui Viète, -calculul sumelor: $S_n = x_1^n + x_2^n + x_3^n$, pentru $n = 1, 2, 3$, -descompunerea lui f în factori primi: $f = a_0(X - x_1)(X - x_2)(X - x_3)$.	Cum formăm ecuația de grad II, când cunoaștem rădăcinile x_1, x_2 ? Cum formăm ecuația de grad III, când cunoaștem rădăcinile x_1, x_2, x_3 ? Care este forma ecuației în y ? Ce rol au relațiile lui Viète în formarea ecuației? Care este forma generală a ecuației care are rădăcinile x_1, x_2, x_3 ? Care este forma ecuației în y fără a folosi relațiile lui Viète?	Rezolvarea exercițiului propus: Pentru formarea ecuației de gradul III în y de rădăcini y_1, y_2, y_3 trebuie calculate sumele: $S_1 = y_1 + y_2 + y_3$, $S_2 = y_1y_2 + y_2y_3 + y_3y_1$, $S_3 = y_1y_2y_3$ Ecuația cerută este: $y^3 - S_1y^2 + S_2y - S_3 = 0$, adică $y^3 + 4y^2 + 4y - 6 = 0$.

3. Cubul

Metoda presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și interogatoare a unei teme.

Etape:

- Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.
- Anunțarea temei, subiectului pus în discuție.
- Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una dintre fețele cubului. Am aplicat această metodă la lecția Sfânta Taină a Împărtășaniei cls. a VI-a în etapa:

Comunicării noilor cunoștințe

- În această secvență de lecție vom lucra pe grupe și vom aplica metoda cubului.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- Se împarte clasa în șase grupe de elevi (4/5 elevi în fiecare grupă).

Sarcini de lucru în aplicarea metodei cubului:

Interacțiunea pe fețele cubului	Sarcina de lucru pe care o propun
Describe!	Cum arată?
Compară!	Cu cine/ce seamănă și de cine/ce diferă?
Asociază!	La ce te face să te gândești?
Aplică!	Cum poate fi folosit?
Analizează!	Din ce este făcut? Ce conține? Ce presupune?
Argumentează pro sau contra.	Este bun sau rău? Dorit sau nedorit? De ce?

Fiecare grupă va avea de realizat o sarcină de lucru.

Grupa I – Describe – Sfânta Taină a Împărtășaniei (a Spovedaniei).

Grupa II – Compară – cu celelalte slujbe la care ai participat (Sfânta Liturghie, Spovedania, Maslul, Botez, Hirotonie, Nuntă).

Grupa III – Asociază – componentele „Trupul și Sângele Domului” cu pâinea și vinul (Hristos la Cina cea de taină) – Momentul instituirii Sfintei Taine: „Luați, mâncați...”

Grupa IV – Aplică – cunoștințele referitoare la împărtășania cu Trupul și Sângele Domnului în viața ta. Începând cu clasa a II-a și a III-a au participat în Postul Mare împreună cu părinții sau cu profesorul de religie la Spovedanie și s-au pregătit sufletește pentru momentul Împărtășaniei.

Grupa V – Analizează – importanța Împărtășaniei și ce presupune ea :

- unirea cu Hristos și viața de veci;
- pregătirea sufletească pentru acest moment;
- spovedania făcută cu părere de rău și cu dorința de îndreptare;
- împlinirea canonului.

Grupa VI – Argumentează pro sau contra – afirmația: „La fiecare Sfântă Liturghie pâinea și vinul aduse în dar de credincioși se prefăc prin puterea Duhului Sfânt în Trupul și Sângele Mântuitorului spre iertarea păcatelor și spre viața de veci” sau „Cina cea de Taină se reactualizează la Sfintele Paști?”.

Forma finală a scrierii este împărtășită întregului grup.

4. Tehnica „Turul galeriei”

Este o tehnică de învățare prin cooperare, care promovează gândirea și învățarea eficientă, încurajând elevii să-și exprime opiniile cu privire la soluțiile propuse de colegii lor. Pașii în aplicarea acestei tehnici.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

1. Elevii organizați în grupuri de trei sau patru rezolvă o sarcină de lucru care permite mai multe perspective de abordare sau mai multe roluri.
2. Produsele activității grupurilor de elevi sunt notate pe o planșă realizându-se un poster.
3. Posterele se expun pe pereții clasei care se transformă într-o galerie expozițională.
4. Grupurile trec apoi pe rând pe la fiecare poster și fac comentarii direct pe acesta.
5. După ce se încheie „turul galeriei”, fiecare grup își examinează propriul poster și discută observațiile făcute de colegi.

Aplicăm această metodă atunci când urmărim înțelegerea sensului unui citat sau a unui verset biblic.

„Cereți și vi se va da, căutați și veți afla, bateți și vi se va deschide”.

„Drept aceea privegheați, că nu știți nici ziua, nici ceasul când va veni, Fiul omului”(Mt. 25,13).

„Credința fără fapte, moartă este.”(Iacov 2,26)

„Să vorbim și altora despre Hristos.”

„Alcătuieți în scris(desen) portretul unui bun creștin”- clasa a VI-a

Am aplicat metoda și la lecții de Consiliere și orientare: Traficul de ființe umane, Consumul de droguri, Cine sunt eu, Școala în care învăț...

Gama metodelor interactive este diversă. Depinde de măiestria profesorului aplicarea eficientă a acestora la clasă. Să nu uităm că profesorul este un manager al clasei, conduce, îndrumă, motivează, urmărește activitatea independentă a elevilor, pentru ca aceștia să se implice activ în procesul de predare-învățare.

Bibliografie:

1. Zaharia D. – Didactica cu softuri educaționale
2. Sava A., Susu C., Stanciu T. – Strategii didactice
3. Cerghit I. – Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2001
4. Suport de curs – Competențe curriculare
5. Programa școlară, Matematica claselor V-VIII și IX, X, XI, XII, București, 2009
6. Ene S., Iancu E., Tănase O. – Manual pentru clasa a XI – a – Biologie, Editura Gimnasium
7. Secelean N., Ardelean L. – Didactica matematicii – managementul, proiectarea și evaluarea activităților didactice, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007
8. Secelean N., Ardelean L. – Didactica matematicii – noțiuni generale, comunicare didactică specifică matematicii, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007
9. Biblia sau Sfânta Scriptură, Ed. IBM al BOR, București, 1968
10. .Mușata Bocoș, Instruire interactivă, Ed. E.P.U., Cluj Napoca, 2000.
11. Ghid - Instruire diferențiată - Aplicații de teoria inteligențelor multiple, București, M.E.C., 2001.

STUDIU DE SPECIALITATE CULTURĂ ȘI IDENTITATE

Profesor învățământ primar ION MARINELA CARMEN

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

INTRODUCERE

Daniel David, în lucrarea ” *Psihologia poporului român. Profilul psihologic al românilor într-o monografie cognitiv-experimentală*”, în urma unor cercetări ce au durat 10 ani, analizează și realizează un profil psihologic bazat pe trăsăturile reale ale romanilor și alte două profiluri: potentialul nostru, sau ce am putea fi, și modelele care ne ghidează sau ce am vrea să fim.

În urma studiilor a reieșit împărțirea în două a României: cu un profil tradiționalist (mai îmbătrânită, încă majoritară, dar fără o majoritate confortabilă și mai puțin activă în spațiul public) și o Românie cu un profil vestic modern (mai tânără, care devine tot mai puternică și activă în spațiul public).

Cum sunt românii?

Potențialul cognitiv al românilor – de inteligență și creativitate – este comparabil cu cel al popoarelor vestice. Din păcate, acest potențial nu este valorificat, românii se află pe ultimele locuri în Uniunea Europeană/UE prin prisma performanțelor educaționale și de inovație, cu impact negativ asupra indicelui de dezvoltare a țării.

- La nivel emoțional, românii au un nivel mai scăzut de fericire și satisfacție în viață.
- La nivel comportamental, încrederea în ceilalți și cooperarea sunt extrem de scăzute – favorizând un cinism/scepticism crescut, dublat uneori de satiră/umor –, ceea ce nu-i ajută să construiască instituții moderne prin care să-și valorifice potențialul cognitiv, în ciuda faptului că sînt extrem de competitivi (prin auto- și heterocomparație) și au ambiția de a fi cei mai buni sau printre cei mai buni. Acest lucru, nu duce la perseverență comportamentală, ci mai degrabă la indisciplină și la multe lucruri începute cu elan, dar neterminate; perseverența poate lua însă forma încăpățănării atunci când sînt în joc mîndria și stima de sine a românilor, pe fondul unor mecanisme defensive la care fac apel ușor.
- Sub aspectul personalității, au niveluri mai ridicate de emoționalitate și extraversie (gregarism) și niveluri mai scăzute de deschidere/conștiinciozitate/agreabilitate.

Psihologul olandez Hofstede (*apud* David, 2015) arată că România se prezintă la nivel internațional prin următoarele attribute psiho-culturale mai accentuate:

- 1) o țară colectivistă (ex. grupurile se formează pe bază de rudenie/prietenie/cunoștințe, nu pe baza unor valori puse în comun de indivizi autonomi)
- 2) puterea este concentrată (puțini conduc mulți, în mod relativ autoritar),

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- 3) oamenii percep viitorul și schimbările ca pericole, nu ca oportunități
- 4) comportamentul social se controlează mai ales prin pedepse, nu prin recompense. Inglehart și Welzel (*apud* David, 2015) adaugă că România are în prezent un profil al unei țări aflate în faza valorilor de supraviețuire (nu de autoafirmare), cu accent tradiționalist.

Cum se cred românii?

Românii se proiectează ca fiind calzi (ospitalieri/prietenoși/cooperanți) și inteligenți. Recunosc o oarecare indisciplină în propriul comportament, dar o compensează proiectându-se cu o personalitate pozitivă. Această componentă a identității naționale este cea direct conștientizată și asumată la nivelul simțului comun.

Cum sunt vs cum se cred românii?

Discrepanța dintre caracterul național actual (cum sînt popoarele prin prisma personalității) și caracterul național proiectat (cum se cred popoarele prin prisma personalității) este mare, ceea ce duce la o dezvoltare scăzută a țării și satisfacția scăzută în viață a populației.

Românii au un indice crescut de discrepanță, mai ales pe componenta de emoționalitate (se victimizează adesea mai mult decît este cazul) și agreabilitate (se cred adesea mai agreabili decît sînt). Așadar, *”românii au tendința să exagereze atît pozitivul, cît și negativul, ceea ce poate stimula și întreține unele mecanisme defensive, a căror consecință este că nu confruntă ușor realitatea actuală, ci trăiesc în cea proiectată de ei înșiși”*. (David, Daniel, *Psihologia poporului român*, 2015)

IDENTITATEA NAȚIONALĂ

Identitatea națională este o temă complexă care presupune conceptualizarea. Unii autori consideră că identitatea națională are o ontologie similară realității fizice, alții, că există doar ca o construcție psiho-socială (mai mult sau mai puțin forțată), iar alții, că nu există deloc (este un construct fără sens și semnificație clară). Unii autori consideră identitatea națională relativ stabilă, alții mai instabilă: *în timp ce tot ce este nemodificabil este și stabil, nu tot ce este stabil este nemodificabil!* (David, Daniel, *Psihologia poporului român*, 2015)

Identitatea națională poate fi definită în mod absolut (ex. „românii sînt ospitalieri” – prin faptul că cei mai mulți români sînt ospitalieri), sau în mod relativ (ex. „românii sînt ospitalieri” – prin comparația cu un standard de referință, cum ar fi alte popoare).

CONCLUZII

Diminuarea competitivității care ne caracterizează și exersarea cooperării ar duce la dezvoltarea încrederii unii în alții, la reducerea cinismului și a exagerărilor, cu un impact pozitiv de lungă durată asupra capacităților de integrare socială, creșterea calității vieții și a imaginii noastre sociale.

Se impune nevoia unei schimbări naturale a societății românești în spațiul occidental în care am ales să ne integrăm, ducînd la o mai bună utilizare a potențialului pe care îl avem, cu impact pozitiv asupra calității vieții noastre.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Schimbarea vine prin educație, în special educația realizată în cadrul școlilor. O formă de descoperire a conceptelor de cultură și identitate națională sunt activitățile extracurriculare care se pot organiza la nivel de școală, cu diferite ocazii: Ziua Dobrogei, 1 Decembrie- Ziua Națională a României, 24 Ianuarie- Ziua Miciei Uniri, 15 Ianuarie- Ziua Culturii Naționale, etc.

Aceste activități aduc în atenția elevilor simboluri, obiceiuri și tradiții, dar și cunoștințele legate de geografia, istoria, folclorul și studiul culturii României, elemente care prezintă trecutul istoric, limba, viața religioasă.

BIBLIOGRAFIE:

- 1) Cucos, Constantin, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturalitate*, Editura Polirom, Iași, 2000
- 2) David, Daniel, *Psihologia poporului român. Profilul psihologic al românilor într-o monografie cognitiv-experimentală*, Editura Polirom, Iași, 2015
- 3) Gavreliuc, Alin, *Psihologia interculturală. Repere teoretice și diagnoze românești*, Editura Polirom, Iași, 2011
- 4) Popescu, Cristian, Pîrlitescu, Elena, Nistor, Andra, Voicu, Ilona; coord.: col. Marineanu, Vasile, *Dezvoltarea competențelor interculturale*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2015

STUDIU DE SPECIALITATE
POTENȚIALUL TUISTIC AL LOCALITĂȚII CERNAVODA,
JUDETUL CONSTANȚA

Prof. MIHALCA GELA

INSPECTORATUL SCOLAR JUDETEAN CONSTANTA

Capitolul I. ELEMENTE DE IDENTIFICARE

Cernavodă (în Antichitate: *Axiopolis* , bulgară: *Черна вода* /*Cerna vodă*, turcă: *Boğazköy*) este un oraș în judetul Constanța, regiunea Dobrogea, podișul Medgidiei, România. Suprafața orașului este de 4669 h, cu o populație de 19.458 locuitori.

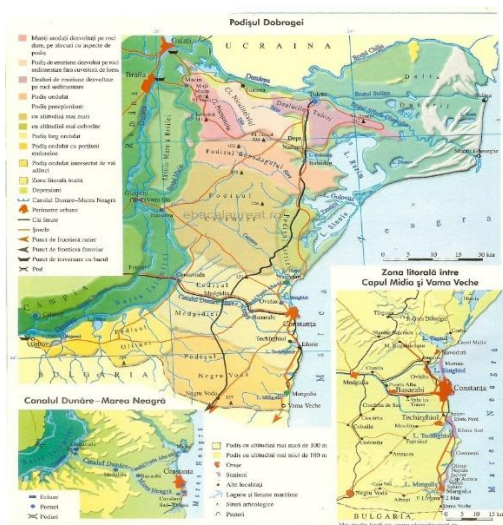
Cernavoda este situată între București și orașul port Constanța (la 2-2.5 h de mers cu mașina de la București și 1h de la Constanța). Localitatea are o poziție privilegiată prin situarea sa pe malul drept al brațului Dunărea Veche, în punctul de contact cu fluviul Dunărea. Este considerat a fi un nod de transport de interes național, avându-se în vedere magistralele de transport rutier, fluvial și feroviar care trec prin Cernavoda.

Este un oraș cu o istorie foarte veche, primele descoperiri aparținând culturii Hamangia (eneolitic timpuriu), În anul 1945 au fost descoperite Gânditorul de la Hamangia, alături de perechea sa *Femeie șezând* datând din a doua jumătate a mileniului V – începutul mileniului IV î.Hr.

Orașul are port la Dunăre, iar în apropiere se află Centrala nucleară de la Cernavodă, singura centrală de acest tip (CANDU) din România.

Capitolul II. POTENȚIALUL TURISTIC NATURAL

2.2. Potențialul turistic al reliefului

Cenavoda face parte din zona **Dobrogea de Sud, podișul Medgidiei**.

Podișul Medgidiei are cea mai mare desfășurare (de la Dunăre la Mare) situându-se la 80-100 m, cu relief de podiș în nord și de boțuri de deal spre Dunăre și valea Carasu; grosimea mare a loessului favorizează procese de sufoziune, tasare, iar pe versanții văilor principale provoacă șiroire și torențialitate, surpări; valea Carasu care îl strabate de la est (la 4 km de mare) la vest, este largă peisajul natural fiind aproape în întregime schimbat (culturi cerealiere, viticole, pomicole; canalul și sistemul de irigații); este o unitate bine populată cu așezări mari și economie cu caracter complex.

2.3. Potențialul climato-turistic

2.3.1. Clima – principalii parametri climatici

Podișul Dobrogei are un climat continental cu nuanțe de excesivitate accentuate. Cea mai mare parte a sa se încadrează în ținutul climatic de câmpie. Intervenția antropică a avut un rol deosebit în modificarea peisajului natural (deșțelenirea stepei și silvostepei; îndiguiuri, desecări, irigații, cariere).

Caracteristicile climatice sunt determinate de următorii factori: o cantitate mare de radiație solară cu un maximum în iulie legată și de o durată mare de strălucire; existența bălților și a Dunării care determină modificări locale în zonele vecine, în regimul parametrilor climatici și în cel al unor fenomene meteorologice; relieful șters lipsit, în mare măsură, de pădure și prezența unor zone largi netede ce favorizează intensificarea climatului continental. Temperatura medie anuală: 11° C.

Durata de strălucire a Soarelui ajunge în sezonul estival până la 10-12 ore. În acest anotimp călduros, temperatura este în general moderată: câteodată și pe perioade scurte se produc și vara

furtuni care ridică nori de praf. Cele mai frecvente ploi sunt în luna iunie și atenuază, într-o oarecare măsură, arșițele de la sfârșitul lunii iunie și începutul lunii iulie.

2.4. Potențialul turistic al apelor

Caracteristicile hidrografice, hidrologice, hidrogeologice sunt influențate, în mod deosebit, de climatul excesiv continental (precipitații puține și cu repartitie neuniformă) și rocile permeabile pe grosimi mari (asigură o infiltrație rapidă și cantonarea apei la adâncime în diferite nivele de carstificare). Prin lucrările efectuate pentru irigații, transport fluvial, omul a devenit un factor la fel de puternic în producerea unor modificări de esență. Rețeaua hidrografică este tributară *Dunării* și *Canalului Dunăre-Marea Neagră*.

Valea Carasu, în trecut cu izvoare la 5km vest de Constanța, vărsarea în Dunăre la Cernavoda și un curs abia perceptibil, datorită pantei reduse, a fost utilizată pentru proiectarea și construirea traseului Canalul Dunăre-Marea Neagră; acest canal, în lungime de 64km, leagă Dunărea de Marea Neagră între Cernavoda și Agigea, la cele două capete existând câte un sistem de ecluze.

Există, de asemenea, bălți și locuri de pescuit în zona Cernavoda, realizate de oameni, care oferă cele mai bune condiții pentru această activitate.

2.4.1. Potențialul turistic al apelor curgătoare

Canalul Dunăre-Marea Neagră, 95,6 km, este un canal navigabil ce leagă porturile Cernavodă de pe Dunăre și porturile Constanța Midia Năvodari de la Marea Neagră, scurtând drumul spre portul Constanța cu aproximativ 400 km. Pescajul maxim admis este de 5,5 m permițând astfel accesul navelor fluviale și a celor maritime mici. La fiecare capăt există câte două ecluze care permit traficul în ambele sensuri.

Canalul traversează localitățile Cernavodă, Saligny, Mircea Vodă, Satu Nou, Medgidia, Castelu, Poarta Albă.

Portul Cernavoda, deși nu este unul mare, este un punct important pentru debarcarea navelor de croazieră care tranzitează Canalul, turiștii venind în grupuri organizate, din Germania, Finlanda, Danemarca, Italia, Suedia, Franța și Norvegia. Dintre cele mai mari companii fluviale care aduc turiști se pot aminti ”Viking” sau ”Amadeus”. Turiștii sunt preluați de autocare și merg spre Constanța sau spre Delta Dunării.

2.4.2. Potențialul turistic al lacurilor

Balta Domneasca- se află în localitatea Seimeni, la doar 10 minute de Cernavoda, pe malul lacului Domneasca Mare. Aici, într- un peisaj cu multă verdeață, se găsește un restaurant cu specific pescăresc, se poate face pescuit, călărie și chiar vânatoare. De asemenea, se poate asigura și cazare pentru cei interesați.

Capitolul III. POTENȚIALUL TURISTIC ANTROPIC

3.1. Potențialul turistic cultural-istoric

- **Cetatea "Axiopolis"**- descoperire arheologică din anul 1898, situată la 4 km de Cernavoda, pe malul drept al Dunării, este o veche cetate în floare pe timpul lui Traian, dărâmată și prefăcută în ruine în timpurile grele ale năvălirii barbarilor. În vecinătatea acesteia se găsesc urme ale Valului de piatră (Valul lui Traian).

Din păcate, cetatea nu se vizitează de ceva vreme și nici nu există un proiect pentru punerea acesteia în circuitul turistic.

- **Podul „Anghel Saligny”**- este cea mai importantă realizare a inginerului Anghel Saligny – inaugurat la 14 septembrie 1895, are o deschidere de 4088 m între malul stâng și cel drept al văii Dunării. Noutățile aduse de Saligny constau în aplicarea invențiilor sale, suprastructura din grinzi cu console și tabliere de pod, din oțel moale, în loc de fierul pudlat care se întrebuinta pe atunci. A fost la acea vreme, cel mai lung pod din Europa și unul dintre principalele poduri metalice cu deschidere mare.

- **Centrala nuclearo-electrică sau atomo-electrică**, în funcțiune din 1984. Finalizarea proiectului a durat mulți ani, devenind obiectiv de atracție pentru populația din întreaga Românie și nu numai. Centrala este unica de acest fel din România. În prezent, funcționează unitățile I și II, care produc împreună circa 20% din consumul de energie electrică al țării.

- **Dealul Hinog** – aici de află un mormânt pictat din Evul Mediu, imposibil de vizitat, deoarece nu este renovat.

3.1.1. Catedrale, mănăstiri și biserici și pelerinaje

- **Biserica “Sf. Împărați Constantin și Elena”**- este o biserică de cult ortodox, construită între anii 1882-1895. Biserica aparține ca arhitectură stilului bizantin, este ridicată pe un plan în formă de cruce, în mijloc are o cupola mare din cărămidă și piatră. În anul 2001 a avut loc de restaurarea bisericii și refacerea picturilor. Este inclusă pe lista monumentelor istorice de interes național.

Adresa : str. Mircea cel Bătrân nr. 3

- **Biserica romano – catolică cu hramul “Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”**- în 1936 a fost cumpărată de către Arhiepiscopie o clădire care a funcționat ca sediu parohial și capelă până în 1950, când a fost naționalizată de către autoritățile comuniste, iar preotul comunității, italian de origine, a fost arestat. Parohia a fost reînființată în 1991, capela aflându-se într-o stare avansată de degradare. În 1997 au început lucrările de construcție la noua biserică a comunității, care au fost definitive în 2003.

Adresa : str. Gheorghe Asachi, nr.2

- **Biserica ortodoxă din lemn “Sf. Apostol Andrei”**- construit în stil maramureșean, lăcașul de cult se detașează prin eleganța construcției. Piatra de temelie a fost pusă în anul 2000, construcția fiind finalizată în anul 2003

Adresa : str. Medgidiei

- **Geamia cultului musulman** – construită în anul 1756 este declarată monument istoric.

Adresa : Str. Adresa : Str. Crisan, nr.4

Arii naturale protejate

În ceea ce privește ariile naturale protejate, pe teritoriul orașului Cernavoda se găsește **“Locul fosilifer”**, monument al naturii, geologic și paleontologic, în suprafață de 3 ha, instituit conform Deciziei Consiliului Popular Județean Constanța nr. 425/1970 și Legii 5/2000. Această arie este amplasată la sud-est de Canalul Dunăre-Marea Neagră, în faleza Dunării, constituită din depozite de calcar. Depozitele aparțin Cretacicului inferior și se pot urmări clar de la nivelul apelor Dunării până la culmea Podului “Anghel Saligny”, pe o înălțime de câțiva zeci de metri. Importanța geologică a punctului fosilifer de la Cernavoda rezultă din faptul că este singurul loc din Dobrogea de Sud unde apar la zi depozite cretacice inferioare cu o bogată faună fosilă care a permis stabilirea clară a limitelor dintre etajele cretacului inferior și corelarea acestor depozite cu cele similare din regiunile clasice ale Europei (Franta de Sud, Spania, Portugalia), Africa de Nord, Asia Mica.

3.1.3. Muzee și case memoriale

- **Muzeul de Istorie si Arheologie "Axiopolis"**- găzduiește o replică a grupului statuar ” **Gânditorul**” și ” **Femeie șezând**”, capodoperă a sculpturii neolitice, descoperite la Cernavoda într-un mormânt din necropola de înhumăție de pe dealul Sofia.

Adresa: str. Ovidiu, nr. 9. Telefon : 0241 487 170.

Program : Luni – Vineri 08.00 – 16.00

3.2. Evidențierea principalelor obiective cultural-arhitecturale

3.2.2. Arhitectura și rolul ei în analizarea clădirilor principalelor instituții locale

În industria turismului este necesară atragerea consumatorului turistic spre spațiile de prestare și de consum ale serviciilor turistice dintr-o anumită zonă. Facilitarea alegerii destinației Cernavoda de către turiști impune existența unui produs informațional pus la dispoziția acestora, printr-o promovare cât mai puternică.

Elementul central al promovării turistice îl constituie redeschiderea *Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Cernavoda (CNIPT)*, închis în 2021, echipat și dotat astfel încât să contribuie la creșterea numărului de turiști și a operatorilor din turism. Promovarea orașului Cernavoda trebuie să evidențieze zona ca fiind unică în România datorită istoriei proprii, amplasării la confluența apelor Dunării și Canalului Dunăre - Marea Neagră, a arealelor viticole, falezelor Dunării și existenței obiectivelor tehnico-științifice (Centrala Nuclear- Electrică Cernavoda, Podul Carol I).

3.2.3. Parcuri și grădini amenajate

Centrul orașului

Practic o plimbare în centru este o evadare în istorie. Sunt multe clădiri vechi, fiecare cu istoria sa, un parc interesant străjuit de tunuri și de un Monument al Eroilor căzuți în Primul Război Mondial, de unde poți admira atât podul Sfânta Maria cât și o parte a podului Carol I, grădini florale, multă vegetație și liniște. Aici se găsește și *Parcul central* al orașului, unde, pe lângă zonele cu verdeață, se află numeroase statui ale unor personalități culturale precum M. Eminescu și A. Saligny.

De altfel, întregul centru este pietonal și aici se găsesc patiserii și terase, unde te poți delecta cu produse specifice zonei.

3.3. Etnografie și folclor

Folclorul din Dobrogea este o parte importantă a patrimoniului cultural românesc. Acesta cuprinde creația populară din vechime și demonstrează o bogată consistență geto-dacică autohtonă alături de sinteza celorlalte civilizații cu care a venit în contact. Dobrogea are, astfel, o cultură populară extrem de diversă, fiind o zona multietnică în care diferitele culturi s-au întâlnit la un loc și au format, în timp un adevărat mozaic.

În zona Cernavoda, există, preponderent, pe lângă români, turci, tătari și lipoveni, ceea ce duce la un amestec interesant de obiceiuri, muzică populară și gastronomie. Astfel, muzica se apropie mult de spațiul balcanic sau melosul oriental. Putem exemplifica geamparaua sau cadaneasca, ritmuri asimetrice (aksak) ce le putem auzi în diferite zone din Balcani, mai ales la turci sau greci.

O reprezentantă de seamă a muzicii populare românești este cântăreața **Aneta Stan**, născută la Cernavoda și care a promovat folclorul dobrogean atât în țară cât și în străinătate. Ca urmare a muncii depuse de aceasta, anual se organizează un Festival de muzică populară care îi poartă numele și la care artista participă în calitate de Președinte de juriu.

3.3.2. Portul popular

Costumul popular din zona Dobrogei se distinge prin originalitate, o cromatică specială și bogăția de motive geometrice și vegetale. A fost purtat cu mândrie de două dintre reginele României, Elisabeta și Maria, care l-au impus ca ținută la Curtea Regală. Întrucât în zona Cernavoda conlocuiesc o mulțime de minorități naționale, precum, turci, lipoveni și tătari, costumul popular a împrumutat elemente specifice acestor etnii.

Din păcate, în zilele noastre, portul popular a fost înlocuit de ținutele moderne. Totuși, în zile de sărbătoare sau la diferite momente festive, costumul tradițional este purtat cu mândrie de tineri și de cei mai în vârstă.

Costumul popular bărbătesc din Dobrogea conține următoarele elemente: căciula țuguată, realizată din lână de miel; cămașa dreaptă, decorată cu motive geometrice și florale, la guler, la manșete și pe piept; chimirul roșu, se încinge peste cămașă; pantaloni largi, încrețiți, ornamentați cu găitane; bundița, confecționată din lână de oaie, decorată cu motive geometrice și florale.

Spre deosebire de portul popular femeiesc, cel bărbătesc dispune de o ornamentație redusă, atât din punct de vedere al motivelor, cât și al disponerii acestora.

Costumul popular femeiesc din Dobrogea cuprinde: marama, realizată din borangic; cămașa, din pânză albă, bogată în ornamente geometrice și florale, în care predomină roșul și negrul, dispuse pe mâneci, pe piept și pe poalele cămășii; bundița, confecționată din lână de oaie; două pestelci dreptunghiulare, care se așază peste poalele cămășii și acoperă corpul în partea de jos; bârneața, un brâu de lână țesut în casă.

Complexitatea și originalitatea pieselor care compun portul tradițional din zona Dobrogei le transformă în piese unice.

3.3.3. Manifestări populare tradiționale - Festivaluri și târguri anuale

1. Primăria orașului Cernavoda și Consiliul Local organizează **Festivalul Folcloric Aneta Stan**. Evenimentul se desfășoară la sala Casei de Cultură Cernavodă și are ca scop promovarea valorilor populare ale zonei.
2. Primăria Orașului Cernavoda organizează **Festivalul de Muzică Ușoară "AXIOPOLIS"**. Scopul acestui proiect cultural este descoperirea și promovarea tinerelor talente, atât din Dobrogea, cât și din întreaga țară. Totodată, evenimentul este o tradiție locală, menită să promoveze orașul Cernavodă și cultura locală, prin intermediul muzicii ușoare.
3. Administrația Publică Locală organizează **"Festivalul Internațional de Muzică Corală I.D.Chirescu"**, unul dintre cele mai importante din țară, la care participă ansambluri corale, din țară și din străinătate. Festivalul are două secțiuni- laică, la Casa de Cultură "I.D.Chirescu" și religioasă, la Biserica "Sfintii Împărați Constantin și Elena".

4. Liceul Teoretic "A. Saligny" organizează de 8 ani **"Festivalul Danubius"**, ajutând la promovarea tinerelor talente din zona Dobrogei, dar și din țară.
5. **Zilele orașului** sunt organizate anual, în preajma zilei de Sf. Maria, patroana orașului. Cu această ocazie, sunt organizate concursuri artistice și sportive, spectacole cu diferite genuri muzicale.

3.3.4. Gastronomie

Bucătăria dobrogeană este ușoară și aromată și este mereu în schimbare. Acest tip de bucătărie se regăsește și în zona Cernavoda, datorită amestecului etnic.

Dintre mâncărurile specifice pot fi menționate ciorbele pescărești, peștele marinat, saramura de pește, pilaful, salatele, grătarele cu diferite tipuri de carne, dar și preparate care poartă marca minorității turco-tătare: chebap, cârnații uscați (ghiudem și babilic), musacaua sau garniturile de orez.

Plăcintele dobrogene sunt, de asemenea, des întâlnite, ca și dulciurile precum baclavaua, sarailiile și halvaua.

Capitolul IV. INFRASTRUCTURA TURISTICĂ ȘI CIRCULAȚIA TURISTICĂ

4.1. Baza tehnico-materială a turismului

4.1.1. Baza de cazare

- **HOTEL ” HOLLYWOOD” - 3 Stele**

www.thehollywoodhotel.com

Strada Dacia 72, 905200 Cernavodă, Tel.+40 241 235 505

- **HOTEL ”MIRUNA”- 3 Stele**

www.alcoclina.ro

Strada Medgidiei Nr.27, 905600 Cernavodă, Tel.+40 731 375 303

- **HOTEL ” YAHOO BEST” - 3 Stele**

www.yahoobest.ro

Strada Seimeni 26, Cernavodă 905200, Tel.+40722 664 777

- **HOTEL ” IMPERIO” - 4 Stele**

www.imperiohotel.ro

Strada Canalului 12, Cernavodă 905200, _ Tel.+40 764 673 746

4.1.2. Baza de alimentație publică

Unități cu preparate locale și internaționale:

- *HOTEL ” HOLLYWOOD”*
- *HOTEL ”MIRUNA”*
- *HOTEL ” YAHOO BEST”*
- *HOTEL ” IMPERIO”*
- *CASA ”SAMSARA”*
- *RESTAURANT ”SARAY”*
- *RESTAURANT ”FOIȘOR”*
- *TRATTORIA ”BEST”*
- *RESTAURANT ”GRANDE”*
- *RESTAURANT ”MADYAS”*

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

- *RESTAURANT ”CALYPSO”*
- *RESTAURANT ”LOKA-BISTRO ȘI LOUNGE”*
- *RESTAURANT ”NAXOS”*

Unități de tip fast-food:

- *SHAORMERIE ”LA BOSOI”*
- *” CITY FOOD ”*
- *” LA CHIFTEA ”*
- *” COQUETTE BISTRO ”*

4.1.3. Baza de agrement

- *HOTEL – RESTAURANT ” YAHOO BEST”*- vânătoare, doar cu programare
- *HOTEL – RESTAURANT ” IMPERIO”*- colaborare cu Crama Rasova, pentru diferite evenimente
- *BALTA DOMNEASCA* (în zona localității Seimeni)- pescuit, călărie și chiar vânătoare
- *CRAMA RASOVA*- diferite evenimente muzicale

4.2. Căile de comunicație

Accesul în oraș se poate face pe mai multe rute, ceea ce oferă multiple posibilități de deplasare:

- **Fluvial: Port la Dunăre; Canalul Dunăre - Marea Neagră / Cernavoda** - (Saligny) - Medgidia - (Castelu) - Poarta Albă - (spre Năvodari) - Murfatlar - Cumpăna - Agigea;
- **Rutier:**
 1. **Autostrada A2** București - Fetești - **Cernavoda** - Medgidia - Constanța;
 2. **DN 22C - Cernavoda** - Saligny - Mircea Vodă - Medgidia - Castelu - Poarta Albă - Basarabi;
 3. **DJ 223** - Saraiu - Horia - (Tichilești) - Topalu - (Capidava) - Seimeni - **Cernavoda** - Rasova - Aliman - Ion Corvin (DN3);
 4. **DJ 223C - Cernavoda** - ieșire la DN 22C spre Constanța
- **Feroviar: Calea ferată 800 (București - Fetești) - Cernavoda H** - Saligny - Mircea Vodă - Medgidia - Castelu - Dorobanțu - Poarta Albă - Murfatlar - Valu lui Traian - Palas - Constanța;

4.3. Caracteristicile circulației turistice

Fluxul de turiști înregistrat în orașul Cernavoda a fost în scădere în ultima perioadă, fiind justificat de pandemia Covid și, implicit, de instalarea crizei economice. Se observă, totuși, o creștere de aproximativ 18,66% în anul 2022 față de anul 2019), ceea ce indică o ușoară revenire a pieței turismului la nivelul orașului.

La nivelul zonei Cernavoda, principalele surse de proveniență a datelor privind circulația turistică sunt:
-Turiști înregistrați la nivelul *CN-Administrația Porturilor Dunării Fluviale SA*;

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024 SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

-Turiști înregistrați la nivelul CNE Cernavoda;
-Turiști înregistrați la nivelul *Muzeului de Istorie "Axiopolis"*.

În ceea ce privește numărul de turiști înregistrați în Portul Cernavoda, conform datelor furnizate de către CN-Administrația Porturilor Dunării Fluviale SA - Punct de Lucru Cernavoda, există o scădere cu 30,20% în anul 2022 față de anul 2019 (11.125 față de 7765).

La nivelul CNE Cernavoda, se observă o creștere a numărului vizitatorilor noncernavodeni de 15,54% în anul 2022 față de 2019 (1587 față de 1279).

Muzeul de Istorie "Axiopolis" Cernavoda a înregistrat în anul 2022 de 4 ori numărul vizitatorilor din anul 2019 (2875 față de 683).

La nivelul orașului Cernavoda, odată cu creșterea numărului de turiști sosiți, s-a înregistrat și o creștere cu 19,98% a numărului înnopțărilor în 2022 față de anul 2019.

În hotelurile din Cernavoda există 236 de locuri de cazare. Înnopțările în structurile de primire turistică au crescut de la 8,441, în anul 2019, față de 6,486, în 2022.

Analizând cifrele existente, se observă că fluxul de turiști înregistrat la nivelul acestor unități de cazare din zona Cernavoda este în ușoară creștere, concordând cu evoluția numărului de turiști. În ceea ce privește gradul de ocupare al zonei Cernavoda, acesta este crescut în perioada de sezon și redus în perioada de extrasezon.

Capitolul V. FORME ȘI TIPURI DE TURISM

- **Turismul de tip "sunlust"**- turiștii sosiți în stațiunile litorale includ în sejurul lor excursii de zi sau turiștii aflați în drum spre litoral fac un ocol la Cernavoda pentru resursele turistice ale acesteia.
- **Turismul de tip "fluvial"**- excursiile încep la sfârșitul lunii martie și se încheie în luna noiembrie.
- **Turismul de tip "viticol"**- **Crama Hinog**- se află în apropiere de Cernavoda și invită la vizite și degustări de vinuri, de diferite soiuri.

- **Crama Rasova**- se află, de asemenea, în apropiere de Cernavoda și invită la vizite și degustări de vinuri. De asemenea, aici au loc, pe perioada verii, evenimente sub denumirea **AER**, care implică petreceri tematice. Tot aici se pot desfășura evenimente cu caracter privat.

- **Turismul de tip "divertiment"**- cu ocazia diferitelor festivaluri de peste an.

CONCLUZII

În industria turismului este necesară atragerea consumatorului spre spațiile de prestare și de consum ale serviciilor turistice dintr-o anumită zonă. Facilitarea alegerii destinației Cernavoda de către turiști impune existența unui produs informațional pus la dispoziția acestora. În condițiile acestea, agențiile de turism și tour-operatorii sunt foarte importanți. Abordarea unor grupuri țintă se va realiza printr-o promovare a turismului cernavodean atât local, regional, cât și național și chiar internațional. Promovarea la nivel regional, național și internațional vizează persoanele care se află pe o rază de 200-250 de km de zona Cernavoda, care încă nu și-au ales destinația de petrecere a vacanței de vară sau vizează turiștii străini care tranzitează Portul Cernavoda. În timpul sezonului turistic, nave de pasageri acostează aici și pasagerii sunt transbordați în autocare către litoral.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Elementul central al promovării turistice îl constituie redeschiderea *Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Cernavoda*, echipat și dotat astfel încât să contribuie la creșterea numărului de turiști și a operatorilor din turism. CNIPT va fi promovat pe toate materialele tipărite sau audio-video. Promovarea orașului Cernavoda trebuie să evidențieze zona ca fiind unică în România datorită istoriei proprii, amplasării la confluența apelor Dunării și Canalului Dunăre - Marea Neagră, a arealelor viticole, falezelor Dunării și existenței obiectivelor tehnico-științifice (Centrala Nuclear- Electrică Cernavoda, Podul Carol I).

Potențialii turiști pot fi clasificați în trei categorii:

1. **Turiștii străini** care tranzitează Portul Cernavoda, aceștia sosind cu navele de croazieră, în grupuri organizate, din Germania, Finlanda, Danemarca, Italia, Suedia, Franța și Norvegia.
2. **Turiștii-excursioniști**, aflați pe o rază de 200-250 de km de zona Cernavoda. Sunt cei care își fac planuri de vacanță, sunt în delegații, sunt în căutare de oferte de vacanțe la agenții de turism. Dețin automobil propriu cu care preferă să se deplaseze către locații apropiate de orașul-reședință, dispuși să petreacă o zi sau un weekend în zona Cernavoda, în funcție de perioada în care și-au planificat concediul - în mod organizat sau spontan, individual sau împreună cu grupuri de prieteni.
3. **Turiștii** care încă nu și-au fundamentat opțiunea privind vacanța de vară, fiind interesați de oferta de turism cultural, ecoturism și turism științific și își planifică vacanța de vară pe litoral.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Cernavodă>
2. [Turism – Primaria Cernavoda \(primaria-cernavoda.ro\)](http://primaria-cernavoda.ro)
3. [THE 5 BEST Things to Do in Cernavoda - 2023 \(with Photos\) - Tripadvisor](https://www.tripadvisor.com)
4. [Cernavoda - Ce Poti Vizita in Orasul de la Dunare? | TuristulLiber.ro](http://TuristulLiber.ro)
5. [Despre Cernavodă \(turistinfo.ro\)](http://turistinfo.ro)
6. [Ghid turistic Cernavoda, Romania - Infotour.ro](http://Infotour.ro)

STUDIU DE SPECIALITATE

DEZVOLTAREA MOTIVAȚIEI ELEVILOR ȘI A CONEXIUNII DE GRUP PRIN UTILIZAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

Prof. POPA ADRIANA

Liceul Teoretic „Anghel Saligny” Cernavoda

Introducere

Studiul se concentrează pe investigarea modului în care metodele activ-participative pot contribui la dezvoltarea motivației elevilor și la consolidarea conexiunii de grup în cadrul unei clase pregătitoare. Metodele activ-participative implică elevii în procesul de învățare prin activități interactive și colaborative, stimulând astfel atât interesul pentru învățare, cât și coeziunea grupului.

Obiectivele Studiului

1. **Evaluarea motivației elevilor:** Să evalueze nivelul de motivație al elevilor înainte și după aplicarea metodelor activ-participative.
2. **Analiza conexiunii de grup:** Să analizeze modul în care aceste metode influențează conexiunea și colaborarea între elevi.
3. **Identificarea metodelor eficiente:** Să identifice cele mai eficiente metode activ-participative pentru îmbunătățirea motivației și conexiunii de grup.
4. **Propunerea de recomandări:** Să propună recomandări pentru integrarea acestor metode în practica educațională.

Metodologia studiului

1. **Selecția clasei:** Clasa pregătitoare B, formată din 25 de elevi cu vârsta de 6 ani.
2. **Instrumente de colectare a datelor:**
 - Chestionare: administrarea de chestionare și realizarea de interviuri cu copiii, părinții și cadrele didactice pentru a colecta date despre percepțiile și experiențele acestora referitoare la relațiile de grup.
 - Observație directă: Observarea interacțiunilor și a colaborării dintre elevi în timpul activităților de clasă și de joacă pentru a identifica dinamica relațiilor de grup.
 - Interviuri cu cadrele didactice: Interviuri semi-structurate cu cadrele didactice pentru a obține perspective asupra impactului metodelor utilizate.
 - Studii de caz: Analiza unor cazuri particulare pentru a înțelege mai profund particularitățile relațiilor de grup în clasa pregătitoare.
3. **Intervenția:** Implementarea unui program de 8 săptămâni de activități bazate pe metode activ-participative, cum ar fi:

Săptămâna 1: Introducerea și crearea conexiunii inițiale

Obiectiv: Cunoașterea reciprocă și crearea unui mediu sigur și de încredere.

- **Activitate 1:** Joc de cunoaștere – "Păianjenul relațiilor"

Participanții stau în cerc. Unul dintre ei începe, aruncând un ghem de ață unui coleg și spunând ceva despre el. Cel care prinde ghemul face la fel, până când toți au spus ceva și s-a format un "păianjen" de ață.

- **Activitate 2:** Stabilirea regulilor de grup

Discutați și stabiliți împreună regulile și așteptările pentru grup. Acestea pot include respectul reciproc, ascultarea activă, participarea egală etc.

Săptămâna 2: Întărirea comunicării

Obiectiv: Îmbunătățirea abilităților de comunicare.

- **Activitate 1:** Joc de rol – "Telefonul fără fir"

Participanții stau în cerc. Primul participant șoptește un mesaj scurt celui de lângă el, iar mesajul se transmite mai departe până la ultimul, care îl spune cu voce tare. Se discută cum a evoluat mesajul și ce a fost înțeles diferit.

- **Activitate 2:** Exercițiu de ascultare activă

Participanții formează perechi și fiecare partener are câte 2 minute să vorbească despre un subiect dat, în timp ce celălalt ascultă fără să întrerupă, doar dând din cap sau făcând semne de încurajare.

Săptămâna 3: Dezvoltarea cooperării

Obiectiv: Îmbunătățirea abilităților de lucru în echipă și cooperare.

- **Activitate 1:** Construirea unui turn

Echipele au la dispoziție materiale simple (hârtie, paie, bandă adezivă) și trebuie să construiască cel mai înalt turn posibil într-un timp limitat.

- **Activitate 2:** Joc de strategie – "Insula supraviețuirii"

Echipele primesc o situație de supraviețuire pe o insulă și trebuie să colaboreze pentru a decide cum să folosească resursele disponibile pentru a supraviețui.

Săptămâna 4: Construirea încrederii

Obiectiv: Creșterea încrederii reciproce între membrii grupului.

- **Activitate 1:** Căderea de încredere

Participanții stau în cerc. Pe rând, fiecare participant se lasă să cadă pe spate, iar ceilalți trebuie să-l prindă și să-l ridice înapoi în picioare.

- **Activitate 2:** Joc de încredere – "Orb și ghid"

Participanții formează perechi, unul fiind legat la ochi, iar celălalt ghidându-l printr-un traseu cu obstacole folosind doar instrucțiuni verbale.

Săptămâna 5: Gestionarea conflictelor

Obiectiv: Dezvoltarea abilităților de rezolvare a conflictelor.

- **Activitate 1:** Discuție deschisă despre conflicte
Grupul discută despre diferite tipuri de conflicte, cauzele lor și modalități de gestionare.
- **Activitate 2:** Simularea conflictelor
Participanții joacă roluri într-o situație conflictuală și încearcă să o rezolve folosind tehnici de comunicare și negociere.

Săptămâna 6: Consolidarea relațiilor

Obiectiv: Întărirea relațiilor interpersonale și a legăturilor de grup.

- **Activitate 1:** Joc de empatie – "Schimb de roluri"
Participanții se împart în perechi și își povestesc unul altuia despre o problemă personală. Apoi, fiecare trebuie să explice problema celuilalt ca și cum ar fi a lor, arătând empatie și înțelegere.
- **Activitate 2:** Exercițiu de apreciere
Fiecare participant primește o foaie de hârtie cu numele său și ceilalți scriu lucruri pozitive despre el, pe care le împărtășesc apoi în grup.

Săptămâna 7: Creativitate și inovație în grup

Obiectiv: Stimularea creativității și inovației în rezolvarea problemelor de grup.

- **Activitate 1:** Brainstorming creativ
Participanții generează cât mai multe idei pentru o provocare dată, fără a judeca sau critica ideile celorlalți.
- **Activitate 2:** Joc de improvizație
Participanții joacă scenarii improvizate pe teme diverse, stimulând creativitatea și colaborarea spontană.

Săptămâna 8: Evaluare și celebrare

Obiectiv: Evaluarea progresului și celebrarea realizărilor grupului.

- **Activitate 1:** Evaluarea programului
Participanții completează chestionare de feedback și discută despre experiența lor, ce au învățat și cum s-au schimbat relațiile în grup.
- **Activitate 2:** Ceremonie de închidere
Organizarea unei mici ceremonii unde fiecare participant primește o diplomă de participare și grupul sărbătorește realizările comune prin activități de grup festive (de exemplu, un picnic sau o petrecere).

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024 SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Acest program este flexibil și poate fi adaptat în funcție de specificul grupului și de dinamica acestuia. Este important ca facilitatorul să fie atent la nevoile grupului și să adapteze activitățile pentru a maximiza implicarea și beneficiile pentru toți participanții.

4. Rezultate obținute

Creșterea motivației: S-a remarcat o creștere semnificativă a nivelului de motivație al elevilor, evidențiată de răspunsurile la chestionare și de jurnalele reflective.

Îmbunătățirea conexiunii de grup: S-a simțit o coeziune mai mare a grupului, observabilă prin colaborarea și interacțiunile pozitive între elevi.

Feedback pozitiv de la cadrele didactice: Am identificat o îmbunătățire a atmosferei de clasă și a implicării elevilor în activități.

Identificarea metodelor eficiente: Metodele activ-participative s-au dovedit a fi eficiente în dezvoltarea competențelor sociale și a motivației pentru învățare.

Concluzii și Recomandări

1. Eficiența metodelor activ-participative: Studiul va concluziona asupra eficienței metodelor activ-participative în creșterea motivației și îmbunătățirea conexiunii de grup.
2. Activitatea de cercetare a constatat în găsirea și aplicarea celor mai potrivite modalități de organizare și desfășurare a procesului de învățare eficientă, participativă, activă și creativă, raportate la nevoile și cerințele elevilor din ciclul primar
3. În urma activității de cercetare s-a validat ipoteza de lucru, în sensul confirmării posibilității de utilizare a strategiilor didactice moderne în cadrul orelor de matematică, ca mijloc de dezvoltare a intelectului, a gândirii creative la școlarii mici.
4. Prin activități de învățare participative, active și creative, materiale și mijloace de învățare, potrivite cerințelor grupului clasei am reușit să le trezim școlarilor mici interesul și curiozitatea, să le oferim multiple modalități de desfășurare a învățării, diferite și diferențiate, în organizarea și desfășurarea orelor de curs.
5. Din interpretarea datelor și a rezultatelor obținute și prin compararea acestora cu rezultatele obținute din evaluarea inițială, s-a constatat că toți elevii au cunoscut un progres deosebit, în formarea de deprinderi și priceperi, dând dovadă de entuziasm în lucrare și cooperare, în activitățile practice și de joc. Au colaborat și i-au antrenat și pe cei cu ritm mai lent.
6. Pe parcursul cercetării, am încercat să identificăm metode și procedee, modalități de organizare și desfășurare a procesului instructiv- educativ, raportat la cerințele și trebuințele clasei/ lotului experimental, prin aplicarea și interpretarea testelor, fișelor de lucru și evaluărilor, în vederea obținerii unui succes în activitățile de învățare.
7. Am selectat cele mai potrivite modalități de organizare și desfășurare a procesului de învățare eficientă, prin corelarea activităților participative, active, creative și de joc.
8. Am corelat diverse tipuri de activități, în diferite momente ale lecției și în diferite tipuri de lecții prin care am stimulat creativitatea elevilor pentru învățarea matematicii.
9. Recomandări pentru practică: recomand integrarea acestor metode în predarea zilnică.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

10. Sugestii pentru cercetări viitoare: explorarea pe termen lung a impactului metodelor activ-participative asupra dezvoltării sociale și academice a elevilor.

Bibliografie

1. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior. Springer.
2. Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning. Allyn & Bacon.

STUDIU DE SPECIALITATE

REPERTORIUL OBICEIURILOR LEGATE DE VIAȚA OMULUI LA AROMÂNI

Prof. SPOITU LOREDANA

Liceul Teoretic Mihail Kogalniceanu, Constanța

Și la aromâni întâlnim datini legate de evenimentele principale ale vieții: naștere, nuntă, botez, logodnă, înmormântare, toate fiind însoțite de cântec. Între vers și muzică este o armonizare perfectă, încât nu întâmplător, filologul german G. Weigand considera că „*poeziile sunt aproape fără excepție destinate cântecului*”⁵.

Nașterea

Nașterea și prima copilărie au provocat întotdeauna tensiuni adânci. Orice naștere este o ivire, dar nu se știe de unde vine nou-născutul, care apare însoțit de tot felul de duhuri nevăzute , ce pot influența viața întregii familii.

Momentul nașterii era perceput în lumea tradițională ca un timp „*de spaimă fragil și bântuit*”. Un moment deosebit în familie , o bucurie de la cel mai mic până la cel mai mare , este nașterea unui copil . Conform tradiției, în Macedonia, când se naștea un băiat, deci un „*viitor picurar*”, bucuria era mult mai mare decât atunci când se naștea o fată. Apropiindu-se ziua nașterii se ține în mare secret de teamă ca, să nu sufere la naștere. Se chiamă cu mari precauțiuni moașa și numai în caz de forță majoră se recurge la Doctor. În legătură cu nașterea, există obiceiul că persoana care aduce prima „*sîhîirichea*”(vestea), sa fie „*miscută*”(cinstită) de către părinții, bunicii, frații și surorile tatălui copilului sau mamei. După naștere aleargă copii ca să vestească nașterea pe la rude și prieteni pentru care primese bacșișuri. Rudele vecinele și prietenile vin cu daruri la lăuză. Darurile consistă în clătite numite „*tiğăni*”, și alte dulceturi. Prima Duminică după naștere se duc bărbații în vizită, dând ca dar o piesă numită „Naștere”. Piesa e o monetă de aur numită „*Florie*” adică galbeni imperiali. Timp de 40 de zile, lăuza trebuie să stea în casă nu este lăsată nici o dată singură în cameră, ci însoțită de cineva de al casei chiar un copilăș, iar în lipsa oricărei persoane se pune în colțul camerei o mătură, nu se dă nimica în afară din casă. Camera lăuzei se tămâiază mereu ca să îndepărteze forțele malefice. Preotul citește în fiecare seară rugăciuni. Îndată ce se înserează nimeni nu iese sau intră în casa lăuzei, odată ușa închisă din camera lăuzei, abia a doua zi se deschide. Nu se lasă în timpul nopții nici o rufărie la aer liber.

⁵ .apud Tanase Bujduveanu ,Aromânii din Peninsula Balcanică, Editura Cartea Aromână,Constanța,2004,p.74.

Dupa 40 de zile , lăuza cu pruncul și cu moașa se duc la biserică ca să-și ia efhie(binecuvântare). În acea zi, lehuza se duce la mama ei, fie la vreo rudă unde rămâne până la înseratele, înainte de apusul soarelui, când se întoarce acasă. Alăptarea pruncului se face de către mama lui, rareori de doică.

Ursitoarele - sunt zâne care vin nopțile fără soț, pentru ai decide soarta nou-născutului.

După unele credințe, ursitoarele se numesc „Ursitoarea” (cea mai mare dintre ele care ține fusul și furca) „Soarta” (cea care prezice destinul) și „Moartea” (cea care stabilește când se va curma firul vieții).

La „români” ca și la „aromâni”, ursitoarele au devenit fete mari, zâne surori, fecioare curate și nepătate.

De fapt, ursitoarele sunt surorile celorlalte sașe iele (trei dintre acestea pocesc oamenii, restul de trei descântând de dragoste și de urât.

Ursitoarele purtau rochii lungi, albe,și întrețesute cu „fluturi și fire de aur”. Cea mai mare însă umblă adesea îmbrăcată într-o blană de aur, având la brâu o furcă de care este legat un caier de lână albă sau neagră amestecată cu mătase și fire de aur („precum rup firul așa curmă ele cum voiesc și zilele omului”).

„Lăuza în așteptarea Ursitoarelor”.

Destinul prezis era socotit implacabil, tot ce se mai putea face era să îmbunezi ursitoarele cu daruri pregătite dinainte.

Credințe se mai păstrează și astăzi, dar respectarea lor se face doar cu ajutorul unor obiecte simbolice. Ele mărturisesc despre un sistem complex de rituri, fără de care ordinea tradițională s-ar fi transformat în haos. Scutecele (pelincile) și fașa pruncului erau albe, croite din pânză albă, din cămașa tatălui pentru a nu-i îngreuna, a impregna trupul fraged cu puterile bărbatului casei.

Peste scutecele subțiri în care se puneau busuioc usturoi și fir roșu ca să apere de deochi, se înfășura scutecul gros de lână. Fașa era o bucată de brâu roșu, legată în cruce pe pieptul copilului pentru a-l apăra de „Zburător” sau de „Iele”.

Credința în „ursitoare”, în puterea lor de a prezice soarta fiecărui om, a fost și mai este încă răspândită și înrădăcinată în sânul poporului român, ea fiind moștenită de la români și apoi la aromâni.

Până la șase luni după nașterea pruncului, veneau femeile tinere și mai în vârstă, rude cu lăuza zis la aromâni („lihoană”) să o felicite că în viața ei a apărut un nou-născut spunându-i: „Zvâ bâneadzâ ș-ca hieru sâ-s facă” însemnând - „să vă trăiască și să se întărească la fel ca fierul”.

Cântecul de leagăn - categorie singulară a folclorului, cântecul de leagăn are o funcție precisă în existența umană, fiind interpretat în scopul liniștirii și adormirii copilului.

Apare, deci, în anumite circumstanțe familiale ,iar ca tematică se află la granița dintre lirica rituală și cea profană și, totodată, în orizontul infantil , cu toate că este practicat de adulți. Face parte și din folclorul aromân pentru copii. Este categorie distinctă față de folclorul copiilor și folclorul adulților. La rândul ei grupa folclorului pentru copii cuprinde, pe lângă cântecele de leagăn, și cântecele „de jucat”, care constituie liantul spre adevăratul folclor al copiilor.

Leagăn-1956(fotografiate în Muzeul Aromân „Gheorghe Celea”).

Acesta este creat de mamă pentru copil și se cântă numai vocal și la aromâni.
Prin cântec, mama își exprimă cele mai gingașe sentimente de dragoste, de duioșie față de pruncul ei și speranțele legate de viitorul acestuia.

În texte întâlnim adesea elemente din mediul în care crește copilul.

Textele sunt mobile, adică se pot adapta de la o melodie la alta.

„Nanii, nani feată ăică”

a) Nani ,nani feata ali mami,
S-u leagănâ mama,
Ca-s acrească mari.

Nani, nani fetița mami,
S-o leagana mama,
Ca sa creasca mare.

Botezul – este cel care încununează nașterea. Pruncul , la puțin timp după naștere , este botezat pentru a se curăți , a se spăla de păcatul strămoșesc moștenit de la Adam și cel din Rai , și de la celelalte păcate săvârșite până atunci, intrând în stare harică.

„ Cristelnița de botez

Crisma (bucată de pânză netivită în care preotul învelește pruncul după botez)și ștergarul sunt obiectele schimbului ritual de daruri dintre nașă și cumetri (parinții finului)la botez . Mama începe și face pregătirile de botez

așteptarea nașilor de cununie, de botez, pregătește darurile . Pune masa înainte de a pleca la Biserică . Moașa primește în dar de la părinții copilului un ștergar:

așteptarea nașilor de cununie, de botez, pregătește darurile . Pune masa înainte de a pleca la Biserică . Moașa primește în dar de la părinții copilului un ștergar înainte de a pleca la Sfânta Biserică, pentru a se curăța , ca să nu ajung pe lumea cealaltă cu mâinile mănjite de „sângele nașterii” . La botez , nașii trebuie să pregătească pânza de mir – pe care se așează copilul după ce este botezat și miruit cu untdelemn; i se aduc în dar piese de îmbrăcăminte și cu acelea se îmbracă , după Sfânta Slujbă de la Biserică a botezului.

Un obicei foarte important este cel al schimbării numelui. La botez copilul primește numele nașilor lui. Părinții erau obligați să-și respecte nașii ,acceptându-i numele pus de ei. Atunci când copilul era bolnav și numai avea scăpare ,femeile opreau o persoană de pe drum căreia i se dădea copilul pe geam

cu o lumanare aprinsă.Acea persoană îi schimba numele și-i dădea mamei copilul pe ușă. După aceasta , copilul era strigat cu numele schimbat pentru a numai fi recunoscut de boală.

Slujba Botezului -intrând preotul în Biserică, se îmbracă în „sfîta albă” punând și mânecutele; aprinzând toate lumânările în sfeșnice, ia cădelnița și vine la cristelniță tămâind împrejur. Apoi diaconul zice: „*Binecuvântează părinte*” ; iar preotul făcând semnul Sfintei Cruci cu Sfânta Evanghelie deasupra cristelniței, zice cu glas: „*Binecuvantată este Împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea în vecii , vecilor Amin*”.

„*Lumânarea de botez –pentru ca să ne luminăm noi cu lumânarea cunoștinței și a drept credinței prin venirea Sfântului Duh ,Domnului să ne rugăm*”.

Preotul sfințește apa din cristelniță zicând: „*Pentru ca să se sfințească apa aceasta cu puterea și lucrarea , și cu venirea Sfântului Duh*”.

Este adus cel care vrea să se boteze („să devină creștin”) ; iar preotul ia din untdelemnul sfințit și-i face chipul crucii pe frunte zicând: „*Se unge robul/roaba lui Dumnezeu cu untdelemnul bucuriei , în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh acum și pururea și în vecilor „Amin”*”.

Si după ce –l unge cu untdelemn peste tot trupul , îl ia în mâini și tinându-l spre răsărit , îl botează afundandu-l de trei ori zicand: „*Se boteaza robul/roaba lui Dumnezeu*”.

Apoi îl îmbracă nașa în haina curată „*scutecul alb*” . După aceasta preotul împreună cu nașii și câteva rude, înconjoară cristelnița și andogul cădind și ,cântând de trei ori: „*Câți în Hristos v-ați botezat , în Hristos v-ați și-mbrăcat Aleluia*”.

Nașa așează pruncul jos , apare preotul pentru ai tunde părul și apoi zice: „*Se tunde robul/roaba lui Dumnezeu*”.

După Sfintele Rugăciuni continuate , îndată îl împărtășește cu Sfintele Taine, căci întâmplându-se a se săvârși din viață neîmpărtășit , va greși de moarte. Și-l duce câteva minute în altar (dacă este băiat intră în altar, iar dacă este fetiță nu intră în altar, ci o așează jos la pragul altarului).

Logodna- ca moment premergător nunții, avea un rol important , fiind un obicei păstrat până în zilele noastre.

Cererea în căsătorie reprezintă unul din cele mai emoționante momente din viața unei femei, mai ales dacă nu se așteaptă la asta și cererea e făcută într-un mod cât mai original. Modul în care se făcea cererea în căsătorie nu depindea de viitorul mire. Logodna tinerilor, în trecut, se stabilea numai

de părinți. De foarte multe ori, tinerii nu se cunoșteau înainte de a fi logodiți. Existau cazuri când părinții unei familii de tineri căsătoriți, buni prieteni cu părinții altei familii de tineri să hotărască încuscrirea anticipată, pentru viitorii nepoți sau aflați la vârsta copilăriei. Deși, nu mai pot intra în discuție asemenea practici, totuși o logodnă nu se poate încheia fără consimțământul părinților și al bunicilor.

Când părinții s-au înțeles să-și logodească copii se stabilesc și datele respective. Datele, pentru că logodna se face în două etape: „*Semu ațel ănicu*” și „*Semu ațel mari*”-logodna mică și logodna mare.

La logodna mică („*Semu ațel ănicu*”) merg la fată, rudele cele mai apropiate ale băiatului cu cadouri. De obicei, „*podoabe de aur*”(cercei, inel, medallion).

Aceste cadouri simbolizează că familiile tinerilor au căzut de acord să-și logodească copiii. Tot atunci se fixează, în mod oficial, când urmează să aibă loc „*Semu ațel mari*”, care reprezintă de fapt, logodna oficială, se duc la fată mai toate rudele apropiate cu tot felul de cadouri; flori, obiecte de îmbrăcăminte obiecte de manocherie, încălțăminte etc. La această logodnă participă și logodnicul (în prima nu!) care îi aduce logodnicei alte daruri.

Urmează petrecerea însoțită de cântece și dansuri. Jocul începea desfășurarea logodnei.

Logodna este rânduiala tocmirii sau așezării nunții a doi tineri care s-au făgăduit unul altuia. Biserica binecuvintează această veche datină printr-o slujbă scurtă, care este săvârșită înaintea nunții.

Logodna nu dă dreptul la consumarea vieții conjugale, fiind doar o cheazășie, o promisiune pentru căsătorie.

Suseari armânească,

Înveasta mușeată s-prucusească,

Cu tiția di-nvitească,

Suseari, suseari armânească.

Logodna armânească,

Mireasa frumoasă, să fericească,

Cu respectul de mireasă,

Logodnă, logodnă armânească.

Podoabe de aur pentru logodnă- 1965 .

Nunta

Este momentul care petrece formarea unui cuplu, dar trecerea din comunitatea adolescenților în cea a tinerei familii se pregătește în timp, cu minuziozitate și respectarea atentă a comandamentelor tradiționale.

Ca și celelalte obiceiuri și cele de nuntă s-au modernizat , se mai păstrează însă o parte dintre ele în forma semnificativă.

Apoi, omul ajuns la maturitate , el se va despărți de mama și de tatăl său și își va lua soție. Acest eveniment este consfințit prin nuntă, prin Sfanta Taină a Cununii.

Cuvântul „nuntă” vine de la termenul grecesc „gamos” și de cel latinesc „*matrimonium*” și înseamnă unirea fizică dintre un bărbat și o femeie , una dintre legile esențiale cel a naturii, stabilite de Dumnezeu încă de la începutul existenței omului.

„Mirele și mireasa”

La macedoromâni, nunta de obicei ține o săptămână :începe miercuri și se termină miercuri la prânz.Prima zi de nuntă începe miercuri atât la mireasă cât și la mire.Precizăm că se fac două nunți, la fată și la băiat cu rudele fiecăruia.

Miercuri – deci, se strâng la domiciliu, femeii și fete, „*când-s cura orizul*”(se curăța orezul) pentru pregătirea mâncărilor de la nuntă.Se cântă cântece ocazionale. Bărbații între timp, se cinstesc, iar copii se zbenguie prin curte sau împrejurimi.În mai toate zilele, de-acum încolo se instituie o stare de permanentă veselie.Cei tineri chiuie și se încing la joc.Se au în vedere, în primul rând cântecele și dansurile tradiționale.Nu lipsesc apoi, mai ales pentru cei tineri, dansurile moderne.

Joi – atât la fată cât și la băiat, se frământă aluatul pentru cozonaci și pâine necesară la nuntă.Se curăță de asemenea, năutul din care, după ce se fierbe ,se obține o zeamă necesară preparării aluatului destinat special pentru colaci și „*pănea di sămită*”(o pâine cu gust aparte).Năutul se fărâmițează cu ajutorul unei piulițe, denumită „*stumbu*”.Frământarea pâinii se continua vineri, deoarece se fac mai multe cuptoare.La mireasă, în aceeași zi, se expune într-o cameră specială zestrea, „*paia*”(trusoul) pregătită de mamă fetei precum și cadourile primite de la rude.

Vineri – se continuă cuacerea pâinii;se pregătesc concomitent și mâncărurile pentru nuntă, în cazul în care nunta are loc la domiciliu sau în vreun salon.În Macedonia, odinioară , precum și la sate azi, se gătește:Ahnie-mâncare cu ceapă, tocana deci, cu carne de oaie ; minteală-orez cu

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

măruntaie de oaie, friptură-oaie, porc sau pasăre, iar la cei cu turme de oi, cu posibilități deci, cucurudu.

Sâmbătă – are loc nunta la fată. Seara se invită rudele fetei-la socru mic. Pe la 12noaptea exista obiceiul să vină din partea mirelui mai mulți tineri. Scopul scoaterea miresei la șopat (cișmea) de unde mireasa aduce apă. Probabil că un semn al ultimului serviciu de acest gen- cunoscut fiind că această sarcină-aducerea apei- revenea întotdeauna fetelor. Sunt serviți cu mâncăruri, cu băuturi, se dansează împreună.

La mire- sâmbăta- se face „*flambura*”-flamura-dintr-o cracă dreaptă, cu trei brațe, înaltă de 1/2metri de obicei, din lemn de corn care se ornamează cu lână și cu o batistă de culoare roșie și cu trei mere pe fiecare braț sau numai pe cel din mijloc (la fărșeroți mai ales), iar pe celelalte pătricele de bumbac carmasin. **Lâna**, la fel ca la români are însemnătate și este **simbolul economiei**. **Mărul** este însă ca și la vechii greci, obicei preluat și de români – semnul **afecțiunii și iubirii**.

Flambura (bradul), după terminarea nunții se fixează pe casa mirelui unde rămâne timp de 40 de zile.

Duminică– dimineața, în ziua nunții la fată, rudele îmbracă mireasa, iar în casa mirelui are loc pregătirea, de asemenea, în ritual a bărbieritului, îmbrăcatului acestuia. Mirele alege doi „**furtați**”(fărtați) azi spre exemplu, un tânăr și o tânără, aleși dinainte, unul dintr-o familie, altul din cealaltă, al fetei, și al băiatului. Un fel de cavaleri de onoare care secondează pe miri și nași la biserică, când are loc cununia, iar în timpul nunții, au menirea de a antrena nuntașii la mâncare, băutura și petrecere. Nuntașii apropiați ai mirelui, merg la prânz, pentru a lua nașii. În casa acestuia se pune masa, se cântă cântece specifice. Întreg alaiul se deplasează la casa socrului mic pentru a lua mireasa. În fruntea nuntașilor se află întotdeauna orchestra, după care urmează nașul, socrul mare, mirele cu furtați.

La mireasă sunt așteptați de părinții și rudele ei, așezați la rând pentru a le ura bun venit. Până la pregătirea miresei de către nașă, li se servește o mică gustare. Când mireasa este gata de plecare, momentul este foarte emoționant – unii au lacrimi pe obraz ; părinții și rudele fetei, alții, au râsul pe buze-rudele băiatului. Mireasa este predată de către părinți, în frunte cu „*papu*”-bunicul, iar când aceștia sunt morți, mireasa iese din casă cu fratele cel mai mare. Primirea se face de către nași și socrul mare. În tot acest timp i se cântă cântecele: „***v-alas cu ghini vruț părinți***” s-au „***nu-ți ti arădi-feată năică***” pe care le redăm în întregime. Menționăm că aceste cântece sunt cântate de ambele grupuri de nuntași. Cei din partea mirelui încearcă chipurile să determine mireasa să nu vină la ei, invocând fel și fel de motive, iar rudele miresei, răspund acestor provocări prin replici la fel de înțelepte.

Înainte de ieșirea miresei din casă părintească se pune pe pragul ușii un pahar plin cu vin, pe care-l răstoarnă cu piciorul drept pentru a-i aduce belșug în noul său cămin. Înainte de a intra în noul său cămin unde este așteptată de soacra cu unt pe o tavă, mireasa înmoaie degetul arătător cu care face o cruce pe pragul de sus, după care se repetă, ca la plecare, cu paharul plin cu vin pe pragul de la intrare, numai că de data asta, se închină de trei ori, și răstoarnă paharul spre interior și pășește în casă cu piciorul drept. Acest obicei este altă datină veche transmisă de români. În Roma veche mireasa intrând în casa mirelui ungea tâtănil casei cu ulei, vrând să se înțeleagă cu blândețea și iubirea vor însoți intrarea ei.

Cununia religioasă se făcea în ritm ortodox, la biserică.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Marea petrecere la mire începe duminică seara și ține până dimineața. Nunțile se fac cu daruri din partea nuntașilor ;de obicei, bani în plic, pentru tână pereche.

Luni- după odihna necesară, pe la orele 16:00, se scoate înveasta în cor (mireasa la horă).Și acest moment este emoționant.Toți cei prezenți se uită la mireasă care se ține de mâna nașului ce conduce hora cu flamura în mână.

Marti- se continuă nunta, se primește vizita părinților miresei cu rude apropiate.ei aduc însă „tigăni și pite”(plăcinte și gogoși).

Miercuri- este ultima zi de nuntă.Toți cei veniți din alte localități se pregătesc de plecare.În această zi se consumă tot ce a mai rămas; de obicei, hrană rece, fripturi.

Desigur, nu întotdeauna se respecta zilele și mai ales pregătirile menționate.Totul este de la caz la caz și după dorințe, mai ales după posibilitățile fiecăruia.Ceea ce se respectă însă, sunt datinile, supravegheate cu meticulozitate de bătrâni, ca o condiție a trăinicieii și păstrării neamului.

Cei tineri le respectă, cu atât mai mult cu cât, ele contribuie la menținerea bunei dispoziții, iar uneori, imprimă evenimentului chiar o notă de hazlie.

*Nunta,nunta armânească,
înveasta m-șeata s-cidusească,
Cu tinia di-nvistească,
Nuntă,nuntă armanească.*

Înmormântarea

Repertoriul de înmormantare face parte din fondul cel mai stabil al valorilor documentare și estetice, cu profunde semnificații în ceea ce privește profilul spiritual și specificul etnic.

În suita obiceiurilor funebre se pot distinge celei trei etape principale, proprii oricărui ceremonial de trecere : despărțirea de cei trei vii, pregătirea trecerii precum și integrarea în lumea morților și restabilirea echilibrului social rupt prin plecarea defunctului.

După ce moare încep bocetele, chemându-se o vecină ca să-l primenească punandu-i hainele cele mai noi si încălțămintea nouă. Dacă e sarac o stamba neagră, iar în picioare pantofi galbeni, negri sau rog. După spălat și îmbrăcat pun mortul în mijlocul camerei celei mari pe o saltea mai ridicată cu capul către soare, punându-i câte o lumânare aprinsă la cap și o cruce de lemn pe trup . Când capul mortului înclină mai mult spre o parte se crede, că o să moară și altul din casă sau din rudenie. Seara mortul este supravegheat de cineva ca să nu treacă peste el vreo pisică, acoperindu-l să nu fie umbrit. Se pune masa după „citirea stâlpilor” de către preot.

La înmormantare când se ridică mortul din casă se sfăramă un vas sau o farfurie. Îi leagă mâinile și picioarele până la biserică.

Doliul durează foarte mult. Bărbații până la 40 de zile, unii chiar un an dacă este părinte, frate sau soră. Pomenile pentru decedat se fac: a treia zi, după înmormântare zis la aromâni „atriadza”, a noua zi, după douăzeci de zile, la patruzeci de zile, după șase luni, după un an.

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

Bocetele („*mirghilo*”) au de scop să laude viața mortului .Ele sunt lungi și variază după vârstă. Se bocește până la patruzeci de zile.

Bibliografia :

- 1. Alexandru, Tiberiu** – Folcloristica, organologie, vol II, București, 1980;
- 2. Burada, Teodor** – O călătorie în Dobrogea, Editura Științifică ,București 1998;
- 3. Carageani, Gheorghe** – Studii aromâne, Editura Fundației Române, București, 1999;
- 4. Caragiu – Marioțeanu, Matilda** – Identitate și identificare în problema aromânilor, vol. „Perenitatea vlahilor în Balcani” ,Editura Fundației „ Andrei Șaguna” , Constanța, 2003;
- 5. Caranica, Ion** – 130 melodii populare aromâne București, 1937;
- 6. Căndroveanu, Hristu** – Un veac de poezie aromână, Editura Cartea Românească , 1985;
- 7. Cușa Nicolae** – Macedoromânii dobrogeni, Editura Ex Ponto ,Constanța, 2004;
- 8. Djuvara, Neagu (coordonator)-** Aromânii- Istorie, limbă destin Editura Fundației Culturale Române, București, 1996;
- 9. Hâciu N., Anastase** – Aromânii- comerț, industrie, arte ,expansiune, civilizație, Editura Cartea Aromână, Constanța, 2003;
- 10. Marcu, George** – Folclor muzical aromân, Editura Muzicală ,București, 1977;
- 11. Millio T., Vanghele** – Cântece populare macedonene, Editura Casei Școalelor, 1928;
- 12. Nicolau, Irina** – Aromânii, credințe, și obiceiuri, Editată de Societatea Culturală Aromână, București, 2001;
- 13. Nubert Chețan, Mihaela** – Caiet program, CD, Giumblei, mușată – Vechi cântece polifonice aromâne, Fundația Culturală „Mușata Armână”, M. Kogălniceanu- Constanța, 2005;
- 14. Oprea, Gheorghe** – Despre muzica meglenoromânilor, o cercetare folclorică în comuna Cerna, județul Tulcea.În studii muzicologice vol. XVI, Editura Muzicală, București, 1881;
- 15. Papahagi, Tache** – Antologia aromână, Editura București, 1937;
- 16. Popescu, Mariana** – Valențele folclorului muzical macedoromân în spațiul Dobrogean, Editura Fundației „ Andrei Șaguna ”, Constanța, 2006

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”

FESTIVALUL REGIONAL „DANUBIUS” , ediția a VIII-a, 2024
SIMPOZIONUL „TRADIȚII, OBICEIURI, INTERCULTURALITATE, DIVERSITATE”